

Skånsk konjunktur

Maj 2019

Skånsk konjunktur

Maj 2019

Analysen är utförd av Øresundsinstitutet på uppdrag av Sparbanken Skåne med ägarstiftelser
Författare: Sofi Eriksson, Thea Wiborg, Emil Persson och Johan Wessman.

Layout: Øresundsinstitutet
Omslagsfoto: Øresundsinstitutet

För mer information:

Kristian Svensson,
pressansvarig Sparbanken Skåne
046-162309

kristian.svensson@sparbankenskane.se

www.sparbankenskane.se
www.oresundsinstitutet.org

Välkommen

I handen håller du Skånsk konjunktur – Sparbanken Skånes snabbrapport över den ekonomiska utvecklingen i regionen. Vi kan i denna andra utgåva konstatera att vi går in i en avmattningsfas i konjunkturen. Tecken på detta har börjat synas på konsumtions- och investeringssidan, i bostadspriserna samt i tillväxtutsikterna på nationell nivå.

Att de senaste årens starka tillväxt bromsar in är inget oväntat, utan tvärtom något naturligt. Konjunkturcykler kommer och går. Vi ser också att en mognare konjunktur är något som märks över hela världen, även om det i Skånsk konjunktur just är de lokala förutsättningarna som står i fokus. Skåne är en region med både möjligheter och utmaningar, så hur ser det egentligen ut i detalj?

Bakgrunden till rapporten är att vill vi bidra till ökad kunskap om ekonomi och utveckling i vår region. Vi tror att fakta, information och transparens är grundstenar för att kunna fatta rätt beslut. Det gäller i stort och i smått. Från den första bostadsaffären, till en viktig investering eller framtidsstrategin för det expanderande företaget. Mer kunskap ger oss alla bättre förutsättningar att ta oss an utmaningar.

I rapporten använder vi perspektiven invånare, näringsliv och offentlig ekonomi. Vi benar ut materialet på så detaljerad nivå som möjligt, i vissa fall kan vi bryta ner information ända ner på kommunnivå. Skånsk konjunktur utkommer två gånger per år. Det är ett samarbete med Øresundsinstitutet, som står för analys och produktion.

I denna andra utgåva fördjupar vi oss i strukturen för det skånska näringslivet. Kartläggningen visar bland annat att det främst är småföretagen som driver jobbtillväxten i Skåne.

Jag vill avslutningsvis passa på att be er notera torsdagen den 21 november i almanackan. Då arrangerar vi på Sparbanken Skåne tillsammans med våra ägarstiftelser en Framtidsdag för skåniskt näringsliv. Vi kan lova en spännande eftermiddag och kväll på Ideon Gateway i Lund med ett inspirerande och fullspäckt program, helt i näringslivets tecken. Vi delar dessutom ut två nyinstiftade priser till framgångsrika företagare och företag i regionen.

Tills dess – trevlig läsning!

Lund, 2 maj 2019
Bo Bengtsson, VD

Innehållsförteckning

1. ÖVERBLICK: Skåne	6
2. UTBLICK: Sverige, Danmark och världen	12
3. NORDÖSTRA SKÅNE	14
4. SYDÖSTRA SKÅNE.....	26
5. LUNDAOMRÅDET	38
6. MELLANSKÅNE	52
7. SYDVÄSTRA SKÅNE	64
8. NORDVÄSTRA SKÅNE	78
9. NORRA SKÅNE	92
10. APPENDIX	104

Näringslivstema: intervjuer om Skånes näringsliv

I denna rapport riktas särskilt fokus mot det skånska näringslivet. Näringslivschefer i 31 skånska kommuner, sju företagare och sju fastighetsmäklare har intervjuats. Det har gett ett kvalitativt perspektiv på utvecklingen i Skånes näringsliv. I kombination med statistik om bland annat sysselsättningstillväxt, branscher, nyföretagande och de 15 största privata bolagen i varje delområde tecknas en bild av ett diversifierat näringsliv i förändring.

FOTO: NEWS ØRESUND

Överblick: Skåne

Fortsatt högkonjunktur – men den tendens till avmattning av konjunkturen som syntes i höstens skånska konjunkturrapport har blivit tydligare. Sysselsättningstillväxten är positiv i alla delområdena även om ökningen är svagare än tidigare. Arbetslösheten minskar fortsatt, dock inte i samma takt. Den disponibla inkomsten har haft en svag förändring jämfört med tidigare och samtidigt ökar inkomna skulder hos Kronofogden. I ett femårs-perspektiv syns en fortsatt strukturomvandling där små och medelstora företag och arbetsställen står för den största jobbtillväxten i Skåne.

Malmö och Helsingborg de största jobbmotorerna

I sydvästra och nordvästra Skåne växer de större företagen till skillnad från i övriga Skåne, och här finns även de två kommuner som enskilt stått för en stor del av jobbtillväxten i det skånska näringslivet mellan 2013–2019. 52 procent av de nytilkomna jobben i de skånska företagen under perioden finns i Malmö och 20 procent i Helsingborg.

Nyföretagandet minskar i Skåne

Nyföretagandet fortsätter att minska i Skåne samtidigt som antalet konkurser ökar. Utvecklingen innebär att nettoföretagandet minskade med fyra procent under 2018 års tre första kvartal jämfört med samma period föregående år. Totalt sett startades 6 800 företag under perioden och 800 företag gick i konkurs. Störst del av de nystartade företagen finns i delområdet Sydvästra.

Huvudkontor har växt snabbast de senaste fem åren - växande nisch för Malmö

Den bransch som vuxit mest i Skåne totalt sett de senaste fem åren är "huvudkontor; konsultbyråer inom PR och kommunikation samt företagsorganisation". Mellan 2012–2017 har sysselsättningen i branschen växt med 34 procent i Skåne, motsvarande 2 000 personer. Samtidigt har lönesummorna utvecklats med 63 procent. Enbart i Malmö har branschen växt med 1 800 medarbetare under samma period, vilket motsvarar nära 80 procent. Även det senaste året med tillgänglig statistik, 2017, ökade jobben inom branschen med sex procent i Skåne vilket innebar 430 nya jobb. Att huvudkontoren ökar i framför allt Malmö syns även i en tidigare rapport som gjorts av ØresundsInstitutet, och som visar att Malmö netto fått runt 60 nya huvud- och specialistkontor motsvarande 5 200

Skåne

Kommuner:
33 stycken

INVÅNARE

1 362 164 (+1,3%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018)
Källa: SCB

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (17%)	102 496	-0,5%
Handel (14 %)	81 589	1,1%
Utbildning (12 %)	72 011	2,9%
Företagstjänster (12 %)	71 057	3,3%
Tillverkning och utvinning (10 %)	57 121	-0,8%

Källa: SCB., avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

6 012 (-3,7%)

Under de första tre kvartalen 2018 startades 6 799 nya företag och 787 gick i konkurs. Förändringen jämför med samma period 2017.

Källa: Tillväxtanalys/SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

204 (+0,2%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).

Siffrorna har justerats med KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017. Källa: SCB

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
LUNDS UNIVERSITET	6 125	Lund
PEAB SVERIGE AB	2 375	Båstad
AXIS COMMUNICATIONS AB	1 825	Lund
POLISMYNDIGHETEN	1 675	Malmö
PEAB ANLÄGGNING AB	1 625	Båstad

*Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

VILLOR: K/T-TAL

1,68 (+2%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

25 127 (-1%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

9,3% (-0,5)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

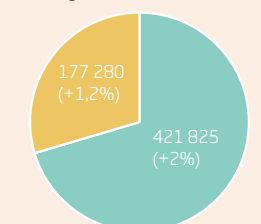
SYSSELSÄTTNING

74,3% (+0,4)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Privat sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning

FOTO: NEWS ØRESUND

jobb räknat från Öresundsbronns invigning fram till 2017. Näst efter huvudkontorsbranschen kommer dessa branscher sett till sysselsättningstillväxten 2012-2017 i Skåne:

- Serviceföretag till finans- och försäkringsverksamhet (+33 procent)
- Arbetsförmedlingar, rekryteringsföretag, personaluthyrningsföretag o.d. (+31 procent)
- Programvaruproducenter, datakonsulter o.d., informationstjänstföretag (+28 procent)
- Vatten- och reningsverk (+25 procent)

Högre tillväxt i BRP i Skåne än i Stockholm

Skånes BRP per invånare är lägre än i Stockholm och Västra Götaland, men förändringen från 2016 till 2017 har varit större. 2017 var BRP i Skåne 398 000 kronor per invånare i löpande priser. Volymförändringen i fasta priser var 4,1 procent vilket är markant högre tillväxt än året innan och högre än i Stockholm. I Stockholm var BRP 629 000 kronor per invånare i löpande priser och volymförändringen var -0,9 procent under 2017. Siffrorna för 2017 är preliminära.

Bruttoregionprodukt per invånare, tusen kr

	2017	Volymförändring %
Skåne	398	4,1%
Stockholm	629	0,9%
Västra Götaland	467	3,3%
Genomsnitt riket	455	2,1%

Källa: SCB. Bruttoregionprodukten är i löpande priser. Volymförändringen visar tillväxten i BRP i fasta priser. Siffran för 2017 är preliminär.

Fortsatt lägre disponibla inkomster i Skåne än i Stockholm, men högre tillväxt

Hushållens disponibla inkomster är lägre i Skåne än i Stockholm och Västra Götaland liksom de är lägre än rikssnittet. 2017 var den genomsnittliga disponibla inkomsten i Skåne 204 000 kr per invånare, om den justeras med SCB:s konsumentprisindex (KPI). Det var en ökning med 0,2 procent jämfört med 2016. Den genomsnittliga tillväxten fortsätter att vara lägre än rikssnittet, men var under 2017 högre än i både Stockholm och Västra Götaland. Inom Skåne är det skillnader på hushållens disponibla inkomster från Nordöstras 196 000 till Sydöstras 211 000 kronor per invånare. Lundaområdet och Sydvästra har haft negativ utveckling i de disponibla inkomsterna på -1,4 respektive -0,6 procent medan Norra har haft den högsta tillväxten på 2,9 procent.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

DELOMRÅDE	2017	Förändring 2016-2017
Nordöstra Skåne	196	1,6%
Sydöstra Skåne	211	2,6%
Lundaområdet	208	-1,4%
Mellanskåne	198	1,2%
Sydvästra Skåne	203	-0,6%
Nordvästra Skåne	206	0,3%
Norra Skåne	198	2,9%
Skåne	204	0,2%
Stockholms län	236	-0,1%
Västra Götalands län	208	0,1%
Riket	210	0,5%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats med KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunerna/delområdet per 31 dec 2017

Skulderna som lämnats in till Kronofogden ökar mindre än i riket

Värdet av de obetalda skulder som ligger till grund för ansökningar om betalningsföreläggande som lämnats in till Kronofogden ökar mindre i Skåne än i Stockholm och Göteborg samt riket. Under 2018 lämnades ansökningar in till ett värde på över två miljarder kronor, en ökning med 13 procent sedan 2017. I både Stockholm och Göteborg ökade skuldbeloppet med 27 procent och i riket med 20 procent. Enligt Kronofogden är det en nationell trend vilket dels hänger ihop med att tiden från att en faktura förfaller tills den når Kronofogden har minskat och dels att det finns fler ärenden relaterade till näthandel samt skulder till kommuner och landsting.

Lägsta arbetslösheten på tio år, men minskningen verkar ha planat ut

Arbetslösheten är högre i Skåne än i Stockholm, Västra Götaland såväl som i hela riket, enligt Arbetsförmedlingens statistik. Sedan höstens skånska konjunkturrapport har det inte skett någon förändring i arbetslösheten. Under februari 2019 låg arbetslösheten kvar på 9,3 procent som i förra rapporten och även riket hade samma andel arbetslösa, 6,9 procent. Jämfört med februari 2018 har arbetslösheten i Skåne minskat med 0,5 procentenheter under året. Ser man på arbetslösheten i ett längre perspektiv är den nu på en av de lägsta nivåerna på tio år. Inte sedan 2009 har den varit under nio procent i Skåne.

Arbetslöshet februari 2019

DELOMRÅDE	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Nordöstra Skåne	9,9%	-0,7
Sydöstra Skåne	7,0%	-0,2
Lundaområdet	5,7%	-0,1
Mellanskåne	6,9%	-0,5
Sydvästra Skåne	11,2%	-0,5
Nordvästra Skåne	9,1%	-0,9
Norra Skåne	9,1%	-0,7
Skåne	9,3%	-0,5
Stockholms län	5,8%	-0,2
Västra Götalands län	6,2%	-0,3
Riket	6,9%	-0,4

Källa: Arbetsförmedlingen

Fortsatt positiv sysselsättningstillväxt, men ökningstakten avtar

Under 2017, som är senaste året med tillgänglig sysselsättningsstatistik från SCB, ökade antalet sysselsatta i Skåne med 1,7 procent. Det är lägre än i den bild som framkom i höstens skånska konjunkturrapport då det var en ökning från 2015 till 2016 på 2,3 procent. Alla delområden har en fortsatt positiv utveckling i sysselsättningen. Sysselsättningstillväxten har varit starkast i Sydvästra med 2,9 procent, vilket är något lägre än året innan. I alla delområdena, förutom Nordöstra, har sysselsättningstillväxten avtagit under 2017 jämfört med året innan.

Till skillnad från året innan har tillväxten varit störst i privata jobb. Under 2017 ökade sysselsättningen inom den privata sektorn med 2,0 procent jämfört med 1,4 året innan. Sysselsättningen inom den offentliga sektorn ökade med 1,2 procent vilket var lägre än året innan. I fyra av delområdena är det fortsatt de offentliga jobben som ökar mest. I två delområden, Lundaområdet och Nordvästra, minskar sysselsättningen inom den offentliga sektorn.

Sysselsättningstillväxt 2016-2017

DELOMRÅDE	Totalt	Privat	Offentlig
Nordöstra Skåne	1,7%	2,0%	1,2%
Sydöstra Skåne	0,8%	0,3%	1,9%
Lundaområdet	0,4%	1,4%	-1,1%
Mellanskåne	1,0%	0,8%	1,4%
Sydvästra Skåne	2,9%	2,5%	4,2%
Nordvästra Skåne	1,3%	2,4%	-1,9%
Norra Skåne	0,7%	0,1%	1,8%
Skåne	1,7%	2,0%	1,2%

Källa: SCB, avser dagbefolkning

FOTO: NEWS ØRESUND

Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019

Antal anställda	1-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
DELOMRÅDE								
Nordöstra Skåne	+1 217	+5%	+341	+5%	-906	-7%	+652	+2%
Sydöstra Skåne	+468	+3%	+1 146	+33%	-853	-15%	+761	+3%
Lundaområdet	+2 553	+8%	+1 350	+12%	-1422	-4%	+2 481	+3%
Mellanskåne	+614	+5%	+279	+10%	-412	-9%	+481	+2%
Sydvästra Skåne	+10 379	+10%	+3 036	+10%	+6 818	+10%	+20 233	+10%
Nordvästra Skåne	+6 499	+10%	+1 049	+5%	+2 568	+6%	+10 116	+8%
Norra Skåne	-35	0%	+275	+10%	-447	-8%	-207	-1%
Skåne	+21 695	+8%	+7 476	+9%	+5 346	+3%	+34 517	+7%

Källa: SCB, avser antal anställda per arbetsställe fördelat i storleksklasser hos privata och offentliga bolag i respektive delområde.

Två av tre nya jobb skapas i småföretagen

Under de senaste fem åren har jobbtillväxten inom det skånska näringslivet främst skett hos små och mellanstora företag och arbetsställen. Företag och arbetsställen med färre än 50 anställda har stått för två av tre nya jobb. Totalt sett har jobben ökat med netto 34 500, motsvarande sju procent. De största företagen/arbetsställena med över 100 anställda krymper i alla delområden förutom i sydvästra och nordvästra Skåne. Samtidigt ökar det totala antalet anställda i näringslivet i sex av sju delområden, vilket visar att småföretag och mindre arbetsställen driver det skånska jobbskapandet.

Norra Skåne har negativ jobbtillväxt, och även om antalet jobb i näringslivet i mellersta samt nordöstra Skåne växer är ökningen svag. Den största ökningen sker istället i sydvästra och nordvästra Skåne, där Malmö och Helsingborg leder utvecklingen. Det visar siffror från SCB som jämför företagens anställda i april 2019 med november 2013, mätt per arbetsställe och kommun/delområde.

Utbildning, vård och omsorg samt bygg dominerar

Den största branschen i Skåne 2016-2017, sett till den övergripande branschindelningen, är vård och omsorg/sociala tjänster, som sysselsätter runt 102 500 personer och minskade med -0,5 procent samma år. På mer detaljerad nivå, som används i rapportens näringslivsdel, är den branschen uppdelad i två vilket innebär att utbildningsväsendet blir den största enskilda branschen på den utökade nivån. År 2017 jobbade drygt 72 000 i det skånska utbildningsväsendet, vilket är en ökning med 16,5 procent, motsvarande över 10 000 personer, sedan 2012. Branschen är inte centrerad till enbart universitets-

städer, utan utbildningsväsendet är den bransch som sysselsätter flest i samtliga sju delområden sett till både privat och offentlig sektor. Den näst största branschen på utökad branschnivå, byggindustrin, och den tredje största, hälso- och sjukvård, har båda vuxit från närmare 40 000 till nästan 44 000 anställda under samma femårsperiod. En annan stor bransch i Skåne är handeln. Detaljhandeln sysselsatte cirka 37 000 personer och partihandeln nära 35 000 personer under 2017. Medan partihandeln samma år växte med 2,3 procent, motsvarande runt 770 personer, minskade detaljhandeln med -0,5 procent, motsvarande 170 personer.

Industrin minskar på flera håll

Mellan 2016-2017 minskade de sysselsatta inom industrin med totalt sett 0,8 procent, motsvarande 450 personer, i Skåne. Sett till den detaljerade branschnivån så är bland annat textil- och transportindustrin bland de grenar som tappat mest i antal sysselsatta det senaste året. Utvecklingen att allt färre jobbar inom industrin syns också på längre sikt. Av de tio branscherna som på utökad nivå minskat som mest i sysselsättning mellan 2012-2017 finns sju inom industrin.

Över en halv miljon invånare i sydvästra Skåne

Befolkningen växer i Skåne. Under 2018 tillkom det närmare 17 500 invånare i regionen vilket motsvarar en ökning på 1,3 procent. Det är lite större procentuell ökning än i riket, men lägre än Stockholms befolkningsutveckling under det senaste året. Alla delområden växer, men mest har Sydvästra och Lundaområdet ökat. Det bor nu mer än 500 000 invånare i området Sydvästra. Lägst befolknings-

tillväxt finns i Norra och Sydöstra, även på fem års sikt är det dessa två områden som har haft svagast utveckling sett till befolkningen. Skåne har en lägre befolkningsstillväxt än Stockholm både på ett år och fem års sikt, men högre än rikssnittet.

Självförsörjningskvoten

Skåne har en självförsörjningskvot på 0,98. Det vill säga att de som bor i länet (nattbefolkningen) samlat sett tjänar lite mer än de som jobbar i länet (dagbefolkningen). Skåne har med sin flerkärnighet och flera stora städer ett varierat näringsliv med många arbetsplatser och en stor del jobbar inom länet även om det finns viss pendling till övriga Sve- rige och till Danmark. Inom Skåne skiljer det sig åt. Mellanskåne har den lägsta självförsörjningskvoten, på 0,62. Alltså tjänar de som bor i området markant mer än de som arbetar där. Detta kan hänga ihop med att området har få stora arbetsgivare och bra

Självförsörjningskvot 2017

DELOMRÅDE	Självförsörjningskvot
Nordöstra Skåne	0,96
Sydöstra Skåne	0,81
Lundaområdet	1,03
Mellanskåne	0,62
Sydvästra Skåne	1,08
Nordvästra Skåne	0,96
Norra Skåne	0,88
Skåne	0,98

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten visar relationen mellan dagbefolkningen och nattbefolkningens lönesumma och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket.

Prisutveckling bostadsrätter och villor

DELOMRÅDE	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Nordöstra Skåne	15 244 (5 %)	411 (-6 %)	15 521	1,75 (3 %)	764 (0 %)
Sydöstra Skåne	17 675 (22 %) ⁵	599 (20 %)	20 464	1,76 (1 %)	884 (3 %)
Lundaområdet	34 169 (0 %)	1 829 (-10 %)	29 454	1,63 (4 %)	781 (-2 %)
Mellanskåne	14 010 (4 %)	267 (-4 %)	16 697	1,85 (1 %)	691 (-3 %)
Sydvästra Skåne	26 809 (-2 %)	6 897 (-5 %)	30 825	1,60 (2 %)	2 227 (-2 %)
Nordvästra Skåne	20 164 (1 %)	2 614 (-5 %)	23 046	1,65 (2 %)	2 302 (1 %)
Norra Skåne	10 648 (6 %)	254 (2 %)	12 415	1,84 (2 %)	470 (0 %)
Skåne	25 127 (-1 %)	12 870 (-5 %)	23 651	1,68 (2 %)	8 119 (0 %)

Källa: Svensk Mäklarstatistik.

1) Avser genomsnittligt värde mars 2018-februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018-februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017-februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018-februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018-februari 2019 jämfört med mars 2017-februari 2018. 5) Nyproduktion bidrog till en tillfällig pristopp i Sydöstra som följdes av en prisnedgång. Sett över längre tid är priserna relativt stabila.

pendlingsläge till storstädernas arbetsmarknad. Lundaområdet och Sydvästra är de två enda områdena med en självförsörjningskvot på över ett.

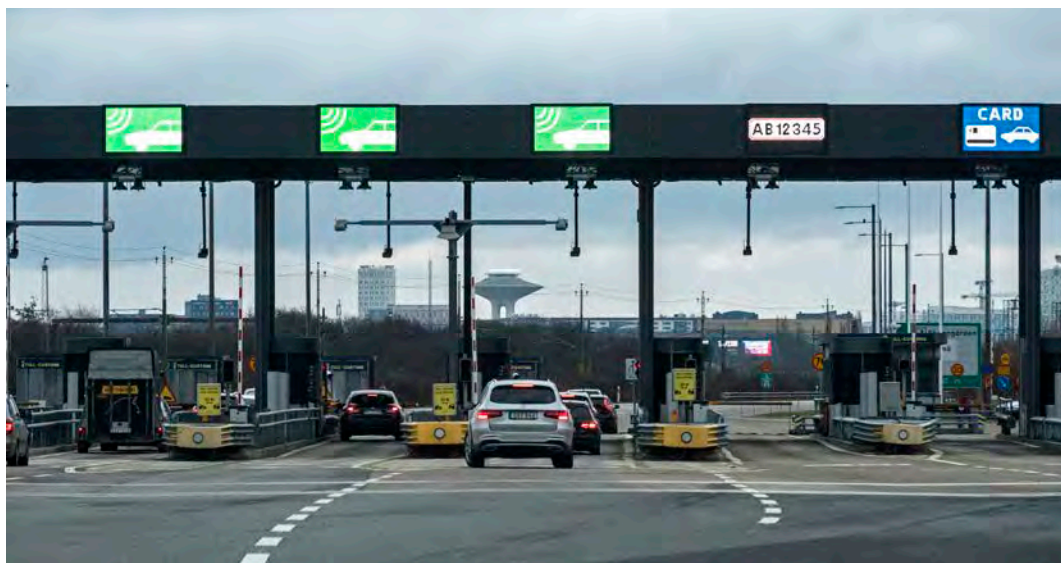
Stabil bostadsmarknad - men viss osäkerhet

Det säljs fler bostadsrätter än villor i Skåne, men det är stor skillnad både i fördelning och utveckling mellan de mer tätbefolkade delarna i väst, och de mer glesbefolkade delarna i öst. I de östra delarna av Skåne ökar kvadratmeterpriserna på bostadsrätter, men från lägre nivåer. I Sydöstra bidrog en stor nyproduktion till en kraftig pristopp under den studerade tolv månadersperioden. I Lundaområdet och i Nordvästra har priserna på bostadsrätter i stort sett varit oförändrade under perioden från mars 2018 till februari 2019 jämfört med föregående tolv månader. I Sydvästra har priserna fallit med två procent. Bostadsrättsmarknaden i riket har avstannat, och i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg till och med backat. I Skåne märks denna utveckling främst då volymerna sjunkit med fem procent, även om priserna har varit mer stabila än i Stockholm och Göteborg. Villamarknaden i Skåne är mer stabil, både när det gäller prisutveckling och antalet försäljningar.

Fortsatt hög nyproduktion

Nyproduktionen fortsätter att öka i Skåne, både gällande påbörjade och färdigställda lägenheter. Det är i storstadsområdena som det byggs mest, även när nyproduktionen sätts i relation till befolkningsantal. I Sydvästra påbörjas över 42 procent av alla nya lägenheter i Skåne, och det byggs även mycket i Nordvästra och Lundaområdet. Minst är byggandet i Mellanskåne, både sett till antalet påbörjade och antalet färdigställda lägenheter. Där byggs bara en dryg procent av alla Skånes nya lägenheter.

Ekonomins avmattning fortsätter

Efter många år av högkonjunktur är ekonomin nu inne i en avmattningsfas – både i Sverige och globalt. Här i Sverige har bostadsinvesteringarna sjunkit tillsammans med bostadspriserna, vilket bidragit till en minskad konsumtion bland hushållen. Samtidigt är arbetsmarknaden fortsatt stark med rekordhög sysselsättningsgrad och företag som är i behov av personal, något som förväntas dämpa fallet i konjunkturen.

Svensk BNP förväntas tappa fart under 2019

Den ekonomiska utvecklingen mattas av under de kommande åren, men konjunkturen förväntas fortfarande vara relativt stark då arbetsmarknaden fortfarande präglas av hög sysselsättning och högt resursutnyttjande. De sammanställda prognoserna för den framtida BNP-utvecklingen pekar på att tillväxten dämpas de kommande åren. Från en tillväxt på 2,3 procent under 2018 landar prognoserna på runt 1,0-1,6 procent under 2019. Prognoserna för 2020 skiljer sig något åt – bland annat menar Swedbank att utvecklingen återigen kommer att vända uppåt medan Finansdepartementet tror det motsatta.

Bostadsinvesteringarna och hushållens förväntningar minskar

De senaste årens starka inhemska konjunktur har till stor del hållits uppe av rekordhög bostadsinvesteringar, som nu har mattats av. Under 2014-2017 sköt bostadspriserna i höjden i stora delar av

landet och då bostadspriserna stannade av och på flera håll sjönk i slutet av 2017 började hushållen hålla hårdare i pengarna. I kombination med förra årets osäkra aktiemarknad har det fått hushållens förväntningar på ekonomin att sjunka. Men i takt med att bostadspriserna återigen har stabiliserats – och den fortsatta bostadsbristen – förväntas hushållens konsumtion samt bostadsinvesteringarna öka igen under nästa år. I slutet av året kommer även skatten på arbete och för pensionärer att sänkas något, vilket också kan komma att öka hushållens spenderande. Samtidigt pekar Sveriges Byggindustrier i sin senaste konjunkturrapport från april på en rejäl nedgång i bostadsbyggandet, vilket också skulle innebära att sysselsättningen inom byggbranschen sjunker.

Arbetsmarknaden fortsatt stark

Den svenska arbetsmarknaden har ännu inte påverkats av den ekonomiska avmattningen. Många

Nedjusterade prognoser för svensk ekonomi – uppåt i Danmark

Prognoser för BNP i Sverige och Danmark

SVENSK BNP	2017	2018 (P)	2019 (P)	2020 (P)	2021 (P)	Definition	Publicerad
Swedbank Economic Outlook	2,4	2,3	1,4	1,5	i.u.	BNP kalender-korrigerad	Apr-19
Riksbanken	2,4	2,3	1,3	1,6	1,7	BNP kalender-korrigerad	Feb-19
Konjunkturinstitutet	i.u.	2,4	1,5	1,4	1,3	BNP kalender-korrigerad	Mars-19
Nordea Economic Outlook	2,4	2,3	1,0	1,3	i.u.	BNP kalender-korrigerad	Jan-19
Finansdepartementet	i.u.	2,4	1,6	1,4	1,5	BNP kalender-korrigerad	Apr-19
DANSK BNP	2017	2018 (P)	2019 (P)	2020 (P)	2021 (P)	Definition	Publicerad
Nordea Economic Outlook	2,3	0,9	1,8	1,7	i.u.	BNP kalender-korrigerad	Jan-19
Danske Bank	i.u.	1,2	1,8	1,6	i.u.	BNP	Mars-19
Nationalbanken	i.u.	1,2	1,7	1,7	1,6	Real BNP	Mars-19
Økonomi- og indenrigsministeriet	i.u.	1,7	1,7	1,6	i.u.	BNP	Dec-18
De Økonomiske Råd	2,3	1,3	2,4	2,1	i.u.	Real BNP	Dec-18

företag är fortfarande i stort behov av personal och det som dämpar tillväxten är bristen på kompetens. Trots kompetensbrist och högt resursutnyttjande har inte löneökningarna ökat mer än normalt det senaste året. Sysselsättningsgraden är uppe på en historiskt sett rekordhög nivå.

Rekordhög exportnivåer förväntas mattas av

En avmattning även i den globala ekonomin, en starkt krona till följd av förväntade framtida räntehöjningar samt kompetensbrist inom industrin är faktorer som bidrar till en dämpad svensk konjunktur.

Försiktig räntehöjning under årets sista halva

Enligt Riksbankens prognos kommer nästa räntehöjning att ske under 2019 års andra halva - med försiktighet och därefter med två höjningar á 0,25 procent per år. Allt under förutsättning att utvecklingen följer Riksbankens förväntningar och att inflationen ligger kvar kring målet på två procent. Konjunkturinstitutet tror dock att inflationen kommer att ligga under två procent det kommande året.

Danmarks BNP stiger

Den danska BNP-utvecklingen förväntas stiga till runt 1,7-1,8 procent under 2019 för att sedan mattas av något nästa år. Den danska arbetsmarknaden

är stark och antalet sysselsatta har nått rekordnivåer de senaste åren, även om antalet arbetade timmar inte ökat i samma snabba takt. Även i Danmark syns nu en avmattning på bostadsmarknaden och i Köpenhamn och på Själland sjönk priserna på ägarlägenheter under årets första kvartal.

Global BNP-prognos skruvas ner

Utanför Nordens gränser finns flera orosmoln för den ekonomiska utvecklingen. OECD pekar på att den globala BNP-utvecklingen faller från 3,6 procent år 2018 till 3,3 procent under 2019 och 3,4 under 2020. I flera europeiska länder, däribland Tyskland och Italien, förväntas BNP sjunka rejält de kommande åren. I skrivande stund har EU flyttat fram datum för Brexit till den 31 oktober i år för att hinna få ett avtal till stånd. Ett avtalslöst Brexit förväntas få kännbara konsekvenser för den europeiska ekonomin. I maj stundar också val till EU-parlamentet. Även i Kina har den ekonomiska utvecklingen mattats av, delvis på grund av USA:s handelstullar mot kinesiska varor. I USA förväntas den expansiva finanspolitikens effekter klinga av de kommande åren och BNP-utvecklingen förväntas sjunka från 2,9 procent 2018 till 2,6 år 2019 och 2,2 år 2020, enligt OECD:s senaste prognos.

FOTO: NEWS BRESUND

Nordöstra Skåne

Nordöstra Skåne är inne i en omvandlingsfas. De stora industrierna är fortsatt betydelsefulla, men står inte för jobbtillväxten i näringslivet. Den privata sysselsättningen ökar snabbare än den offentliga och arbetslösheten har för första gången sedan 2011 nått under tio procent. Bostadsbyggandet fortsätter öka i Kristianstad där villapriserna i år är något lägre än hösten 2018 medan bostadsrätterna blivit något dyrare.

Två procent fler jobb i näringslivet sedan 2013

Det syns en svag, men positiv utveckling i Nordöstras näringsliv. Antalet jobb inom näringslivet har ökat med 652 personer eller motsvarande två procent mellan 2013 och 2019. Även om företagen i Bromölla procentuellt sett skapat flest nya jobb är det Kristianstad som i absoluta tal är jobbmotorn i regionen, medan företagen i Östra Göinge backar kraftigt.

Flest nya jobb i mindre företag och arbetsställen

Jobbtillväxten återfinns främst i små företag och på mindre arbetsställen med under 100 anställda. Mest ökar jobben vid de mindre arbetsställena med färre än 20 anställda.

Privat sektor anställer fler än offentlig sektor

Ny statistik över den totala sysselsättningen under 2017 visar att den steg med 1,7 procent jämfört med året innan. Sysselsättningen ökade under året mer i den privata sektorn än i den offentliga sektorn, med 2,0 respektive 1,2 procent. Det är Kristianstad

som står för den privata sysselsättningstillväxten 2016-2017, i både Bromölla och Östra Göinge var den oförändrad.

Lägsta arbetslösheten sedan 2011

Arbetslösheten är näst högst av delområdena – 9,9 procent – men den minskade med 0,7 procentenheter i februari 2019 jämfört med februari 2018. Arbetslösheten ligger på den lägsta nivån sedan 2011.

Färre bostadsrätter säljs – till högre priser

Bostadsrättspriserna fortsätter att öka kraftigt, 5 procent under perioden mars 2018 till februari 2019 jämfört med föregående tolv månader. Detta kan jämföras med Skåne som helhet där priserna har minskat med en procent under samma period. Antalet försäljningar har gått ner. Villapriserna har under samma period ökat med tre procent. Bostadsbyggandet är koncentrerat kring Kristianstad där det ökat kraftigt under 2018.

Nordöstra Skåne

INVÅNARE

112 699 (+1,0%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018)
Källa: SCB

Kommuner:
Kristianstad,
Östra Göinge,
Bromölla

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (22%)	10 877	1,2%
Tillverkning och utvinning (13%)	6 180	0,1%
Utbildning (12 %)	6 036	2,5%
Handel (11 %)	5 526	0,7%
Företagstjänster (8 %)	3 942	4,5%

Källa: SCB, avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

378 (-10,0%)

Under de första tre kvartalen 2018 startades 434 nya företag och 56 gick i konkurs. Förändringen jämför med samma period 2017.

Källa: Tillväxtanalys/SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

196 (+1,6%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
SKÅNE LÄNS LANDSTING	4 025	Kristianstad
HKSCAN SWEDEN AB	675	Kristianstad
HÖGSKOLAN I KRISTIANSTAD	525	Kristianstad
STORA ENSO PAPER AB	525	Bromölla
FURUBODA ASSISTANS AB	375	Kristianstad

*Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

VILLOR: K/T-TAL

1,75 (+3%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

15 244 (+5%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

9,9% (-0,7)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

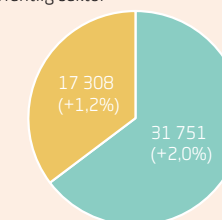
SYSSELSÄTTNING

76,9% (+0,6)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning

Fler sysselsatta i privata sektorn

Sedan den bild som gavs i höstens skånska konjunkturrapport har sysselsättningen ökat mest inom den privata sektorn i delområde Nordöstra. Det visar den senaste statistiken som avser 2017. Arbetslösheten i delområdet har förändrats marginellt sedan höstrapporten, men ligger fortfarande på den lägsta nivån på flera år. Befolkningen fortsatte att växa i området under 2018 och de disponibla inkomsterna har ökat enligt senaste tillgängliga statistik från 2017.

Fler privata jobb – lägsta arbetslösheten sedan 2011

Sedan höstens skånska konjunkturrapport har arbetslösheten i Nordöstra förändrats marginellt. I februari 2019 var arbetslösheten, enligt statistik från Arbetsförmedlingen, 9,9 procent. Förutom ett par sommarmånader under förra året ska man tillbaka till 2011 för att hitta en arbetslöshet under tio procent i delområdet. Jämfört med samma månad ett år tidigare minskade arbetslösheten med 0,7 procentenheter, och alla tre kommunerna i nordöstra Skåne har en fortsatt positiv utveckling på arbetsmarknaden. Mest minskade arbetslösheten i Östra Göinge, med 2,1 procentenheter, men kommunen har dock fortfarande den högsta arbetslösheten i delområdet på 12,4 procent.

Under 2017, som är det senaste året med SCB:s sysselsättningsstatistik, ökade antalet sysselsatta i Nordöstra med 1,7 procent. Till skillnad från förra konjunkturrapporten ökar sysselsättningen mest i den privata sektorn där det tillkommit två procent fler sysselsatta under 2017, vilket kan jämföras med 0,4 procent under 2016. Offentliga sektorn hade en sysselsättningstillväxt på 1,2 procent under 2017.

Störst nedgång i Östra Göinge

Arbetslöshet februari 2019

	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Östra Göinge	12,4	-2,1
Bromölla	9	-0,1
Kristianstad	9,7	-0,5
Nordöstra	9,9	-0,7

Källa: Arbetsförmedlingen

Sysselsättningsgraden, som anger andelen förvärvsarbetande av de 20-64-åriga som är boende i delområdet Nordöstra, var 76,9 procent 2017 och därmed 0,6 procentenheter högre än 2016.

Befolkningen växer fortsatt

Befolkningen i Nordöstra har ökat med en procent under 2018 och på fem år har den ökat med 5,3 procent. Det är framför allt Östra Göinge som har haft en kraftig tillväxt i invånarantalet. Från 2013 till 2018 ökade befolkningen i kommunen med nio procent vilket tillhör de högsta befolkningsökningarna i Skåne.

De disponibla inkomsterna i Nordöstra var 196 000 kronor per invånare 2017 och ökade med 1,6 procent under året. Den är lägst i Östra Göinge och högst i Kristianstad. De tre kommunerna har i stort sett haft samma utveckling under 2017 procentuellt sett.

Kronofogden har under 2018 fått ökade krav på obetalda skulder i delområdet. Kronofogden framhåller dock att ökade krav på obetalda skulder inte enbart hänger ihop med konjunktur utan även med en nationell utveckling där tiden från det att en förfallen faktura når Kronofogden har minskat samtidigt som fler ärenden kommer in rörande näthandel och skulder till kommun och landsting. Den procentuella utvecklingen av det samlade skuldbeloppet från ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer i Nordöstra är lägre än i Skåne som helhet vilket även gäller alla tre kommuner.

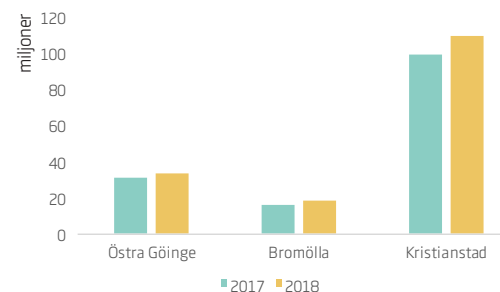
Nattbefolkningen i Nordöstra tjänar nästan lika mycket som dagbefolkningen. I Kristianstad är självförsörjningskvoten ett vilket innebär att de som bor i Kristianstad tjänar precis lika mycket som de som arbetar i kommunen. I Östra Göinge är den däremot 0,75. Där tjänar nattbefolkningen alltså betydligt mer än dagbefolkningen vilket hänger ihop med att många pendlar till andra kommuner.

FOTO: NEWS ØRESUND

Invånarnas ekonomi

Skulder inkomna till Kronofogden

Källa: Kronofogden. Statistiken anger ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer och visar därmed utvecklingen i det samlade skuldbeloppet som Kronofogden fått in via krav om obetalda skulder.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

	2017	Förändring ett år
Östra Göinge	182	1,6%
Bromölla	188	1,9%
Kristianstad	200	1,5%
Nordöstra	196	1,6%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunen/delområdet per 31 dec 2017

Självförsörjningskvot

	Lönesumma natt 2017 (milj. kr)	Lönesumma dag 2017 (milj. kr)	Självförsörjningskvot
Östra Göinge	1 860,3	1 401,5	0,75
Bromölla	1 787,2	1 569,1	0,88
Kristianstad	12 444,9	12 498,2	1,00
Nordöstra	16 092,4	15 468,8	0,96

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Självförsörjningskvoten visar dels på skattekraftens omfattning och dels på områdets näringsliv och in- och utpendling. Lönesummorna baseras på kontrolluppgifter för anställda och omfattar således inte egenföretagare.

Skulder hos Kronofogden förändring 2017-2018

+11% i Nordöstra
+13% i Skåne

Självförsörjningskvot

Självförsörjningskvoten visar på kommunens skattekraft, näringslivets omfattning samt in- och utpendlingen.

> **Krav på obetalda skulder** hos Kronofogden ökade i alla tre kommunerna i Nordöstra. Störst procentuella ökning i det samlade skuldbeloppet avseende inlämnade ansökningar om betalningsföreläggande noterades i Bromölla, men då på nivå med Skåne. Procentuellt sett ökade skulderna mindre i Nordöstra än i Skåne som helhet.

> **Den disponibla inkomsten** i Nordöstra var 196 000 kr per invånare under 2017. Det är en ökning med 1,6 procent sedan 2016. Samtliga kommunerna har en ökning i den disponibla inkomsten.

> **Självförsörjningskvoten** i delområdet Nordvästra är 0,96 med vilket det förstås att de som bor i delområdet tjänar nästan lika mycket som de som arbetar i området. I Kristianstad är kvoten ett.

Nybyggnationen ökar i nordöstra Skåne

Dan Sandelin, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Kristianstad, hur är läget på bostadsmarknaden i Nordöstra Skåne just nu?

FOTO: FASTIGHETSBYRÅN

– Det ser bra ut. Om man jämför med föregående år, så är det ungefär samma trend. Vi har haft bra med folk på de visningar vi haft.

Nyproduktionen i Kristianstad fortsatte att öka under 2018, hur ser intresset ut för nyproducerade lägenheter?

– Det finns ett intresse, men Kristianstad kommer inte att vara opåverkat av andra delar av landet, och i andra delar finns en liten tveksamhet inför nyproduktionen. Även om det skiljer mycket mellan Kristianstad och Stockholm kan folk bli lite rädda för rubriker. När det rapporteras om att projekt får sänka sina priser, eller när de inte ens kan starta, då påverkar det även folk på en mindre ort.

Vad tror du om framtiden för bostadsmarknaden i Nordöstra Skåne?

– Jag tror på en med stabiliserad prisutveckling. Jag är inte säker på att priset går ner, men jag är inte heller säker på att det fortsätter uppåt. Från min sida är det mest avgörande och mest intressanta dock inte att man ska ha en uppgång i pris. Vad jag anser är viktigast är att folk har en tro på marknaden och att det sker transaktioner.

FOTO: NEWS ØRESUND

Högre bostadspriser, men färre försäljningar

Nyproduktionen ökar i Kristianstad

Kristianstad är på många sätt motorn på bostadsmarknaden i delområdet Nordöstra Skåne. Det är i Kristianstad flest försäljningar sker, och det är också i Kristianstad nyproduktionen av lägenheter fortsätter att öka. 2018 påbörjades byggnation av 690 lägenheter, vilket inte bara är en ökning sedan 2017 utan också en utveckling som har pågått en längre tid, visar statistik från SCB. 2012 påbörjades 81 lägenheter i kommunen, vilket innebär att nyproduktionen flerdubblats under senare år. Även bland de färdigställda lägenheterna märks denna ökning, då 586 lägenheter färdigställdes 2018, jämfört med 262 stycken 2017. I de mindre kommunerna i regionen är nybyggnationerna av lägenheter betydligt färre. I Bromölla påbörjades sju lägenheter 2018, en minskning jämfört med 2017, men 2018 års siffra är jämförbar med tidigare år då det exempelvis 2016 påbörjades nio lägenheter i kommunen. Östra Göinge har också präglats av ett lågt lägenhetsbyggande, så kommunens ökning till 59 påbörjade lägenheter år 2018 är en högre nivå än tidigare år. Bromölla och Östra Göinge är generellt kommuner med betydligt fler villor än bostadsrätter.

Priserna ökar på villamarknaden

Under perioden mellan mars 2018 och februari 2019 har K/T-talet, som anger relationen mellan köpeskilling och taxeringsvärde, i regionen stigit med tre procent. Efter en höst med lite högre priser har villapriserna i Kristianstad, delområdets största kommun, börjat sjunka under 2019 års första månader. Villapriserna i delområdet Nordöstra Skåne är i genomsnitt 15 521 kronor per kvadratmeter, där villor i Kristianstad håller betydligt högre pris än i de mindre kommunerna. Delområdet är därmed det område i länet med näst lägst kvadratmeterpriser på villor efter delområdet Norra Skåne.

Drygt två tredjedelar av de villor som säljs i delområdet Nordvästra säljs i Kristianstads kommun, men Dan Sandelin, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Kristianstad, menar att för en viss typ av villor kan det finnas stort intresse även i de mindre kommunerna:

– Tittar vi på Bromölla och Östra Göinge så är det klart att, när det görs 80–120 affärer per år så

Bostadsmarknaden

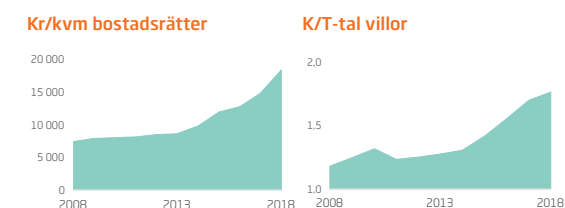
Prisutveckling bostadsrätter och villor

Källa: Svensk Mäklarstatistik

	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Bromölla	5 185 (-6 %)	26 (-33 %)	10 536	1,64 (3 %)	126 (27 %)
Kristianstad	15 982 (4 %)	382 (-3 %)	18 150	1,75 (3 %)	532 (0 %)
Östra Göinge	8 558 (94 % ⁵)	3 (50 %)	8 254	1,92 (2 %)	106 (-20 %)
Nordöstra	15 244 (5 %)	411 (-6 %)	15 521	1,75 (3 %)	764 (0 %)

1) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017–februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018–februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018–februari 2019 jämfört med mars 2017–februari 2018. 5) Antalet försäljningar i Östra Göinge understiger 25 per år, vilket gör att prisutvecklingen ej är tillförlitlig.

Prisutveckling Nordöstra 10 år

Källa: Svensk Mäklarstatistik

Nyproduktion av lägenheter

	Påbörjade lägenheter 2018 (förändring) ⁶	Färdigställda lägenheter 2018 (förändring) ⁷
Bromölla	7 (-104)	60 (-34)
Kristianstad	690 (244)	586 (324)
Östra Göinge	59 (3)	17 (-6)
Nordöstra	756 (143)	663 (284)

6) Avser förändringen av antalet påbörjade nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. 7) Avser förändringen av antalet färdigställda nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

> **Trend 2019** - I Kristianstad är priserna på villor något lägre än under hösten 2018, medan kvadratmeterpriserna på bostadsrätter ligger något över höstens nivåer.

syns varje affär mycket. Har vi en familjevillor i ett barnvänligt område så blir det ett stort intresse för ett sånt hus, eftersom det inte finns så många möjligheter att hitta den typen av bostad. Det får lite mer uppmärksamhet med den typen av objekt i de mindre kommunerna.

En faktor som kan locka köpare till de mindre kommunerna är de lägre kvadratmeterpriserna, men även närheten till naturen, menar Dan Sandelin.

– I Östra Göinge säljer vi boende till lite mer seniora köpare också, som flyttar från storstadsområde. De ser att Östra Göinge är en väldigt vacker kommun, med mycket natur och mycket grönt.

Bostadsrättspriserna ökar - färre försäljningar

Bostadsrättsförsäljningar i Nordöstra Skåne sker oftast i Kristianstad. I Östra Göinge kommun såldes exempelvis bara tre bostadsrätter mellan mars 2018 och februari 2019. Under samma period steg kvadratmeterpriserna på bostadsrätter

i Kristianstad med fyra procent, och fem procent i hela delområdet. Samtidigt följde Nordöstra Skåne utvecklingen i hela länet och visade upp en fallande trend, antalet försäljningar av bostadsrätter sjönk med sex procent under perioden.

FOTO: NEWS ØRESUND

Tema: Näringsliv Nordöstra Skåne

8 479

Så många företag finns registrerade i delområdet Nordöstra, varav 58 procent av dessa är aktiebolag. 81 procent av delområdets företag finns i Kristianstad.

Källa: Bolagsverket, siffrorna avser februari 2019

STÖRSTA KONCERNERNA

4 625

Delområdets 15 största koncerner hade förra året sammanlagt 4 625 anställda. Största arbetsgivare är HK Scan och Stora Enso.

Källa: SCB, avser 2018

”Den största utmaningen är kompetensförsörjningen – att hitta rätt personal.”

Pernilla Blixt, näringslivschef, Kristianstad kommun

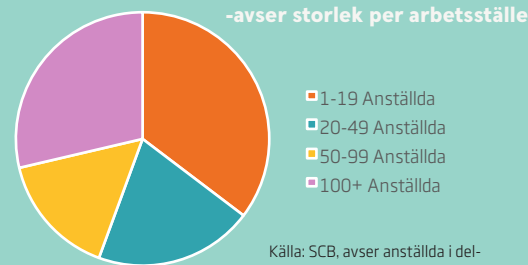
”Vi är fortfarande beroende av de stora företagen men vi är inte lika sårbara.”

Per-Anders Green, näringslivschef i Bromölla kommun

FOTO: BROMÖLLA KOMMUN

FÖRDELNING: FÖRETAGSSTORLEK -avser storlek per arbetsställe

Källa: SCB, avser anställda i delområdets arbetsställen i april 2019.

0,96

Självförsörjningskvoten innebär att de som arbetar i delområdet tjänar 96 procent av de boendes löneinkomster. Självförsörjningskvoten baseras på lönesummor för natt- och dagbefolkning utifrån kontrolluppgifter, en kvot på 1 betyder att dessa är lika stora.

Källa: SCB (LSUM)

Kristianstad driver tillväxten av privata jobb

Den privata sysselsättningstillväxten i delområdet Nordöstra sker till stor del i Kristianstads kommun, där de privata jobben ökade med 2,5 procent mellan 2016-2017. I Bromölla och Östra Göinge var den privata jobbtillväxten -0,1 respektive 0,1 procent under samma period. Det visar siffror från SCB.

Källa: SCB

Jobben ökar – men inte i större företag

Antalet jobb växer i alla företagssegment förutom de med över 100 anställda. Det är dessutom de företag och arbetsställen med färre än 50 anställda som sysselsätter över hälften av de anställda i näringslivet och den andelen växer. Det visar siffror från SCB som jämför företagens arbetsställets anställda i november 2013 med samma siffra i april 2019.

Källa: SCB, avser anställda i delområdets arbetsställen 2013-2019.

Scan är största koncern

Delområdets största koncern är HKScan OY med HK-Scan Sweden som har sin huvudsakliga grisköttproduktion i Kristianstad med runt 675 medarbetare. De senaste fem åren, 2013-2018, har bolaget växt med omkring 50 medarbetare. Företaget symboliserar den på många sätt traditionsfyllda livsmedelsbranschen för delområdet, vars sysselsatta totalt sett sjunkit de senaste åren.

Källa: SCB

Assistansbolag växer mer än industrin – små bolag anställer flest

Bilden av nordöstra Skånes näringsliv har länge präglats av industriföretag och inte minst livsmedelsföretag. Men bland de större koncernerna är det två assistansbolag som ökat antalet anställda mest de senaste fem åren. Främst skapas de nya jobben i mindre företag och arbetsställen. Nyföretagandet minskar i delområdet medan kompetensbristen ökar.

- **Näringslivet i nordöstra Skåne har växt** med totalt 650 jobb, motsvarande två procent, mellan 2013-2019
- **1 200 jobb har skapats** i företag och på arbetsställen med färre än 50 anställda under femårsperioden
- **I företag och på arbetsställen med över 100 anställda** har antalet medarbetare minskat med 900 personer under samma period
- **Nordöstra Skånes 15 största privata koncerner** hade under 2018 sammanlagt 4 625 anställda, varav en fjärdedel inom livsmedelsindustrin
- **Den totala sysselsättningstillväxten** var 1,7 procent mellan 2016-2017, vilket är en avmattning jämfört med föregående år men näst högst av de skånska delområdena
- **Nettoföretagandet** minskar

Nordöstra Skåne har flera större företag inom framför allt industrin, men det är inte de större företagen som står för jobbtillväxten. De senaste åren har företag och arbetsställen med över 100 anställda krympt stadigt samtidigt som mindre företag och arbetsställen har stått för jobbkökningen. Inte heller inom områdets 15 största koncerner sker tillväxten inom de stora industrierna, utan i vård- och omsorg samt bemanning.

Det är endast Kristianstad som uppvisar en stark utveckling inom den privata sysselsättningstillväxten 2016-2017. I de övriga kommunerna är den privata sysselsättningstillväxten i princip oförändrad.

Näringslivscheferna pekar på att kompetensbristen är delområdets största hot mot den framtida tillväxten, samtidigt som etableringsbar mark börjar ta slut på vissa ställen.

Så här definieras företagen och jobben

15 största privata koncernerna. Uppgifterna om antalet anställda avser summan av arbetsställen som respektive koncern har i delområdet.

Små och stora företag och arbetsställen. När vi i texten talar om jobb i näringslivet och företagens storlek avses antal anställda per arbetsställe i delområdet ägt av privata och offentliga företag. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Senaste siffror från april 2019.

Sysselsättningstillväxt avser det samlade antalet anställda i privat och offentlig sektor. Senaste siffror från 2017.

Topp 15: Största privata koncerner Anställda vid arbetsställen i nordöstra Skåne

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
HKScan OY (HKScan Sweden Ab)	675
Stora Enso Oyj (Stora Enso Paper Ab)	575
Ideella föreningen Furuboda Åhus med firma Furub (Furuboda Assistans Ab)	525
Pernod Ricard, Groupe (The Absolute Company Ab)	325
Geberit AG (Geberit Production Ab)	325
Kastalder Ab (Calluna Assistans Ab)	275
Sveriges Stärkelseproducenter, förening u.p.a. (Lyckeby Culinar Ab)	275
Wikan AB (Wikan Personal Ab)	225
Sparbanken Skåne Ab	225
AcadeMedia AB (Pysslingen förskolor och skolor Ab)	225
Mejdej-kooperativet	225
Blå Assistans	225
Belton Investment Ab (Kristianstad taxi- och buss Ab)	175
Lars Dahl Invest AB (Sibbhultsverken Ab)	175
Thage i Tollarp AB (Thage i Skåne Ab)	175
Totalt	4 625

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal.

Jobbtillväxten sker främst i småföretagen

Nordöstras näringsliv är småskaligt och utvecklingen går mot att de mindre företagen och arbetsställena får allt större betydelse. Antalet jobb växer i alla företagssegment förutom arbetsställena med över 100 anställda. Det är företag och arbetsställen med färre än 50 anställda som sysselsätter över hälften av de anställda i näringslivet och den andelen växer. Det visar siffror från SCB som jämför företagets anställda i november 2013 med samma siffra i april 2019. Företag och arbetsställen med färre än 50 anställda växte under perioden med cirka 1 200 jobb, samtidigt som de större företagens och arbetsställenas personalstyrka minskade med 900 jobb. Samma utveckling syns i samtliga kommuner, förutom i Östra Göinge där även företag och arbetsställen med under 50 anställda har tappat i medarbetare under perioden. Östra Göinge sticker även ut på så sätt att andelen stora företag är betydligt lägre där än i Bromölla och Kristianstad.

Delområdet Nordöstras näringsliv har länge präglats av stora och etablerade industriföretag så som Stora Enso/Nymölla Pappersbruk och Geberit i Bromölla, HK Scan och The Absolute Company i Kristianstad samt Sibbhultsverken i Östra Göinge. Dessa storföretag finns kvar i delområdet men det är inte där jobbtillväxten främst sker – med undantag för HKScan har antalet anställda inom de ovan nämnda företagen inte ökat under de senaste fem åren. Det visar siffror från SCB.

Bland delområdets 15 största privata företag och koncerner är det istället inom vård- och omsorg samt bemanning som majoriteten av jobbtillväxten äger rum. Exempelvis har Calluna Assistans i Kristianstad tillkommit sedan 2013

och de har idag 275 anställda, Furuboda Assis-tans har ökat personalantalet med 150 personer och är idag Nordöstras tredje största bolag och bemanningsföretaget Wikan Personal har växt med 100 anställda under femårsperioden. Wikan Personal hyr ut personal till både industri och tjänstesektorn i bland annat Kristianstad, vilket innebär att en del industrijobb då kan räknas till bemanningsbranschen. Därmed finns det likheter med nordvästra Skåne där industrin på flera håll minskar antalet anställda och allt fler tjänste- och serviceföretag tillkommer.

HK Scan, som har sitt huvudslakteri för gris i Kristianstad, är den största privata arbetsgivaren med runt 675 anställda. Under femårsperioden har bolaget enligt SCB:s statistik ökat antalet anställda i delområdet med 50 personer. I mars i år färdigställdes ett flera år långt uppgraderingsarbete av Scans anläggning, något som ska resultera i mer effektiv produktion men inte i fler arbetstillfällen. Trots att flera av de största bolagen finns inom livsmedelsindustrin är det en bransch där antalet anställda minskat på längre sikt. Dock finns det gott om mindre företag inom branschen som är under utveckling i inkubatorn Krinova i Kristianstad, vars fokusområden är just livsmedel, miljö och hälsa.

Gårdsfisk förnyar områdets traditionella livsmedelsindustri

Ett exempel på ett innovativt livsmedelsföretag är Tollarp-baserade Gårdsfisk som har tagit fram en modell för att integrera vattenbruk och jordbruk. De föder upp fisk i ladugårdar och använder restprodukterna till de omgivande åkrarna i ett cirkulärt system. När de började 2013 köpte grundarna Johan Ljungqvist och Mikael Olenmark

Utveckling i antal anställda hos företagen (arbetsställen)***Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019**

Anställda	1-19		20-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
Östra Göinge	-115	-7%	-154	-19%	+27	+3%	-309	-37%	-551	-13%
Bromölla	+113	+9%	+40	+6%	+127	+19%	-134	-10%	+146	+4%
Kristianstad	+889	+8%	+444	+6%	+187	+4%	-463	-4%	+1 057	+3%
Nordöstra	+887	+6%	+330	+4%	+341	+5%	-906	-7%	+652	+2%

* Statistiken avser antalet anställda per arbetsställe som företagen har i respektive kommun. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Källa: SCB

Dessalles en förfallen gård i Tollarp med målet att 18 månader senare producera fisk till livsmedelsmarknaden. I början fick de olika typer av projektstöd, vilket övergick till riskkapital när allt fler fick upp ögonen för deras affärsidé.

– Först var tanken att vi skulle skapa jobb till oss själva, men efterhand så började Gårdsfisk växa fram med kontraktsuppfödning och externa gårdar, säger Johan Ljungqvist och berättar att de inspireras av både Guldfågeln och Tetra Paks affärsmodeller.

Gårdsfisk mottag snabbt ett stort intresse från bland annat Ica och Coop, som fått allt mindre fisk att välja på i takt med att kraven på fisken som säljs ökar. Idag levereras fisken till Sveriges största matkedjor och den första externa gården har knutits till företaget. Målet är att ha 10 tillknutna gårdar och därmed bli störst i Sverige, för att sedan börja spana mot den internationella marknaden.

– Det finns väldigt stor potential, även om vi får 15-20 procent av den svenska fiskproduktionen motsvarar det endast 0,5 procent av den svenska konsumtionen – så massor fisk kan plockas över till den svenska marknaden. Sedan har redan över 50 länder visat intresse för verksamheten - lantbruket och landsbygden står ju inför samma problem som här i flera länder, säger Mikael Olenmark Dessalles.

Fler jobb hos näringslivet i Kristianstad

Sett till enbart Kristianstad har antalet arbetstillfällen hos företagen under de senaste fem åren ökat med tusen eller motsvarande tre procent.

Topp 5: Största privata branscherna 2017 (förändring 2016-2017)

Bransch	Syssel-satta	Förändring	Lönesumma* (tkr)	Förändring
Byggindustri	3 589	4,7%	1 259 993	6,7%
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	2 943	0,4%	727 376	3,4%
Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	1 784	0,5%	649 073	0,9%
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 755	2,2%	352 661	-2,6%
Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	1 638	2,2%	595 979	4,1%

Källa: SCB. Siffrorna avser dagbefolkningen. *Observera att lönesummorna avser både privat och offentlig sektor och baseras på kontrolluppgifter, därmed omfattas ej egenföretagare.

BYGGINDUSTRIN är den största branschen i både Kristianstad och Östra Göinge. **MASSA OCH PAPPERSINDUSTRIN** dominerar i Bromölla.

Gårdsfisks grundare Mikael Olenmark Dessalles och Johan Ljungqvist.

– 2018 var ett bra år för Kristianstad på många sätt och det hände mycket i många branscher. Köpcentret C4 Shopping öppnade och det första spadtaget för bostadsbyggandet i samma område togs. The Absolut Companys besökscenter öppnade vilket kommer att bli ett dragplåster framöver. Många företag gick bra, investeringarna ökade och företagen anställde folk, berättar Kristianstads näringslivschef Pernilla Blixt och påpekar samtidigt att många arbetstillfällen skapades inom byggbranschen under uppförandet av C4 Shopping.

Pernilla Blixt menar att det finns anledning att fundera över hur en konjunkturavmattning drabbar företagen men konstaterar samtidigt:

Sysselsättnings-tillväxt i samtliga stora branscher

Byggbranschen har utvecklats starkt mellan 2016-2017, både sett till sysselsättningen och lönesummorna. Siffrorna visar att sysselsättningen utvecklas trögare inom detaljhandeln och livsmedelsindustrin, vilket är två branscher som har det tufft i större delen av Skåne. Delområdet har en stor del anställda inom jordbruket som växer i antalet sysselsatta men inte sett till lönesummorna. Till skillnad från detaljhandeln uppvisar parti- och provisionshandeln tillväxt i antalet anställda och lönesummor.

– Vi har sett att Kristianstads kommuns företag är relativt stabila över tid och genom konjunkturcykler. Det är inte samma tillväxt som i exempelvis Malmöregionen, men över tid är de solida företag, säger hon och tillägger att företagen dock diskuterar hur de bäst ska förbereda sig för en ekonomisk nedgång och globala händelser såsom Brexit.

Investeringar har gynnat byggbranschen

Att det investerats mycket i byggprojekt av olika slag i nordöstra Skåne syns i statistiken för byggbranschen. Byggindustrin är delområdets största privata bransch som ökade antalet sysselsatta med nära fem procent mellan 2016–2017. Även lönesummorna ökade under samma period. De kommunspecifika siffrorna visar att det främst är i Kristianstad som tillväxten inom byggbranschen skett. Trots det har det även byggts mycket nytt i Bromölla det senaste året.

– Det har byggts mycket på vårt IvöStrands-område i centrala Bromölla. Kommunen har frigjort tidigare industrimark och där, alldeles intill Ivösjön, har det byggts idrottspark, arrangemangshall och 300 lägenheter. Det har skapats en ny stadsdel, säger Per-Anders Green som är näringslivschef i Bromölla kommun.

Samtidigt menar han att de större byggföretagen i kommunen, som jobbar mycket mot bland annat Stockholm, märker av en avmattning i konjunkturer men att de som arbetar lokalt fortfarande har fortfarande inte påverkats. Inte heller i Kristianstad märks konjunkturavmattningen av bland kommunens byggföretag, enligt Pernilla Blixt.

Branschbredden på väg att öka

Delområdets fem största branscher uppvisar alla en positiv tillväxt i antalet sysselsatta 2016–

2017, dock är utvecklingen återhållsam inom parthandeln och jordbruket, och i den sistnämnda har lönesummorna minskat under samma period. Att jordbruket hade en tuff sommar och efterföljande höst är ett faktum med tanke på torkan, men det påverkade även Nymölla, pappersbruket i Bromölla, som är beroende av vattnet i Ivösjön.

– Bruket fick halvera sin produktion under nästan ett kvartal på grund av för låga vattennivåer i Ivösjön, men nu är de i full drift igen, säger Per-Anders Green.

Per-Anders Green, näringslivschef Bromölla kommun.

I Bromölla är det just de tillverkande företagen Stora Enso (Nymölla Pappersbruk) och Geberit som dominerar näringslivet. Ifö Sanitär, som tidigare var kommunens tredje största bolag, gick i konkurs förra hösten vilket innebar att 75 tjänster försvann. De senaste fem åren har Stora Ensos personalantal förblivit oförändrat och Geberit har minskat de anställda med 50 personer. Bromöllas största bransch

är just pappersindustrin vars anställda minskar enligt sysselsättningsstatistiken. Samtidigt finns konsultföretag, fastighetsbolag, företagstjänster och handel bland de branscher där sysselsättningen ökar. Att branschbredden ökar är en utveckling som Bromöllas näringslivschef ser positivt på.

– Vi är fortfarande beroende av de stora företagen men har minskat sårbarheten. Det känns skönt inför en kommande lågkonjunktur. Blandade företag har tillkommit vilket gjort oss till en mer mångfacetterad kommun idag, säger Per-Anders Green.

Trots det minskade den privata sysselsättningen något 2016–2017, samtidigt som den offentliga sysselsättningen växte mest i delområdet med 4,3 procent.

I Östra Göinge är Sibbhultsverken, som är un-

Nyföretagandet sjunker

Nettoföretagandet sjunker till följd av att färre företag startas och en liten uppgång i antalet konkurser. Totalt sett minskade nettoföretagandet med 42 företag under 2018 års tre första kvartal, jämfört med samma period föregående år. Det motsvarar en nedgång på tio procent, vilket är den näst största nedgången av alla delområdena efter Lundaområdet.

derleverantör till bland annat Scania, det största privata företaget. Under den senaste femårsperioden är antalet anställda oförändrat, enligt SCB:s siffror. Samtidigt har kommunens näst största företag, parkettgolvstillverkaren Tarkett, minskat sina anställda med runt 100 personer. Trots det upplever kommunens näringslivschef Fredrik Persson att det går bra för de tillverkande företagen och att de har bra orderingångar. Totalt sett har fyra av kommunens 15 största bolag ökat antalet anställda mellan 2013–2018.

Även sysselsättningsciffrorna visar att Östra Göinges privata näringsliv står inför utmaningar då tillväxten 2016–2017 i princip var obefintlig på 0,1 procent.

– Min egna tes är att vi halkar efter lite på tjänsteföretagssidan. Vi har ju så nära till Kristianstad som ser var med det och man ser inte kommungränsen. De företag som är där har större marknadsupptagningsområde, säger Fredrik Persson.

Kompetensbristen är ett hinder för tillväxt

Precis som i stora delar av Skåne är kompetensbristen en utmaning i delområdet Nordöstra.

– Den största utmaningen är kompetensförsörjningen, att kunna hitta rätt personal, säger Pernilla Blixt, näringslivschef i Kristianstad.

Samtliga näringslivschefer lyfter fram det som ett hinder mot den framtida tillväxten och i Bromölla är det främst inom hantverksyrkena problemet är som störst.

För att minska kompetensbristen sjösattes 2017 det EU-finansierade projektet Tillväxt Östra Skåne i regionen. Genom projektet har 100 bolag sökt vägledning av Krinova och Tillväxt Syd i hur de kan hitta nya vägar för att växa framöver.

En annan utmaning som lyfts fram, och som inte heller är unikt för delområdet, är tillgången till mark och lokaler.

– Vi har en tanke om en etableringsstrategi men det är en stor utmaning för vi har ingen mark att erbjuda nu. Vi börjar bli trångboddade både för företag och bostäder. Industriområdet mellan gamla och nya E22 trodde vi skulle räcka länge, men det börjar ta slut. Dels är det nya etableringar utifrån, dels är det Bromölla-företag som valt att köpa mark och bygga själv istället för att hyra in sig. Ett tecken på goda tider, säger Per-Anders Green.

I Kristianstad finns det fortfarande etableringsmark – dels citynära i Ängamöllan, men även i Åhus och Fjälkinge. Där ligger utmaningen istället i att kunna erbjuda lokaler vilket innebär att de företagen ofta blir hänvisade till privata fastighetsägare, uppger Pernilla Blixt.

I Östra Göinge lyfts den tillgängliga marken istället fram som en av kommunens främsta fördelar, tillsammans med läget nära större städer, vägar och hamnar. Tidigare har en stor del av marken i Östra Göinge varit låst i tung industrimark, men idag har kommunen kommit en bra bit med att detaljplanera marken för att locka dit nya företag.

Sysselsättning per sektor

Antal sysselsatta 2017 (förändring % 2016-2017)

	Totalt	Privat sektor	Offentlig sektor
Östra Göinge	4 766 (0,7)	3 382 (0,1)	1 384 (2,4)
Bromölla	4 566 (1,1)	3 353 (-0,1)	1 213 (4,3)
Kristianstad	39 727 (1,9)	25 016 (2,5)	14 711 (0,8)
Nordöstra	49 059 (1,7)	31 751 (2,0)	17 308 (1,2)

Källa: SCB. Avser dagbefolkning.

Sysselsättningsgrad

2017 (förändring procentenhet)

	2017	2016-2017
Östra Göinge	73,0%	0,0
Bromölla	79,2%	+0,7
Kristianstad	77,2%	+0,6
Nordöstra	76,9%	+0,6

Källa: SCB. Avser nattbefolkning mellan 20-64 år och inkluderar ej gränspendlare.

> **Delområdets sysselsättningstillväxt** uppgick till 1,7 procent mellan 2016-2017. Därmed uppvisar delområdet en starkare tillväxt än i höstens konjunkturrapport där siffror redovisades för 2015-2016.

> **Den privata sysselsättningstillväxten** är 2,0 procent, vilket är en stark utveckling jämfört med föregående års motsvarighet på 0,4 procent. Den offentliga tillväxten är positiv, men något lägre än mellan 2015-2016.

> **Sysselsättningsgraden** är högre än Skånesnittet och har växt i Bromölla och Kristianstad.

FOTO: NEWS ØRESUND

Sydöstra Skåne

Under 2018 har det varit en stark prisutveckling på bostadsrätter med en tillfällig pristopp i Ystad och rekordmånga färdigställda lägenheter. Nu vänder priserna och färre nybyggen påbörjas. Det sätter fokus mot byggbranschen i sydöstra Skåne. Jobbtillväxten i näringslivet sker främst hos företag och arbetsställen med 20-99 anställda. Fler jobb skapas i offentlig sektor än i privat sektor samtidigt som arbetslösheten säsongsmässigt ökat under vintern.

Flest jobb inom småföretag

42 procent av de anställda jobbar i företag eller på arbetsställen med färre än 20 anställda – det är störst andel i Skåne tillsammans med Mellanskåne. Men tillväxten sker främst i de mellanstora företagen. Samtidigt minskar de stora företagen och arbetsställena med fler än 100 anställda mest av alla delområden, med 850 jobb, motsvarande 15 procent, på fem år.

Även flera stora företag ökar personalstyrkan

Bland de femton största privata koncernerna och arbetsställena i delområdet finns det även arbetsgivare som under de senaste fem åren utökat personalstyrkan. Det gäller bolag inom plastindustri, hotell, omsorg, närsjukvård och teleservice.

Högst sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgraden är högst i Skåne, 80,2 procent, och ökade fortsatt under 2017. Arbetslösheten har ökat under vintern vilket följer tidigare

säsongsmönster. Arbetslösheten på 7,0 procent i februari 2019 var 0,2 procentenheter lägre jämfört med samma månad 2018.

Högre inkomster

Invånarna i Sydöstra har en god ekonomi. Den disponibla inkomsten är högst i Skåne och den har utvecklats positivt under 2017 där tillväxten var 2,6 procent jämfört med Skånesnittet på 0,2 procent.

Pristopp på bostadsrätter under 2018

Det stora bostadsbyggandet bidrog till att skapa en tillfällig pristopp på bostadsrätter i sydöstra Skåne under 2018. Sett till den rullande tolv månadersperioden fram till februari 2019 låg prisökningen på 22 procent för att därefter falla. Antalet försäljningar ökade med 20 procent under perioden. Tittar vi närmare på månadsstatistiken för Ystad har bostadspriserna fallit med 1,3 procent från mars 2018 till mars 2019.

Sydöstra

INVÅNARE

82 214 (+0,6%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018).
Källa: SCB

Kommuner:

Ystad,
Simrishamn,
Tomelilla,
Sjöbo

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (19 %)	6 325	-4,6%
Handel (12 %)	3 929	-1,2%
Utbildning (11 %)	3 649	3,2%
Byggverksamhet (10%)	3 362	2,5%
Tillverkning och utvinning (10 %)	3 317	-0,4%

Källa: SCB, avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

382 (+0,5%)

Under de första tre kvartalen 2018 startades 415 nya företag och 33 gick i konkurs. Förändringen jämför med samma period 2017.

Källa: Tillväxtnalys/SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

211 (+2,6%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
SKÅNE LÄNS LANDSTING	1 425	Ystad
SAMHALL AKTIEBOLAG	275	Ystad
PLASTAL SVERIGE AB	275	Simrishamn
POLYKEMI AKTIEBOLAG	225	Ystad
ALERIS OMSORG AB	225	Simrishamn

*Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

VILLOR: K/T-TAL

1,76 (+1%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

17 675 (+22%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

7% (-0,2)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

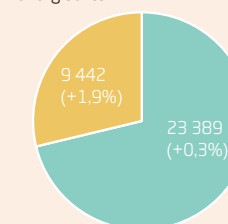
SYSSELSÄTTNING

80,2% (+0,5)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Privat sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning

Högst sysselsättningsgrad

I Sydöstra märks en liten ökning i arbetslösheten under vintern och sedan förra årets skånska konjunkturrapport. Det syns en svagare sysselsättningsstillväxt även om den fortsatte uppåt under 2017. Betalningskraven som hamnat hos Kronofogden har ökat mer än i Skåne som helhet vilket dock följer en nationell trend.

Svagare sysselsättningsstillväxt

Arbetslösheten i Sydöstra har ökat sedan höstens skånska konjunkturrapport. I februari var den 7,0 procent enligt statistik från Arbetsförmedlingen, medan den var 6,3 i höstens rapport. Men det ser ut att följa ett mönster de senaste åren med en ökad säsongsarbetslöshet i delområdet under vintern. Jämfört med februari 2018 har arbetslösheten minskat med 0,2 procentenheter. I Ystad har arbetslösheten ökat med 0,3 procentenheter vilket är en av få kommuner i Skåne där arbetslösheten ökar.

Sysselsättningsstillväxten var svagare under 2017 än året innan. Under 2017, som är det senaste året med tillgänglig statistik från SCB, ökade antalet sysselsatta vid delområdets arbetsställen med 0,8 procent och tillväxten var framför allt inom den offentliga sektorn. Dock inte i samma omfattning som sågs i förra konjunkturrapporten då den offentliga jobbtillväxten var 7,8 procent och de privata jobben minskade. I den privata sektorn ökade sysselsättningen med 0,3 procent medan den offentliga sektorn ökade med 1,9 procent från 2016 till 2017.

Sydöstra har den högsta sysselsättningsgraden av alla sju delområdena – 80,2 procent av arbetskraftens 20-64-åriga är förvärvsarbetande. Under 2017 ökade den andelen med 0,5 procentenheter.

Högre arbetslöshet i Ystad

Arbetslöshet februari 2019

	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Sjöbo	5,9	-0,1
Tomelilla	7,9	-0,2
Ystad	6,8	0,3
Simrishamn	7,8	-0,9
Sydöstra	7,0	-0,2

Källa: Arbetsförmedlingen

Simrishamn var bland de kommuner i Skåne där sysselsättningsgraden ökade mest under 2017 – med 1,2 procentenheter – vilket dock ska ses i relation till att Simrishamns befolkning minskar.

Färre invånare i Simrishamn

Befolkningen växer i Sydöstra, dock inte i Simrishamn som är den enda kommunen i Skåne som tappar invånare. Under 2018 har befolkningen minskat med 0,5 procent, vilket förlänger trenden från föregående år. I ett längre perspektiv är Simrishamn även den kommun som har växt minst – med 1,7 procent under perioden 2013 till 2018. Det kan jämföras med en befolkningstillväxt på 4,2 procent för hela delområdet Sydöstra.

Hushållens disponibla inkomst i delområdet har ökat med 2,6 procent under 2017 och var då 211 000 kr per invånare vilket är högst av alla delområdena. Det är framför allt Ystad som drar upp både tillväxten och den genomsnittliga disponibla inkomsten. 2018 ökade skuldbeloppet från ansökningar om betalningsföreläggande, dvs krav om obetalda skulder, som Kronofogden tog emot under året. Ökningen i Sydöstra var lite högre än i Skåne som helhet, 16 procent från 2017 till 2018. Skuldbeloppet ökar på nationell nivå enligt Kronofogden eftersom tiden från en förfallen faktura överförs som obetald skuld till Kronofogden har minskat och det ses fler ärenden inom näthandel och skulder till kommuner och landsting.

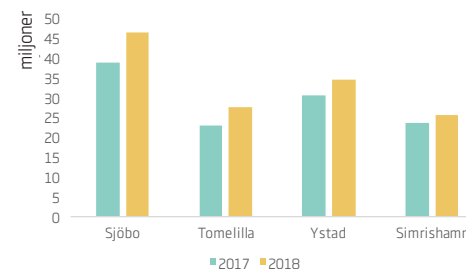
Ystad har den högsta självförsörjningskvoten i delområdet och denna närmar sig ett (0,89) vilket hänger ihop med att kommunen har en del inpendling. Även Simrishamn har en relativt hög självförsörjningskvot. För hela delområdet är kvoten 0,81 och alltså tjänar de som bor i delområdet samlat sett mer än de som har arbetsställe i delområdet.

FOTO: NEWS ØRESUND

Invånarnas ekonomi

Skulder inkomna till Kronofogden

Källa: Kronofogden. Statistiken anger ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer och visar därmed utvecklingen i det samlade skuldbeloppet som Kronofogden fått in via krav om obetalda skulder.

Skulder hos Kronofogden förändring 2017-2018

+16% i Sydöstra
+13% i Skåne

Självförsörjningskvot

Självförsörjningskvoten visar på kommunens skattekraft, näringslivets omfattning samt in- och utpendlingen.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

	2017	Förändring ett år
Sjöbo	204	0,9%
Tomelilla	198	1,0%
Ystad	219	4,2%
Simrishamn	216	2,8%
Sydöstra	211	2,6%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunen/delområdet per 31 dec 2017

Självförsörjningskvot

	Lönesumma natt 2017 (milj. kr)	Lönesumma dag 2017 (milj. kr)	Självförsörjningskvot
Sjöbo	2 740,6	1 703,6	0,62
Tomelilla	1 755,5	1 430,3	0,81
Ystad	4 555,8	4 051,2	0,89
Simrishamn	2 341,1	2 048,4	0,87
Sydöstra	11 393,0	9 233,5	0,81

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Självförsörjningskvoten visar dels på skattekraftens omfattning och dels på områdets näringsliv och in- och utpendling. Lönesummorna baseras på kontrolluppgifter för anställda och omfattar således inte egenföretagare.

> **Krav på obetalda skulder** som inlämnats till Kronofogden ökade i alla fyra kommunerna i Sydöstra. Störst procentuella ökning noterades i Sjöbo och Tomelilla. Procentuellt sett ökade skulderna mer i Sydöstra än i Skåne som helhet.

> **Den disponibla inkomsten** i Sydöstra var 211 000 kr per invånare under 2017. Det är en ökning med 2,6 procent sedan 2016 och mest av alla delområden. Samtliga kommuner hade en ökning av den disponibla inkomsten.

> **Självförsörjningskvoten** i delområdet Nordvästra är 0,81 med vilket det förstås att de som bor i delområdet tjänar mer än de som arbetar i området. Detta gäller även i alla kommunerna i delområdet.

Stor nyproduktion driver upp bostadsrättspriserna

Emil Malmer, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Ystad, hur är läget på Bostadsmarknaden i sydöstra Skåne just nu?

– Det är en stabil bostadsmarknad med en något försiktigare prisförväntan från köparna än året innan.

I Ystad ökar såväl kvadratmeterpris som antalet försäljningar av bostadsrätter kraftigt. Vad beror det på?

– Den skillnaden går att förklara ganska enkelt. Under 2017 och 2018 skapades 400 nya bostadsrätter, så nyproduktionen har drivit upp priserna. Det är därför priserna i Ystad har stuckit iväg. Begagnatmarknaden har följt priserna i landet i övrigt.

Vad tror du om framtiden för bostadsmarknaden i Sydöstra Skåne?

– Det var ganska tydligt att priserna gick ner från julitoppen fram till december. Sen har det faktiskt vänt lite grand. Om vi tittar på Sjöbo är det inte alls samma nedgång. De områdena som har lägre priser har inte heller haft samma procentuella prisfall. I Ystad gick priserna klart neråt från sommaren till december, men sedan har de vänt uppåt lite igen. Prisbilden har vänt från en period av sjunkande priser.

FOTO: FASTIGHETSBYRÅN

Bostadsförsäljningarna ökar

Fler villor säljs

Den största delen av bostadsmarknaden i delområdet Sydöstra Skåne består av villaförsäljningar, och medan antalet sålda villor är oförändrat i Skåne län i stort ökar antalet sålda villor i delområdet med tre procent under perioden mars 2018 till februari 2019 jämfört med föregående period. Kvadratmeterpriserna för villor stiger under perioden i såväl Simrishamn som Sjöbo, medan Ystad bara ser en knapp ökning och i Tomelilla backar kvadratmeterpriserna något. Detta avspeglas även i K/T-talet för villaförsäljningarna, den koeficient som visar relationen mellan köpeskilling och taxeringsvärde, och som ökar i Simrishamn och Sjöbo, medan den sjunker i Tomelilla och Ystad. Totalt sett i Sydöstra Skåne stiger K/T-talet med en procent i perioden mars 2018 till februari 2019 jämfört med de föregående tolv månaderna.

Rekordmånga färdigställda lägenheter, men få påbörjade byggen

Alltsedan finanskrisen har byggnationen av lägenheter ökat i delområdet, och det är framför allt Ystad som stått för nyproduktionen, medan få lägenheter har byggts i resterande tre kommuner. 2012 påbörjades 57 lägenheter i delområdet, och de påbörjade lägenheterna ökade årligen fram till år 2017 då 445 lägenhetsbyggen inleddes i Sydöstra Skåne. År 2018 sjönk antalet påbörjade lägenhetsbyggen markant, till enbart 187 stycken. Antalet påbörjade lägenheter är färre än både 2016 och 2017, och Sydöstra Skåne var det delområde efter Mellanskåne som såg lägst påbörjad nybyggnation under förra året. Antalet färdigställda lägenheter har ökat under senare år och nådde sin topp under 2018 då 426 lägenheter färdigställdes, men då antalet påbörjade lägenheter faller bör även de färdigställda lägenheterna minska under kommande år. Emil Malmer, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Ystad, menar att byggföretagen måste justera sin prisbild om de vill säkerställa att nyproducerade lägenhetsprojekt ska gå att sälja fortsättningsvis.

– Nu ser vi, i och med att prisbilden generellt i Sverige har gått tillbaka, att de nyproduktioner som säljs till fasta priser går långsammare mellan presentation och avslut, och att en del projekt inte blir av. Nyproducerade bostäder säljs till fast pris eller inte alls, och det är väldigt få byggherrar som är snabba med att göra om sina projekt och ändra

Bostadsmarknaden

Prisutveckling bostadsrätter och villor

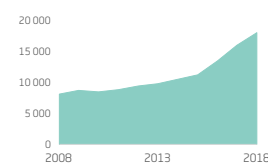
Källa: Svensk Mäklarstatistik

	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Simrishamn	10 538 (15 %)	91 (-9 %)	24 431	1,74 (4 %)	283 (3 %)
Sjöbo	8 996 (11 %)	68 (24 %)	14 936	1,93 (5 %)	217 (-3 %)
Tomelilla	8 428 (15 % ⁵)	13 (-7 %)	13 574	1,85 (-3 %)	119 (24 %)
Ystad	20 860 (19 %)	427 (29 %)	23 847	1,58 (-4 %)	265 (-1 %)
Sydöstra	17 675 (22 %)	599 (20 %)	20 464	1,76 (1 %)	884 (3 %)

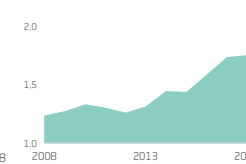
1) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017–februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018–februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018–februari 2019 jämfört med mars 2017–februari 2018. 5) Antalet försäljningar understiger 25 per år, vilket gör att prisutvecklingen ej är tillförlitlig.

Prisutveckling Sydöstra 10 år

Kr/kvm bostadsrätter

K/T-tal villor

Källa: Svensk Mäklarstatistik

Nyproduktion av lägenheter

	Påbörjade lägenheter 2018 (förändring) ⁶	Färdigställda lägenheter 2018 (förändring) ⁷
Simrishamn	50 (-32)	93 (61)
Sjöbo	13 (-8)	8 (-27)
Tomelilla	33 (10)	19 (-30)
Ystad	91 (-228)	306 (169)
Sydöstra	187 (-258)	426 (173)

6) Avser förändringen av antalet påbörjade nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. 7) Avser förändringen av antalet färdigställda nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

> Trend 2019 - K/T-talet för villor i Sjöbo är högre än i höstas, men såväl K/T-talen för villor i Simrishamn och Ystad, som bostadsrättspriserna i Ystad har minskat under första kvartalet 2019.

prisbilden. I Stockholm säljs bara den nyproduktion där de kan sänka sina priser och göra om projektet. Samma sak händer här, men i lite mindre omfattning. Ska det säljas måste prisbilden ändras.

Stor nyproduktion skapar prissvängningar på bostadsrättsmarknaden

Det kan verka förvirrande när tidningsrubrikerna under våren 2019 talar om en kraftig prisnedgång på bostadsrätter i sydöstra Skåne medan prisstatistiken för den rullande tolv månadersperioden fram till februari 2019 visar på en 22-procentig prisuppgång. Under de tolv månaderna har priserna både gått upp och ned. Jämför vi månadsstatistiken ser vi att priserna på bostadsrätter i t.ex. Ystad minskat med måttliga 1,3 procent från mars 2018 till mars 2019. I analysen använder vi rullande 12-månaderstal som jämförs med föregående period som även innehåller statistik från 2017. En viktig delförklaring till sväng-

ningarna på marknaden är den stora nyproduktionen av lägenheter som toppade 2018 i Ystad. Även priset på bostadsrätter i Sjöbo och Tomelilla har ökat från en relativt låg nivå. Under 2019 väntas inte nyproduktionen i Ystad vara lika stor som under 2018 vilket kan resultera i att priserna på bostadsrätter faller tillbaka till en mer normal nivå, en utveckling som går att se under de första månaderna av 2019. Även antalet sålda lägenheter har ökat. Mellan mars 2018 och februari 2019 såldes 20 procent fler lägenheter i delområde Sydöstra än de föregående tolv månaderna, och ökningen är störst i Ystad och Sjöbo.

FOTO: NEWS ØRESUND

FOTO: NEWS ØRESUND

Tema: Näringsliv Sydöstra Skåne

8 106

Så många företag finns registrerade i delområdet Sydöstra, varav 50 procent av dessa är aktiebolag. 40 procent av delområdets företag finns i Ystad.

Källa: Bolagsverket, siffrorna avser februari 2019

STÖRSTA KONCERNERNA

2 625

Delområdets 15 största koncerner har har 2 625 anställda. Plast- och livsmedelsindustri, media och omsorgsbolag toppar listan.

Källa: SCB, avser 2018

”Det allmänna läget skulle jag bedöma som positivt avvaktande just nu.”

Daniel Jonsgården, näringslivsstrateg i Tomelilla kommun

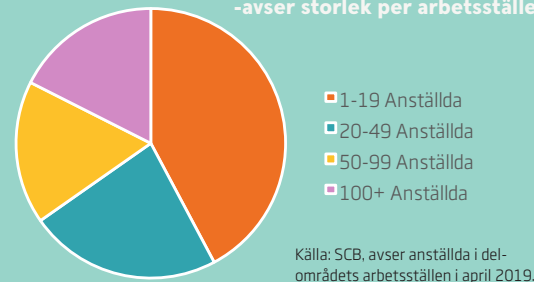
”Det finns två stora problemområden – kompetensförsörjning och infrastruktur.”

Johan Österberg, näringslivschef i Ystads kommun

FOTO: NEWS BRESUND

FÖRDELNING: FÖRETAGSSTORLEK -avser storlek per arbetsställe

Källa: SCB, avser anställda i delområdets arbetsställen i april 2019.

0,81

Självförsörjningskvoten innebär att de som arbetar i delområdet tjänar 81 procent av de boendes löneinkomster. Självförsörjningskvoten baseras på lönesummor för natt- och dagbefolkning utifrån kontrolluppgifter, en kvot på 1 betyder att dessa är lika stora.

Källa: SCB (LSUM)

Den offentliga sektorn växer snabbast

Delområdet Sydöstra sysselsätter cirka 32 800 personer. 7 av 10 arbetar inom det privata näringslivet. Under 2017 uppvisade sysselsättningen en tillväxt på totalt 0,8 procent. Den offentliga sektorn växte samma år snabbare än den privata sektorn, med tillväxtsiffror på 1,9 jämfört med 0,3 procent.

APP Holding LP är största koncern

Koncernen APP Holding LP är delområdets största koncern, vars största arbetsställe är Plastal Sverige AB som har runt 275 anställda i Simrishamn. Därefter kommer bland annat koncernen Blentagruppen AB där Ingelsta Kalkon AB är det största arbetsstället. Koncernen har idag runt 225 anställda fördelat på 18 arbetsställen i hela Sydöstra Skåne och 75 anställda i Tomelilla.

FOTO: NEWS BRESUND

Större företag minskar snabbast i Skåne

Företag och arbetsställen med mer än 100 anställda har en negativ utveckling när det gäller antalet anställda i delområdet Sydöstra, som i många andra delområden. Nedgången i antalet anställda i denna företagskategori var procentuellt sett störst i Skåne mellan november 2013 och april 2019. Det visar siffror från SCB som avser antalet anställda vid delområdets arbetsställen.

Storföretagens betydelse minskar och nyföretagandet ökar

Näringslivet i sydöstra Skåne växer, men inte bland de större företagen och arbetsställena där personalstyrkan sjunker mest i Skåne. Det är de små- och mellanstora företagen som driver jobbtillväxten i näringslivet. De senaste åren har byggföretagen i regionen gynnats av byggboomen, och ännu finns det få signaler på att de upplever en nedgång. I takt med att besöksnäringen växer flyttas en större del av näringslivet ut på landsbygden, vilket ställer nya krav på delområdets infrastruktur.

- **Näringslivet har växt med 760 jobb**, motsvarande tre procent, mellan 2013-2019
- **De mellanstora företagen**, med mellan 20-99 anställda, står för den största tillväxten med en ökning på 1 700 jobb under femårsperioden
- **Företagen med över 100 anställda har tappat 850 jobb**, motsvarande 15 procent, och står för lägst andel jobb av de skånska delområdena
- **Några av de 15 största koncernerna ökar** antalet anställda. Det gäller bolag inom bland annat plastindustri, hotell, omsorg, närsjukvård och teleservice.
- **Den totala sysselsättningstillväxten** är positiv men avtog mellan 2016-2017 jämfört med föregående år
- **Antalet nystartade företag ökar något**, vilket går emot den skånska trenden med färre nystartade företag

Näringslivet i delområdet Sydöstra fortsätter att utvecklas positivt och områdets sysselsättning är hög. Det är företagen och arbetsställena med 20-99 anställda som står för jobbtillväxten medan de större med över 100 anställda minskar mest i Skåne. En stor andel av näringslivets anställda i delområdet jobbar i små företag och arbetsställen, och det småskaliga näringslivet lyfts fram som en styrka vid en eventuell konjunkturavmattning. I samtliga av områdets kommuner är det byggindustrin som är störst inom det privata näringslivet. Många företag har svårt att hitta rätt personal och en stor del av områdets invånare pendlar därifrån för att jobba. Upplevda brister i infrastrukturen minskar delområdets kapacitet att attrahera arbetskraft från andra delar av Skåne.

Så här definieras företagen och jobben

15 största privata koncernerna. Uppgifterna om antalet anställda avser summan av arbetsställen som respektive koncern har i delområdet.

Små och stora företag och arbetsställen. När vi i texten talar om jobb i näringslivet och företagens storlek avses antal anställda per arbetsställe i delområdet ägt av privata och offentliga företag. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Senaste siffror från april 2019.

Sysselsättningstillväxt avser det samlade antalet anställda i privat och offentlig sektor. Senaste siffror från 2017.

Topp 15: Största privata koncerner Anställda vid arbetsställen i sydöstra Skåne

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
APP Holding LP (Plastal Ab)	275
Gota Media Ab (Point Logistik Ab)	225
Polykemi Holding Ab (Polykemi Ab)	225
Blentagruppen Ab (Ingelsta Kalkon Ab)	225
Aleris Omsorg	225
Investor (Vardaga Nyttida Omsorg Ab)	175
Praktikertjänst Ab (Närsjukvården Österlen Ab)	175
Ess Hotell Intressenter Ab (YSB Ab)	175
Strabag SE (Nimab Entreprenad Ab)	175
Teleservice Holding Skåne Ab (Teleservice Skåne Ab)	125
Erikssons Åkeri i Tomelilla Ab	125
GRB Holding Ab (Aktiebolaget Bil-Bengtsson)	125
Investmentaktiebolaget Latour (Swegon Operations Ab)	125
Danone SA (Österlenmejeriet Ab)	125
Kivik Holding Ab (Kiviks Musteri Ab)	125
Totalt	2 625

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal.

Små- och medelstora företag dominerar

Näringslivet i delområdet Sydöstra består till stor del av små- och mellanstora företag. Tillsammans med delområdet Mellanskåne har Sydöstra den högsta andelen anställda i företag och på arbetsställen med färre än 20 medarbetare, 42 procent. Endast 21 procent jobbar i företag och på arbetsställen med över 100 anställda, samma andel för Skåne i stort är 32 procent. Det visar siffror från SCB som jämför hur många anställda delområdets olika arbetsställen i näringslivet har i april 2019 med november 2013.

Siffrorna visar även att jobbtillväxten till stor del sker bland företag med mellan 50-99 anställda och att antalet nystartade företag ökar till skillnad från i Skåne i stort. Samtidigt sjunker de stora företagens personalstyrka mest av alla delområden i Skåne. Antalet anställda vid stora företag och arbetsställen med över 100 anställda sjönk med 15 procent under perioden – vilket motsvarar 850 jobb. Nedgången syns i alla delområdets kommuner. Samtidigt växer sysselsättningen med totalt sett 760 personer, vilket innebär att det de små- och mellanstora företagen står för jobbtillväxten.

Siffrorna visar att det är färre anställda i Tomelillas näringsliv idag jämfört med för fem år sedan och att det är i Sjöbo flest nya arbeten tillkommit under perioden. Sjöbos näringsliv har växt med 12 procent motsvarande 520 personer, vilket motsvarar 70 procent av delområdets jobbökning.

– Flera ekonomiska indikatorer – bland annat omsättningen per anställd – visar på att företagen får bra avkastning på de investeringar man gör i Sjöbo, berättar Lena Ytterberg, näringslivsutvecklare i Sjöbo. Hon pekar samtidigt på att Skånes byggboom de senaste åren har gynnat kommunen som har en stor byggsektor.

Även om de stora företagen och arbetsställena som grupp har minskat personalstyrkan så saknas det inte exempel på stora bolag som växer.

Simrishambaserade Plastal Ab, som är en del av koncernen APP Holding LP, är den största privata arbetsgivaren i delområdet. Företaget tillverkar plastdelar till fordonsindustrin och har bland andra Scania och Volvo som kunder. Huvudkontoret finns i Göteborg och produktionen i Simrishamn. Sedan 2013 har de enligt statistiken från SCB ökat antalet anställda i Simrishamn med runt 150 personer. Ett annat industribolag som finns bland de största privata bolagen är Ystadsbaserade Polykemi.

Trots att båda företagen uppvisat en ökning i antalet medarbetare under perioden är det framför allt inom privata vårdbolag som tillväxten är som störst. Vardaga Nytida Omsorg samt Närsjukvården Österlen har båda utvecklats starkt under perioden.

Stark utveckling i byggbranschen

Byggindustrin är delområdets största bransch inom den privata sektorn och mellan 2016-2017 ökade branschens sysselsättning med runt tre procent samtidigt som lönesummorna ökade med nära sju procent.

– Det har varit en byggboom i både Skåne och Sjöbo de senaste åren. Nu pekar Sveriges Byggindustrier på en nedgång i byggandet, men jag är inte orolig. Jag är övertygad om att våra byggföretag klarar det också. De har varit med om nedgångar förr, säger Lena Ytterberg, näringslivschef i Sjöbo kommun.

Inte heller de övriga näringslivscheferna har fått signaler om att byggföretagen känner av ett minskat byggande. Istället lyfts de småskaliga

byggföretagen, som dominerar branschen i många av kommunerna, fram som motståndskraftiga mot en eventuell konjunkturnedgång.

– Byggföretagen i Tomelilla märker inte av konjunkturen lika mycket som de större företagen som bygger i större projekt, varken när konjunkturen går upp eller ner. Nu i högkonjunkturen har de inte expanderat så massivt, men det gör också att de är klädda när konjunkturen går neråt, säger Daniel Jonsgården, näringslivsstrateg i Tomelilla kommun.

En av de största arbetsgivarna i sydöstra Skåne är byggföretaget NIMAB som har runt 175 anställda i Sjöbo, där jobben inom byggbranschen växte med nära sju procent mellan 2016-2017. NIMAB:s vd Martin Andersson berättar att merparten av deras jobb görs i Malmö, Lund och Ystad - trots att huvudkontoret finns i Sjöbo. På frågan om han känner av ett minskat byggande svarar han följande:

– Ja, vi bygger mycket bostäder och bostadsrättsprojekten har blivit svårare för beställarna att få igång, de är mer svårsålda för våra beställare.

Han menar att det är inom just bostadsrättsbyggandet som konjunktursvängningarna märks av som mest. När det gäller framtidsutsikterna för den skånska byggmarknaden tror han att det kommer att ske ytterligare en nedgång på bostads sidan. Den största utmaningen för NIMAB ligger dock inte i en eventuell konjunkturavmattning.

– Vår största utmaning framöver är att rekrytera kompetent personal, säger Martin Andersson.

Besöksnäringens betydelse ökar

Att besöksnäringen växer i sydöstra Skåne lyftes fram även i höstens konjunkturrapport. De nya

siffrorna visar att det turisttöta delområdet fortsätter att skapa allt fler jobb inom hotell- och restaurangbranschen. som växer snabbast av delområdets fem största branscher inom det privata näringslivet. I Ystad och Simrishamn ökade de anställda med runt 100 personer under 2017, och de senaste tio åren har branschen växt med över 20 procent i hela delområdet. Kommunerna i området har även ett utvecklat samarbete kring turismnäringen.

En av anledningarna till branschens starka jobbtillväxt i just Ystad är stadskärnans omvandling, menar kommunens näringslivschef Johan Österberg.

– Det sker en stor omvandling i stadskärnan. Många butiker har stängt men ersatts av ett café eller en restaurang. Idag är det inte färre sysselsatta i centrum – tvärtom, säger han. Att butiker stänger i centrum understryks av sysselsättnings siffrorna för detaljhandeln som minskade med tre procent i sydöstra Skåne mellan 2016-2017.

I Simrishamn lyfts restaurangerna fram som en viktig faktor för för att locka besökare.

– Folk har det bättre ställt och går mer ut och äter. Vi uppskattar mat på ett annat sätt. Det är inte bara i Simrishamn – det är Brösarp, Daniel Berlin med sina Michelinstjärnor, och andra underbara krogar med kvalité. Bara vår kommun har lika många stjärnor i Michelin guiden som tre min-

Lena Ytterberg, näringslivschef Sjöbo kommun.

FOTO: SJÖBO KOMMUN

Utveckling i antal anställda hos företagen (arbetsställen)***Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019**

Anställda	1-19		20-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
Sjöbo	-57	-3%	+395	+50%	+220	+28%	-32	-5%	+526	+12%
Tomelilla	+113	+7%	-82	-8%	-145	-19%	-221	-24%	-335	-8%
Ystad	+58	+1%	+76	+3%	+587	+52%	-311	-10%	+410	+4%
Simrishamn	-209	-7%	+174	+13%	+484	+62%	-289	-30%	+160	+3%
Sydöstra	-95	-1%	+563	+10%	+1 146	+33%	-853	-15%	+761	+3%

* Statistiken avser antalet anställda per arbetsställe som företagen har i respektive kommun. Även större företag kan ha mindre arbetsställen. Källa: SCB

Topp 5: Största privata branscherna 2017 (förändring 2016-2017)

Bransch	Sysselsatta	Förändring	Lönesumma* (tkr)	Förändring
Byggindustri	3 193	2,7%	1 026 918,4	6,9%
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	2 231	-2,9%	563 254,4	2,2%
Jordbruk, skogsbruk och fiske	2 048	1,8%	307 511,2	2,4%
Hotell och restauranger	1 412	2,8%	296 017,2	6,1%
Transport- och magasineringsföretag exkl. post- och kurirföretag	1 049	-0,2%	344 699,0	5,3%

Källa: SCB. Siffrorna avser dagbefolkningen. *Observera att lönesummorna avser både privat och offentlig sektor och baseras på kontrolluppgifter, därmed omfattas ej egenföretagare.

Tre av de fem största branscherna växer

Byggindustrin dominerar näringslivet i delområdets samtliga kommuner. De senaste siffrorna visar att både sysselsättningen och lönesummorna utvecklas bra. Allra mest växer dock sysselsättningen inom hotell- och restaurang. Detaljhandeln har det tuft som på många andra ställen i både Skåne och Sverige, och uppvisar en nedgång i sysselsättningen trots att lönesummorna växer.

dre landskap i Sverige tillsammans. Ju fler företag man har i en bransch desto attraktivare blir den, och desto fler söker sig dit, säger Simrishamns näringslivsutvecklare Lars Persson.

Besöksnäringen växer i Sjöbo och hela sydöstra Skåne, uppger Lena Ytterberg.

– Besöksnäringen har ett fantastiskt uppsving, vilket betyder att kollektivtrafiken och infrastrukturen måste hänga med för att våra företagare på landsbygden ska kunna fortsätta växa, säger hon.

Bristande infrastruktur är en utmaning för näringslivet

Att infrastrukturen mellan östra och västra Skåne är viktig för delområdets näringsliv och arbetsmarknad lyfts fram av flera av de intervjuade näringslivscheferna. Som Lena Ytterberg Ohlsson nämnde ovan har infrastrukturen fått allt större betydelse i takt med att besöksnäringen växer på landsbygden.

– För de företagare som finns på landsbygden är både kollektivtrafiken och fiberutbyggnaden oerhört viktig. Alla mindre företag har inte heller resurser att investera i fiber, även om möjligheten finns, säger hon. Hon pekar även på att det skapas en obalans mellan östra och västra Skåne om inte infrastrukturen däremellan förbättras.

– Västra Skåne kan vara lokomotivet, men hela Skåne ska kunna leva – även på landsbygden i östra Skåne, säger hon.

Många pendlare

Självförsörjningskvoten för området är 0,81 vilket innebär att de som arbetar i området tjänar mindre än de som bor där. Det tyder på att delområdet har en stor andel som pendlar till andra städer för

att jobba, vilket är fallet i många delar av Skåne. En självförsörjningskvot på ett innebär därmed att dagbefolkningens och nattbefolkningens inkomster är lika stora. Att utpendlingen är större än inpendlingen lyfts även fram av både Ystads och Simrishamns näringslivschefer. De menar att det krävs ökade investeringar i infrastrukturen till och från sydöstra Skåne för att kunna bibehålla den rörliga arbetsmarknaden.

– Pålitligheten för tågen är alldeles för låg och det tar för lång tid. E65 är också ett problem – vi behöver dubbelfilig väg hela vägen från Malmö för att få pendling även till Ystad – och inte bara från. Vi behöver stöd från regionen i de frågorna, säger Johan Österberg, näringslivschef i Ystads kommun.

– Det går tåg hela tiden, men det är en osäkerhet kring dem. Går tåget? Är det inställt? För Skånes arbetsmarknad så är det ett helt avgörande problem att lösa för tillväxten, säger Lars Persson.

Kompetensbristen märks på allvar

Att kompetensförsörjningen är ett problem bland de skånska företagen lyftes fram även i höstens konjunkturrapport och pekas åter ut som en av de största utmaningarna idag och framöver.

– Det vi gör åt kompetensbristen på kort sikt är att hitta var det finns rätt människor. Vi tittar på nyanlända och andra liknande, nya grupper. Vi vill öppna ögonen för näringslivet, att de kan rekrytera från nya håll. Vi har också sett tendenser att folk inte tror att jobben finns här. Det finns många företag som har ingenjörer och ekonomer även i vår trakt, men det glömmes man lätt bort. Folk behöver inte titta på andra områden, säger Daniel Jonsgården.

Daniel Jonsgården, näringslivsstrateg Tomelilla kommun.

FOTO: TOMELLILA KOMMUN

Nettoföretagande

Q1-Q3 2018

(förändring antal jämfört med samma period 2017)

	Nystartade	Konkurser	Nettoföretagande
Sjöbo	91 (-24)	10 (-1)	81 (-23)
Tomelilla	68 (12)	5 (3)	63 (9)
Ystad	154 (9)	10 (1)	144 (8)
Simrishamn	102 (15)	8 (7)	94 (8)
Sydöstra	415 (12)	33 (10)	382 (2)

Källa: SCB, Tillväxtanalys

Nyföretagandet ökar i området

Antalet nystartade företag har ökat i alla områdets kommuner förutom i Sjöbo, om man jämför de tre första kvartalen 2018 med samma period 2017. I Simrishamn ökade antalet konkurser från exceptionellt låga en till åtta stycken. Sammantaget är nettoföretagandet i delområdet i princip oförändrat under perioden. Att nyföretagandet ökar går emot den skånska trenden med allt färre nystartade företag.

Förutom inom bygg och utbildning lyfts industrins mer kvalificerade tjänster, chaufförer till transportsektorn och vården fram som branscher som är hårt drabbade i delområdet.

– I vården slussar vi in nyanlända på ett bra sätt. Jag tror att det är nödvändigt för kommuner att se nya svenskar som en tillgång i arbetslivet, säger Lars Persson, näringslivsutvecklare i Simrishamn.

Småskaligt näringsliv står sig bra mot konjunkturavmattning

Kompetensförsörjningen uppges vara det största orosmolnet för områdets företag framöver och en eventuell konjunkturavmattning lyfts inte fram som något som påverkar företagen idag. Det säger de intervjuade näringslivscheferna. Samtidigt menar de att det finns en medvetenhet kring att konjunkturen kan komma att vända inom en förestående framtid.

– Man pratar och är medveten om det, och många företag förbereder sig för det. Men vi har inte märkt av det nämnvärt, säger Johan Österberg, näringslivschef i Ystad kommun.

Områdets småskaliga och breda näringsliv lyfts fram som motståndskraftigt vid en konjunkturavmattning.

– När det kommer en lågkonjunktur har vi tidigare

inte drabbats så djupt som andra ställen med en mer ensidig arbetslivsstruktur. Vi har inte haft samma tillväxttoppar i högkonjunktur heller. Jag tror inte att dippen blir så stor, möjligtvis hos de företag som är väldigt tillverkningsstarka och sysslar mycket med industri och export, säger Lars Persson.

Tomelillas näringslivsstrateg Daniel Jonsgården är inne på samma spår.

– Vi tar inte del av de massiva uppåtkurvorna i konjunkturen, men i gengäld brukar det inte bli så djupt när det går neråt, säger han.

FOTO: NEWS BRESUND

Sysselsättning per sektor

Antal sysselsatta 2017 (förändring % 2016-2017)

	Totalt	Privat sektor	Offentlig sektor
Sjöbo	6 449 (3,0)	4 750 (2,7)	1 699 (4,0)
Tomelilla	5 188 (-0,6)	4 134 (-0,7)	1 054 (0,1)
Ystad	13 417 (0,0)	8 620 (-0,2)	4 797 (0,3)
Simrishamn	7 777 (1,2)	5 885 (-0,1)	1 892 (5,3)
Sydöstra	32 831 (0,8)	23 389 (0,3)	9 442 (1,9)

Källa: SCB. Avser dagbefolkning.

Sysselsättningsgrad

2017 (förändring procentenhet)

	2017	2016-2017
Sjöbo	81,1%	0,3
Tomelilla	79,0%	0,0
Ystad	81,9%	0,3
Simrishamn	77,2%	1,2
Sydöstra	80,2%	0,5

Källa: SCB. Avser nattbefolkning mellan 20-64 år och inkluderar ej gränspendlare.

> **Högst sysselsättningsgrad av de skånska delområdena** har sydöstra Skåne. Tillväxten på 0,5 procentenheter mellan 2016-2017 är strax över Skånesnittet på 0,4 procentenheter.

> **Sysselsättningstillväxten på 0,8 procent** mellan 2016-2017 är en avmattning jämfört med föregående års tillväxt på 1,4 procent.

> **Efter att ha uppvisat en ovanligt hög tillväxt** i den offentliga sektorn 2015-2016 sjönk densamma 2016-2017. Tillväxten i den privata sektorn var högre 2016-2017 än föregående år.

Lundaområdet

Utvecklingen för storföretagen är splittrad i Lundaområdet. Sony Mobile, Ericsson, Tetra Pak och Baxter har gjort stora neddragningar de senaste fem åren. Samtidigt har bland andra Axis, Qlik och Sigma Connectivity växt. It är den personalmässigt fjärde största branschen efter en tillväxt med 72 procent på fem år. Generellt ligger Lundaområdet på en hög nivå såväl när det gäller inkomster, sysselsättning som bostadspriser, men tillväxten har tappat fart.

Låg sysselsättningstillväxt

Flera fakta visar på en svag utveckling inom näringslivet i Lundaområdet, dock från en hög nivå. Sysselsättningstillväxten i området under 2017 är lägst i Skåne, trots att både Staffanstorps och Kävlinge utvecklas snabbare än Skånesnittet. Antalet jobb inom näringslivet ökade med tre procent under senaste femårsperioden, vilket är betydligt lägre än i övriga västra Skåne. Arbetslösheten är samtidigt lägst av alla delområden men den har i stort sett inte förändrats under det senaste året.

Små- och medelstora företag växer

Jobbtillväxten sker inom de små och medelstora företagen och arbetsställena. De senaste fem åren har företag och arbetsställen med över 100 anställda minskat personalen med 1 400 personer, motsvarande fyra procent, medan företag/arbetsställen med färre än 50 anställda och med 50-99 anställda ökade med åtta respektive tolv procent.

Storbolagen ökar och minskar

De senaste fem åren har Lundaområdet förlorat 2 800 jobb hos de stora Lundabaserade koncernerna Sony Mobile, Tetra Laval/Tetra Pak, Ericsson och Baxter (Gambro). Samtidigt har det skapats 1 900 nya jobb hos snabbväxande Axis Communications, ESS, Sigma Connectivity, Nettbuss och Qlik. Nettot blir dock att de 15 största koncernerna i delområdet sammantaget har tappat anställda.

Lägre inkomster

Hushållens disponibla inkomster minskade i Lundaområdet under 2017. De är dock fortfarande näst högst i Skåne.

Stabil bostadsmarknad

Bostadsrättspriserna är högst i Skåne. Från mars 2018 till februari 2019 förblev priserna oförändrade och antalet försäljningar sjönk med tio procent jämfört med föregående tolv månadersperiod.

Lundaområdet

INVÅNARE

179 163 (+1,6%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018).
Källa: SCB

Kommuner:
Lund,
Staffanstorps,
Kävlinge

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (20 %)	16 647	-5,8%
Utbildning (17%)	14 453	0,6%
Handel (14%)	12 095	3,5%
Företagstjänster (12%)	10 364	1,3%
Tillverkning och utvinning (6%)	5 115	-3,6%

Källa: SCB, avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

728 (-13,5%)

Under de första tre kvartalen 2018 startades 805 nya företag och 77 gick i konkurs. Förändringen jämfört med samma period 2017.

Källa: Tillväxtanalys/SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

208 (-1,4%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
SKÅNE LÄNS LANDSTING	10 025	Lund
LUNDS UNIVERSITET	6 125	Lund
AXIS COMMUNICATIONS AKTIEBOLAG	1 825	Lund
TETRA PAK PACKAGING SOLUTIONS AKTIEBOLAG	1 375	Lund
SONY MOBILE COMMUNICATIONS AB	825	Lund

*Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

VILLOR: K/T-TAL

1,63 (+4%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

34 169 (0%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

5,7% (-0,1)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

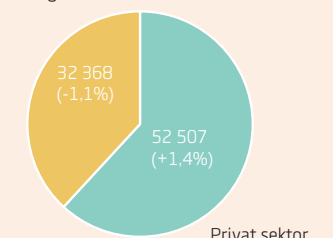
SYSSELSÄTTNING

73,4% (+0,1)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning

Svagare sysselsättningstillväxt

Arbetslösheten i Lundaområdet ligger på samma nivå som i förra årets skånska konjunkturrapport. Sysselsättningstillväxten avtar men det tillkom fler privat sysselsatta under 2017 än året innan samtidigt som de offentligt anställda minskade.

Färre sysselsatta inom den offentliga sektorn

Arbetslösheten i Lundaområdet har förändrats marginellt jämfört med höstens skånska konjunkturrapport. Arbetsmarknaden i Lundaområdet är även i ett längre tidsperspektiv mycket stabil och arbetslösheten har legat på runt 5-6 procent de senaste tio åren. I februari 2019 var arbetslösheten enligt Arbetsförmedlingen 5,7 procent vilket är 0,1 procentenhet under höstens rapport såväl som samma månad förra året. Arbetslösheten minskade mest i Kävlinge där den även är lägst (4,4 procent).

Sysselsättningstillväxten har varit svagare under 2017 än året innan. Under 2017, som är senaste året för SCB:s statistik, ökade antalet sysselsatta i Lundaområdet med 0,4 procent vilket kan jämföras med 1,2 förra procent året. Tillväxten var störst inom den privata sektorn och till skillnad från 2016, där den offentliga sektorn hade störst sysselsättningstillväxt, minskade de offentliga jobben med 1,1 procent under 2017.

Sysselsättningsgraden, andel av arbetskraftens 20-64-åriga som är förvärvsarbetande, är 73,4 i Lundaområdet och den ökade med 0,1 procentenhet under 2017. Det var stort sett bara Kävlinge som drev upp sysselsättningsgraden under året. I Staffanstorp var den oförändrad.

Marginell förändring

Arbetslöshet februari 2019

	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Staffanstorp	4,8	-0,2
Kävlinge	4,4	-0,3
Lund	6,2	-0,1
Lundaområdet	5,7	-0,1

Källa: Arbetsförmedlingen

Befolkningen växer markant i Staffanstorp

Staffanstorp är en av de kommuner i Skåne som har växt snabbast sett till befolkningen under det senaste året. Under 2018 fick kommunen 2,3 procent fler invånare och Lundaområdet har en befolkningstillväxt på 1,6 procent. Hushållens disponibla inkomster i Lundaområdet har, när siffrorna justeras med SCB:s konsumentprisindex, en negativ utveckling. 2017 var inkomsten 208 000 kronor per invånare vilket var en minskning med -1,4 procent jämfört med året innan. Det är dock fortfarande näst högst av alla delområden.

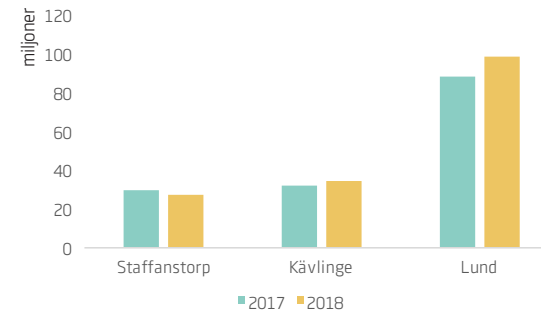
Även i Lundaområdet har Kronofogden under 2018 fått ta emot ökade krav på obetalda skulder vilket är en nationell trend som hänger ihop med att obetalda räkningar snabbare lämnas in till Kronofogden, allt fler ärenden kring näthandel samt ökade skulder till kommuner och landsting. Den procentuella utvecklingen i det samlade skuldbeloppet från ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer i delområdet är lägre än i Skåne och i Staffanstorp minskar skuldbeloppet.

Självförsörjningskvoten i Lundaområdet är 1,03 vilket innebär att den samlade lönesumman för de som arbetar i delområdet är nästan lika stor som för de som bor i området. Skillnaden är dock stor inom området och självförsörjningskvoten dras upp av Lund som med en större arbetsmarknad attraherar arbetskraft som pendlar in till kommunen från ett stort omland. Självförsörjningskvoten för Lund är 1,31 medan den är under 0,5 för utpendlingskommunerna Staffanstorp och Kävlinge.

Invånarnas ekonomi

Skulder inkomna till Kronofogden

Källa: Kronofogden. Statistiken anger ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer och visar därmed utvecklingen i det samlade skuldbeloppet som Kronofogden fått in via krav om obetalda skulder.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

	2017	Förändring ett år
Staffanstorp	217	-0,7%
Kävlinge	222	-0,8%
Lund	203	-1,6%
Lundaområdet	208	-1,4%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunen/delområdet per 31 dec 2017.

Självförsörjningskvot

	Lönesumma natt 2017 (milj. kr)	Lönesumma dag 2017 (milj. kr)	Självförsörjningskvot (milj. kr)
Staffanstorp	4 274,7	2 098,4	0,49
Kävlinge	5 599,5	2 382,2	0,43
Lund	20 685,9	27 094,5	1,31
Lundaområdet	30 560,1	31 575,1	1,03

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Självförsörjningskvoten visar dels på skattekraftens omfattning och dels på områdets näringsliv och in- och utpendling. Lönesummorna baseras på kontrolluppgifter för anställda och omfattar således inte egenföretagare.

Skulder hos Kronofogden förändring 2017-2018

+7% i Lundaområdet
+13% i Skåne

Självförsörjningskvot

Självförsörjningskvoten visar på kommunens skattekraft, näringslivets omfattning samt in- och utpendlingen.

> **Krav på obetalda skulder** i form av inlämnade ansökningar om betalningsföreläggande hos Kronofogden minskade i Staffanstorp, men ökade i Lund och Kävlinge. Procentuellt sett ökade skulderna mindre i Lundaområdet än i Skåne som helhet.

> **Den disponibla inkomsten** i Lundaområdet var 208 000 kr per invånare under 2017. Det är en minskning med 1,4 procent sedan 2016 vilket är lägst tillväxt av alla sju delområden.

> **Självförsörjningskvoten** i Lundaområdet är 1,03 med vilket det förstås att de som arbetar i delområdet tjänar mer än de som bor i området. Det är dock enbart i Lund som detta är tillfället medan kommunernas invånare i Kävlinge och Staffanstorp tjänar mer än de som har sitt jobb i kommunen.

Försiktigare marknad i Lund

Alexandra Ernberg, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Lund, hur är läget på bostadsmarknaden i Lundaområdet just nu?

– Läget är aktivt. Det finns både köpare och säljare, och båda är aktiva, även om utbudet är lite litet jämfört med tidigare.

FOTO: FASTIGHETSBYRÅN

Är det en mer stillastående marknad vi ser?

– Det står inte stilla i Lund, det ökar lite mindre bara. Vi har många rekordförsäljningar som sticker ut. Kapital finns, och fina lägenheter säljs fortfarande dyrt. Det som är fint går fortfarande bra, men gemene man är kanske lite försiktigare nu.

Vad tror du om framtiden för bostadsmarknaden i Lundaområdet?

– Det kommer absolut att vara rörligt. Det finns en stor generation äldre människor i Lund som behöver flytta till lägenheter. Det är samma sak i Kävlinge och Staffanstorp, det finns många äldre som bor i stora hus. De behöver flytta till lägenheter, och generationsflyttarna driver därmed på alla marknader.

FOTO: NEWS ØRESUND

Högst bostadspriser i Skåne

Minskade volymer, men oförändrade priser på bostadsrättsmarknaden

Priserna på bostadsrätter i Lundaområdet har stått still, och antalet försäljningar har minskat mellan mars 2018 och februari 2019 jämfört med föregående tolv månadersperiod. Under den studerade perioden såldes över 200 lägenheter mindre än samma period ett år tidigare. Det innebär en minskning med tio procent, den största minskningen i länet. Kvadratmeterpriserna på bostadsrätter i delområdet har, trots en tydlig uppgång i Kävlinge, varit oförändrade mellan mars 2018 och februari 2019 jämfört med tidigare period, men Lundaområdet har fortfarande de dyraste kvadratmeterpriserna i länet. Bostadsrätter står för över två tredjedelar av försäljningarna på bostadsmarknaden i Lundaområdet, och marknaden är speciell då den påverkas av både studenter och Lunds internationellt präglade näringsliv. Historiskt sett ser man oftast en topp i kvadratmeterpriser under sensommaren, när nya kullar med studenter anländer till Lund. Denna topp fanns även under sensommaren 2018, men därefter har priserna legat på samma nivåer som tidigare år. En möjlig bidragande faktor till de höga genomsnittliga bostadsrättspriserna är att studenter ofta köper och säljer mindre lägenheter som vanligen har ett relativt högt kvadratmeterpris.

Det är inte bara de studenter som varje år flyttar till Lund som bidrar till att driva upp priserna, utan även forskare och personer med internationella spetskompetenser. I de nybyggda områdena nära kommande forskningsanläggningar träffar Alexandra Ernberg, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Lund, ofta internationella spekulanter.

– Absolut, på Brunnsberg nära MAX IV har jag haft ett projekt. Då var ungefär hälften av de som tittade på lägenheterna personer jag pratade engelska med. Det är den delen av Lund som ska växa på det viset, med forskare och internationell kompetens. I de södra och västra delarna har vi inte lika många engelsktalande.

Kraftig ökning av påbörjad nyproduktion

Samtliga tre kommuner i delområdet såg en rejäl ökning av antalet påbörjade lägenheter under 2018 jämfört med 2017. För andra året i rad ökade antalet påbörjade nybyggnationer i området, och de påbörjade 1 489 lägenheterna i Lunds kommun är en anmärkningsvärt hög notering. Bara en gång tidigare under den senaste femårsperioden har det påbörjats över 1 000 lägenheter i kommunen.

Bostadsmarknaden

Prisutveckling bostadsrätter och villor

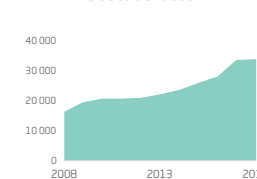
Källa: Svensk Mäklarstatistik

	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Kävlinge	19 637 (22 %)	107 (-31 %)	25 802	1,63 (3 %)	190 (-16 %)
Lund	36 099 (-1 %)	1 613 (-9 %)	31 813	1,66 (5 %)	425 (8 %)
Staffanstorp	19 871 (1 %)	109 (-4 %)	27 595	1,57 (1 %)	166 (-8 %)
Lundaområdet	34 169 (0 %)	1 829 (-10 %)	29 454	1,63 (4 %)	781 (-2 %)

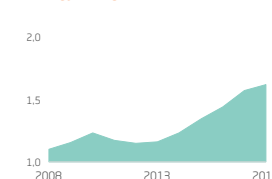
1) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017–februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018–februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018–februari 2019 jämfört med mars 2017–februari 2018. 5) Antalet försäljningar understiger 25 per år, vilket gör att prisutvecklingen ej är tillförlitlig.

Prisutveckling Lundaområdet 10 år

Kr/kvm bostadsrätter

K/T-tal villor

Källa: Svensk Mäklarstatistik

Nyproduktion av lägenheter

	Påbörjade lägenheter 2018 (förändring) ⁶	Färdigställda lägenheter 2018 (förändring) ⁷
Kävlinge	181 (48)	69 (-20)
Lund	1 489 (501)	741 (-187)
Staffanstorp	369 (86)	114 (-20)
Lundaområdet	2 039 (635)	924 (-227)

6) Avser förändringen av antalet påbörjade nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. 7) Avser förändringen av antalet färdigställda nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

> Trend 2019 - Under årets tre första månader har såväl kvadratmeterpriset på bostadsrätter som K/T-talet för villor pekats svagt neråt i Lund. I Kävlinge är K/T-talet för villor på väg uppåt.

Även Staffanstorps kommun har en stor nybyggnation, där påbörjades 369 lägenheter under 2018. Staffanstorp är Skånes femtonde största kommun befolkningsmässigt, men den kommun där det påbörjades sjunde flest lägenheter under 2018. Alexandra Ernberg, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Lund, menar att det finns en efterfrågan efter bostäder i Staffanstorp om prisbildan anpassas.

– I Staffanstorp har framför allt Vikhemområdet enormt mycket bostäder som kommer ut. Det fungerar jättebra, och det går bra om man anpassar produkterna efter marknaden och prisbildan.

Antalet färdigställda lägenheter i Lundaområdet sjönk något under 2018 jämfört med tidigare år. Genom att studera hur många lägenheter som påbörjas kan man få en bild av hur utvecklingen av antalet färdigställda lägenheterna kan förväntas bli. Då antalet påbörjade lägenheter var något lägre under 2016, för att sedan öka kraftigt två år i rad bör antalet färdigställda lägenheter följa samma utveckling och stiga under de kommande åren.

Ökat antal villaförsäljningar i Lund, färre i grannkommunerna

Likaså är kvadratmeterpriserna för villor i Lundaområdet höga jämfört med resterande delar av länet, Lundaområdet är det delområde som har högst kvadratmeterpriser efter delområdet Sydvästra. K/T-talet, köpeskillingskoefficienten som visar relationen mellan köpeskilling och fastighetens taxeringsvärde, brukar användas för att beskriva prisutveckling då det ger ett mer rättvisande värde när man jämför exempelvis små och stora villor. Mellan mars 2018 och februari 2019 var Lundaområdet det delområde där K/T-talet ökade mest jämfört med föregående period. Precis som på bostadsrättsmarknaden minskade dock det totala antalet försäljningar av villor jämfört med den tidigare tolv månadersperioden. Antalet sålda villor steg förvisso i Lund, men eftersom såväl Kävlinge som Staffanstorp såg ett minskat antal försäljningar sjönk också antalet sålda villor i delområdet med två procent.

Tema: Näringsliv Lundaområdet

18 002

Så många företag finns registrerade i delområdet Lundaområdet, varav 58 procent av dessa är aktiebolag, 74 procent av företagen finns i Lund.

Källa: Bolagsverket, siffrorna avser februari 2019

STÖRSTA KONCERNERNA

11 625

De 15 största koncernerna i Lundaområdet har 11 625 anställda. Det är något färre anställda än de 15 största Malmökoncernerna.

Källa: SCB, avser 2018

”Händer något i Lund eller Malmö så ser vi konsekvenser även i Kävlinge snabbt.”

Mats Rosén, näringslivschef i Kävlinge kommun

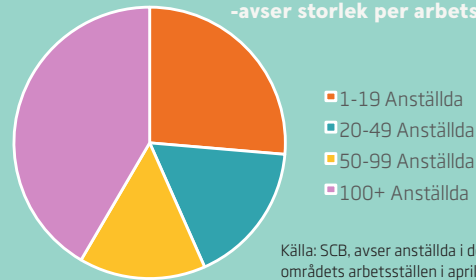
”Vi har sett en ökning i antalet små företag och jag tror det kommer en tillväxt i mellanskiktet också.”

Per Persson, näringslivschef i Lunds kommun

FOTO: NEWS ØRESUND

FÖRDELNING: FÖRETAGSSTORLEK -avser storlek per arbetsställe

Källa: SCB, avser anställda i delområdets arbetsställen i april 2019.

1,03

Självförsörjningskvoten nära ett visar på en balans mellan lönesummorna hos de som bor och de som arbetar i Lundaområdet. Det skiljer sig dock åt mellan kommunerna – i Lund är den hög och i resterande kommunerna låg. Självförsörjningskvoten baseras på lönesummor för natt- och dagbefolkning utifrån kontrolluppgifter.

Källa: SCB

Sysselsättningstillväxten står still i Lund

Mellan 2016-2017 var sysselsättningstillväxten 0,1 procent i Lund. I Kävlinge och Staffanstorp växte sysselsättningen med 1,7 respektive 2,4 procent. Lunds återhållsamma utveckling innebar att delområdets totala tillväxt landade på 0,4 procent – vilket är en nedgång från tillväxten året innan.

Tetra Pak är störst

Tetra Laval Holdings BV är Lundaområdets största privata koncern mätt i antal anställda på orten. Under 2018 hade bolaget enligt SCB 3 525 anställda i Lund trots att antalet medarbetare där minskat med 450 personer på fem år. Områdets näst största koncern är Canon Inc, som 2015 köpte upp Axis Communications för nära 24 miljarder kronor och som ökat antalet anställda i Lund med 800 personer de senaste fem åren. Axis hade förra året 1 825 anställda i Lund.

FOTO: NEWS ØRESUND

Högst andel jobb i större företag

Lundaområdet är det delområde med högst andel jobb i företag med över 100 anställda. Den andelen har dock sjunkit snabbt de senaste fem åren då små- och medelstora företag och arbetsställen står för allt fler jobb. De mindre företagen har också lyckats väga upp för storföretagens nedgång vilket inneburit totalt 2 500 nya jobb under perioden. Det visar siffror från SCB som avser antalet anställda vid delområdets arbetsställen.

Näringslivet i förändring – småföretag och nya branscher växer

De senaste åren har flera av Lundaområdets större företag och koncerner tappat rejält i antal anställda och jobben skapas istället hos små- och mellanstora företag och arbetsställen. De traditionella branscherna är under omvandling och it, life science, materialforskning och clean tech lyfts fram som framtidsbranscher. Vid sidan av Lund utvecklas både Staffanstorp och Kävlinge starkt, och någon konjunkturavmattning märks ännu inte av i delområdets näringsliv.

- **2 500 fler jobb** finns i Lundaområdets näringsliv idag jämfört med 2013, vilket är en ökning med tre procent.
- **Jobbtillväxten sker i de mindre företagen**, då företag och arbetsställen med över 100 anställda minskat antalet anställda med 1 400 personer motsvarande fyra procent mellan 2013 och 2019.
- **De 15 största privata koncernerna** i Lundaområdet har efter en tillbakagång något färre anställda än de 15 största Malmökoncernerna.
- **Den totala sysselsättningstillväxten** på 0,4 procent är svagast av alla delområden under 2016-2017, och en nedgång från föregående års tillväxt på 1,2 procent.
- **Nyföretagandet minskar** och under 2018 års tre första kvartal startades 104 färre företag än samma period året innan.

Näringslivet i Lundaområdet, som länge präglats av stora bolag som Tetra Pak, Sony Mobile, Ericsson och Baxter (fd Gambro) är under förändring. De nämnda företagen har genomfört stora neddragningar och Astra Zeneca lämnade Lund 2011. Det finns också flera stora företag, t.ex. Axis Communications och Sigma Connectivity, som ökar personalstyrkan i delområdet. Men det är främst hos små- och mellanstora bolag och arbetsställen med under hundra anställda som de nya jobben skapas. Samtidigt satsas det på nya branscher i Lund. Materialområdet, som drivs av de internationella forskningsanläggningarna Max IV och ESS, väntas exempelvis få stor betydelse framöver. Även life science, bilindustri, e-hälsa, smart mobility och clean tech är branscher som förväntas växa.

Den modesta sysselsättningstillväxten 2016-2017 beror på att Lunds utveckling i princip var oförändrad, vilket ska ses i ljuset av att utvecklingen 2016 var stark i både privat och offentlig sektor.

Så här definieras företagen och jobben

15 största privata koncernerna. Uppgifterna om antalet anställda avser summan av arbetsställen som respektive koncern har i delområdet.

Små och stora företag och arbetsställen. När vi i texten talar om jobb i näringslivet och företagens storlek avses antal anställda per arbetsställe i delområdet ägt av privata och offentliga företag. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Senaste siffror från april 2019.

Sysselsättningstillväxt avser det samlade antalet anställda i privat och offentlig sektor. Senaste siffror från 2017.

Topp 15: Största privata koncerner Anställda vid arbetsställen i Lundaområdet

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
Tetra Laval Holdings BV (Tetra Pak Packaging Solutions Ab)	3 525
Canon Inc (Axis Communications Ab)	1 825
Alfa Laval Ab (Alfa Laval Lund Ab)	1 175
Sony Corp (Sony Mobile Com. Ab)	825
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson Ab)	675
Baxter Int. Inc (Gambro Lundia Ab)	625
Danir Development Ab (Sigma Connectivity Ab)	475
Qlik Technologies Inc (Qliktech Int. Ab)	475
European Spallation Source Eric	425
CVC Capital Partners Europe Ltd (Flextrus Ab)	425
Bratt International AB (Studentlitteratur Ab)	275
NSB AS (Nettbuss Ab)	225
Karl Fazer Ab, OY (Fazer Bageri Ab)	225
Lunds Pastorat	225
Kooperativa Förbundet (KF), ekonomisk förening (Coop butiker & stormarknader Ab)	225
Totalt	11 625

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal.

Handel, bygg och it stora branscher

Lund dominerar delområdets arbetsmarknad – 82 procent av de som arbetar i Lundaområdet har sitt jobb i Lund och där finns 75 procent av företagen. Därmed är det också utbildningssektorn och hälsa- och sjukvård som är de dominerande branscherna totalt sett. Men inom det privata näringslivet är parti- och provisionshandeln den största branschen. Där ingår delområdets största privata arbetsgivare Tetra Pak och Axis Communications och branschen har vuxit med runt 300 personer det senaste året. Det anrika Lundaföretaget Tetra Pak har under de senaste fem åren minskat antalet medarbetare med 450 personer, trots att företaget anställt runt 100 personer det senaste året. Samtidigt har Axis, som 2015 köptes upp av Canon för 24 miljarder kronor, ökat antalet anställda med 800 personer och vuxit ur sina gamla lokaler. I år inviger Axis sitt nybyggda huvudkontor i norra Lund.

Därefter är det detaljhandel och byggverksamhet som är störst inom det privata näringslivet där sysselsättningen ökade med 1,0 procent 2016–2017. Det är en något svagare utveckling än föregående år då tillväxten var 2,9 procent, men högre än i Skåne i stort där sysselsättningen sjönk med 0,5 procent det senaste året. Kävlinge står för cirka en fjärdedel av delområdets jobb-tillfällen inom just detaljhandeln, som är kommunens största privata bransch. Där har sysselsättningen vuxit med 1,6 procent 2016–2017 och bland annat har KBT Stormarknad Ab, som idag är Kävlinges näst största privata arbetsgivare med 125 anställda, tillkommit.

Henrik Svensson, utvecklingschef Volvo Cars.

FOTO: NEWS ØRESUND

– Handeln är en stor och viktig arbetsgivare i vår kommun då vi är en lite mindre kommun i förhållande till Malmö och Lund med högt handelsindex genom Handelsplats Center Syd, säger Kävlinges näringslivs- och turistchef Mats Rosén.

De senaste siffrorna från 2017 för byggindustrin, som är delområdets tredje största privata bransch, visar att sysselsättningen sjunker något i delområdet. Samtidigt är intresset för att bygga bostäder i Lund idag stort vilket tyder på att det återigen kommer att vända uppåt. Under 2018 startades byggandet av rekordmånga nya bostäder i Lund, bland annat i den nya stadsdelen Brunnhög vid ESS och i södra Råbylund.

Datakonsulter och it-bolag är idag delområdets fjärde största privata bransch och den har vuxit rejält mellan 2016–2017. Under den perioden ökade branschen med över 300 jobbtillfällen och i princip alla jobb har tillkommit i Lund. Exempel på företag som vuxit mycket i branschen de senaste åren är Sigma Connectivity, Qliktech samt Schneider Electric Buildings.

Storbolagen tappar antal anställda – allt fler jobbar inom de mindre bolagen

De senaste fem åren har det skett stora förändringar bland Lundaområdets större företag. Sony Mobile, Tetra Laval/Tetra Pak, Ericsson och Baxter (Gambro) har sammanlagt minskat med 2 800 anställda i Lund. Neddragningarna har inte kunnat kompenseras av att Axis Communications, European Spallation Source, Sigma Connectivity, Nettbuss och Qlik bidragit med sammanlagt 1 900 nya jobb i Lund.

Nedgången bland storföretagen är till stor del kopplad till den globala ekonomin och allmänna strukturförändringar, menar Lunds kommuns näringslivschef Per Persson.

– Strukturförändringar sker kontinuerligt inom industrin. Ett exempel är bilindustrin där man har gått från att göra allt själv till att arbeta med specialister som levererar komponenter till den färdiga produkten. Samma utveckling sker och har skett inom mobil- och läkemedelsindustrin, säger han.

Per Persson lyfter också fram att en stor del av den personal som tidigare jobbade på storföretagen idag har fått anställningar i mindre bolag i Lund.

– Vi har sett en ökning i antalet små företag och jag tror det kommer en tillväxt i mellanskiktet också. Det gör att vi inte blir lika beroende av stora arbetsgivare, säger Per Persson.

Statistik från SCB visar också att Lundaområdets små- och mellanstora företag sysselsätter allt fler. Delområdet har med 42 procent Skånes högsta andel personer i företag med över 100 anställda. Den andelen var 45 procent 2013, och sedan dess har dessa företag tappat runt 1 400 medarbetare. Samtidigt landar den totala jobbtillväxten på 2 500 jobb, vilket innebär att de mindre företagen är de som drivit tillväxten. Noterbart är att Staffanstorp är den kommun med Skånes högsta jobbtillväxt i näringslivet under femårsperioden, då jobben ökade med 16 procent.

Volvo Cars satsar på mjukvaruutveckling i Lund

De senaste åren har Volvo Cars utvecklat sin verksamhet i Lund och företaget symboliserar såväl den specialisering som sker inom industrin som trenden att kompetensen som finns i de stora bolagen plockas upp av andra företag i regionen vid nedläggningar samt den snabba tillväxten bland delområdets it-bolag. Mellan 2012–2017 har it-branschen vuxit med 72 procent i delområdet. I takt med att mjukvarustyrd teknik fått en allt större betydelse inom bilindustrin de senaste tio åren har Volvo också tagit ett större ansvar kring utvecklingen av mjukvara till bilarna, och man har valt att driva den utvecklingen i egen regi. Det skapade ett behov av mjukvaruingenjörer som innebar att Henrik Svensson, utvecklingschef på Volvo Cars, och ett 40-tal av hans dåvarande kollegor anställdes av Volvo Cars då deras tidigare arbetsgivare Intel stängde ner i Lund 2016.

– Vi fick faktiskt Intel till att finansiera vårt projekt att hitta en ny uppdragsgivare för teamet i

Lunds största privata koncerner**Anställda vid arbetsställen i Lund**

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
Tetra Laval Holdings BV (Tetra Pak Packaging Solutions Ab)	3 525
Canon Inc (Axis Communications Ab)	1 825
Alfa Laval AB (Alfta Laval Lund Ab)	1 125
Sony Corp (Sony Mobile Communications)	825
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson Ab)	675
Baxter International Inc (Gambro Lundia Ab)	625
Danir Development AB (Sigma Connectivity Ab)	475
Qlik Technologies Inc (Qliktech International Ab)	475
European Spallation Source, ESS	425
CVC Capital Partners Europe Ltd (Flextrus Ab)	425
Bratt International AB (Studentlitteratur Ab)	275
NSB AS (Nettbuss Aktiebolag)	225
Kooperativa Förbundet (Coop butiker och stormarknader Ab)	225
Lunds Pastorat	225
Schneider Electric SA (Schneider Electric Buildings Ab)	175
Ycla AB (Allakando Ab)	175
SoftBank Group Corp (ARM Sweden Ab)	175
Karl Fazer Ab, OY (Fazer Bageri Ab)	175
Kooperativet Lila Ekonomisk förening	175
Online Business Group International AB (Online Fulfillment Sverige Ab)	175
JCE Group AB (Consafe Logistics Ab)	175
Arameic AB (Poolarna Assistans Ab)	125
Sony Nordic (Sweden), filial till Sony Europe Limited	125
PS Kapital AB (Assistans till dig i Sverige Ab)	125
Fordonsdata Nordic Ab	125
Avensia AB (Avensia Ab)	125
Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten	125
Capio AB (Capio Närsjukvård Ab)	125
Knut den Stores Hotell AB (Grand i Lund)	125
BTJ Sweden Holding AB (BTJ Sverige Ab)	125
Totalt	13 700

Källa: Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i Lunds kommun. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal.

Utveckling i antal anställda hos företagen (arbetsställen)***Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019**

Anställda	1-19		20-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
Staffanstorp	+268	+12%	+281	+19%	+572	+63%	-242	-32%	+879	+16%
Kävlinge	+250	+8%	+171	+10%	-45	-4%	-212	-28%	+164	+3%
Lund	+723	+5%	+860	+9%	+823	+9%	-968	-3%	+1 438	+2%
Lundaområdet	+1 241	+6%	+1 312	+10%	+1 350	+12%	-1 422	-4%	+2 481	+3%

* Statistiken avser antalet anställda per arbetsställe som företagen har i respektive kommun. Även större företag kan ha mindre arbetsställen. Källa: SCB

Lund och se till att utnyttja vår kompetens. Volvo nappade och 35 av 40 anställda på Intel anställdes av Volvo under sensommaren 2016, berättar Henrik Svensson.

Idag är de 140 personer som jobbar för Volvo i Lund och under vintern 2020 flyttar företaget in i nya lokaler då de hyr ett helt hus på Ideon. Tillgången till rätt kompetens är avgörande för att satsningen har fortsatt i Lund.

Ideon har under många år varit centerpunkt för att odla den kompetensen vi behöver. Här finns bolag som Ericsson, Sony, Axis, Bosch och många fler som tillsammans bygger ett väldigt intressant ekosystem av mjukvarubolag. Så kompetensen finns här. Även Lunds tekniska högskola, Blekinges tekniska högskola, Malmö universitet och Högskolan i Halmstad är viktiga för tillgången av duktiga ingenjörer för oss, säger han.

Trots att kompetensbristen är en övergripande utmaning för hela Skåne idag har Volvo lyckats hitta de mjukvaruingenjörer som krävs och Henrik Svensson ser positivt på regionens arbetsmarknad.

Jag tycker att regionen de senaste åren har blivit allt mer intressant utifrån ett arbetsgivar- såväl som ett arbetstagarperspektiv. Det finns många duktiga och kompetenta personer att rekrytera, säger han och berättar att de har anställda från Roskilde till Höör samtidigt som de tar emot ansökningar från hela världen med en stor andel från Indien och Kina.

Det finns en generell brist på mjukvaruingenjörer men vi har faktiskt hittat de vi behöver. Volvo Cars har ett mycket starkt varumärke. Det är attraktivt att jobba för Volvo. Det finns mycket intressant som händer inom branschen nu och den kommande åren med elektrifiering av våra bilar, självkörande, uppkopplade bilar och delningsekonomin, säger han.

Cleantech, life science och materialområdet lyfts fram som framtidsbranscher

I och med bland annat Volvo Cars utveckling av mjukvaruteknik kan bilindustrin bli en bransch som får allt större betydelse i Lundaområdet framöver. Och i takt med att de traditionella företagens anställda minskar på flera håll har ytterligare andra nya branscher börjat växa fram. Per Persson lyfter fram life science som ett annat viktigt tillväxtområde, där inkubatorn SmiLe på Medicin Village är en viktig komponent.

De 70 bolagen på SmiLe drog in 728 miljoner i riskkapital under 2018. Där sker en spännande utveckling med många små bolag som klarat sig väldigt bra som start-ups, säger han. Även cleantech är en bransch på uppgång. Cleantech Scandinavia har sitt säte i Lund och de har idag runt 50 medlemsföretag.

Förutom cleantech och life science är även materialområdet med ESS och Max IV i spetsen ett viktigt framtidsområde för Lund, säger Per Persson.

Topp 5: Största privata branscherna 2017 (förändring 2016-2017)

Bransch	Syssel-satta	Förändring	Lönesumma (tkr)	Förändring
Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	6 598	4,7%	3 592 529	10,6%
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	4 575	1,0%	1 136 753	0,9%
Byggindustri	3 951	-1,3%	1 463 183	0,8%
Programvaruproducenter, datakonsulter o.d., informationstjänstföretag	2 839	12,7%	1 475 996	11,0%
Forsknings- och utvecklingsinstitutioner	2 580	-2,1%	1 751 789	-9,2%

Källa: SCB. Siffrorna avser dagbefolkningen. *Observera att lönesummorna avser både privat och offentlig sektor och baseras på kontrolluppgifter, därmed omfattas ej egenföretagare.

PARTI- OCH PROVISIONSHANDEL dominerar de privata branscherna i Lund. I Staffanstorp är **BYGGINDUSTRIN** den största branschen i det privata näringslivet. **DETAJLHANDELN** är Kävlinges största privata bransch.

Stark tillväxt bland it-konsulter

Mellan 2016-2017 växte branschen med it-konsulter med 12,7 procent i sysselsättning och 11,0 procent i lönesumma.

Även den största branschen parti- och provisionshandeln växer starkt. Detaljhandeln ökar svagt i både sysselsättning och lönesumma.

Sysselsättning har gått ner i byggbranschen såväl som i forsknings- och utvecklingsinstitutioner där även lönesummorna uppvisade en markant nedgång.

Näringslivet växer i Kävlinge och Staffanstorp

Inget företag från Kävlinge eller Staffanstorp kvalar in på listan över delområdets 15 största privata bolag. Medan 48 procent jobbar i bolag och på arbetsställen med över 100 anställda i Lund är andelen runt åtta procent i både Kävlinge och Staffanstorp. Men de två kommunerna uppvisar flera tecken på en stark näringslivsutveckling. I både Kävlinge och Staffanstorp ökade medarbetarna vid de 15 största privata bolagen med strax över 50 procent under femårsperioden, vilket motsvarar runt 300 personer i vardera kommunen. I bägge kommunerna är det ett privat vårdbolag som är den största arbetsgivaren.

Den positiva näringslivsutvecklingen i Kävlinge och Staffanstorp syns även i sysselsättningstillväxten. I höstens konjunkturrapport var Staffanstorp den kommun som hade högst sysselsättningstillväxt inom privata jobb i hela Skåne och enligt de senaste siffrorna från 2017 ligger kommunen på topp tio i Skåne. Framför allt är det inom privata och offentliga vårdhem och offentlig utbildning de nya jobben tillkommit. Årets rapport visar också att Staffanstorp är den kommun i Skåne med allra högst jobbtillväxt i näringslivet de senaste fem åren.

I Kävlinge sjönk sysselsättningstillväxten med en procent under perioden 2015-2016. De senaste siffrorna är från 2017 och visar att Kävlinges sysselsättningstillväxt har vänt uppåt och landade på 1,7 procent mellan 2016-2017. Det är den privata sysselsättningen som uppvisar starkast utveckling - den har vänt från -1,9 till 1,3 procent.

Delområdets sysselsättningstillväxt dras dock ner av Lunds i princip oförändrade utveckling 2016-2017 och var totalt 0,4 procent. Det är en nedgång från 2016-2017 då sysselsättningstillväxten var 1,2 procent.

Nettoföretagande

Q1-Q3 2018 (förändring antal jämfört med samma period 2017)

	Nystartade	Konkurser	Nettoföretagande
Staffanstorp	106 (-3)	10 (2)	96 (-5)
Kävlinge	137 (-12)	11 (-5)	126 (-7)
Lund	562 (-89)	56 (13)	506 (-102)
Lundaområdet	805 (-104)	77 (10)	728 (-114)

Källa: SCB, Tillväxtanalys

Kompetensbrist oroar mer än konjunkturavmattning

Trots att sysselsättningstillväxten stannat av något sedan höstens konjunkturrapport så menar näringslivscheferna i Lund och Kävlinge att företagen inte märker av en konjunkturavmattning.

Vi ser hög takt i bostadsbyggandet i Lund, säger Per Persson, näringslivschef i Lunds kommun.

I Kävlinge går det bra för både industri- och byggföretagen idag, uppger kommunens näringslivschef Mats Rosén.

Vi har inte märkt av att marknaden stannat av men vi har ju inte så mycket stora företag heller. Jag kan tänka mig att de större märker det mer. Våra byggföretag har inte de största och mest känsliga projekten, utan mer de kontinuerliga investeringarna som både privatpersoner och företag gör, säger han. Samtidigt uttrycker han en oro för att en kommande konjunkturavmattning

Nyföretagandet sjunker i alla kommuner

Antalet nystartade företag sjunker i Lundaområdet, vilket det även gjorde sett till de siffror som presenterades i höstens konjunkturrapport. Samtidigt ökar konkurserna något i Staffanstorp, ökar i Lund och minskar i Kävlinge. Det innebär ett minskat nettoföretagande med -114 företag i Lundaområdet. Lund står inte helt överraskande för majoriteten av både nystartade företag och konkurser.

ska påverka Lund och Malmö i större utsträckning.

– Händer något där så ser vi konsekvenser även i Kävlinge snabbt. Det är ju många som bor i Kävlinge och jobbar i exempelvis Lund. Händer något hos de stora så slår det snabbt mot vår kommun, säger han.

Samtidigt hoppas Annika Wallin Jalgén, vd Business Port i Staffanstorp, att många av kommunens företag känner av konjunkturen och är mer försiktiga idag än tidigare.

– Men absolut får en avmattning av konjunkturkonsekvenser i vår kommun, säger hon.

Det som lyfts fram som det största hindret för näringslivet framöver även i Lundaområdet är kompetensförsörjningen – företagen har svårt att hitta personal till alla typer av jobb, oavsett utbildningskrav. Det uppger samtliga intervjuade näringslivschefer.

– Det är bland annat en generationsfråga. Arbetsberedskapen finns inte riktigt bland de unga och de är inte så intresserade av det som efterfrågas. I hög utsträckning efterfrågar företagen i och runt Kävlinge en gedigen hantverkskunskap, säger Mats Rosén.

– Det är ett problem, vare sig det gäller lättare arbetsuppgifter eller innovation. Vi behöver tekniker, programmerare, elutbildad personal – men oavsett utbildningsnivå efterfrågas personal. Det är väldigt svårt, och det är inte bara ett problem som finns här, säger Annika Wallin Jalgén.

I Lunds kommun jobbar man med kompetensförsörjning i samarbete med universitetet, bland annat när det gäller att utbilda ingenjörer. Samti-

digt är det arbetet beroende av hur mycket pengar staten satsar på de olika utbildningarna.

– Behovet av till exempel civilingenjörer är stort. Dock finns det alltid en naturlig tröghet i systemen så det tar flera år innan de är färdigutbildade och ute på arbetsmarknaden, säger Per Persson.

Han var också en av initiativtagarna till det kommunala projektet International Citizen Hub, som startades på grund av de stora internationella forskningsanläggningarna Max IV och ESS dit många internationella forskare rekryteras idag.

– Vi måste även kunna hjälpa de medföljande till de som rekryteras internationellt så att de kan hitta jobb och trivas här. Idag har vi runt 1 500 registrerade medföljande till de internationellt rekryterade personerna och vi samarbetar med både Malmö och Helsingborg, säger han.

Kompletterande samarbete kring nyetableringar

När det gäller nyetableringar gynnas Kävlinge och Staffanstorp av närheten till Lund där både industrimark och större lokaler och anläggningar ofta är både dyrare och svårare att få tag på. Lunds stad har traditionellt sett inte haft mycket mark, delvis på grund av att en stor del är toppklassad jordbruksmark. I Lunds byar finns det mer mark att nyttja. Enligt Per Persson innebär det en viss begränsning för tillväxten, men det viktigaste är ändå att etableringen kommer till regionen oavsett kommungränserna, uppger han.

Kävlinge satsar på att komplettera Lunds näringsliv.

– Vi för dialog med företag som vuxit ur uppstartsrollen och nu är producenter. De behöver kanske inte finnas i Lund, i en miljö som ofta är dyr, och då kan vi utgöra ett komplement. De kan få större lokaler här, till samma kostnad, och det kan passa den fas som företagen har just nu. Det är en naturlig interaktion. Tätheten i regionen gör att vi kan hitta rätt nivå för företagen, säger Mats Rosén.

I Staffanstorp vill man erbjuda mark till företag som växer i och omkring Malmö och Lund.

– Vi har ganska mycket mark som företagen kan komma till. Även om konjunkturen går ner något, så växer Malmö och Lund mycket. De har inte så mycket mark, men det har vi, och den är också billigare. Det kanske stagnerar lite, men vi har fortfarande förfrågningar. Vi har 100 000 kvadratmeter mark redo, och en tredjedel är redan tingat. Kommunen tittar redan på nästa översiktsplan, och där ska det finnas nya områden, det kommer inte att ta slut i första taget, säger Annika Wallin Jalgén.

Sysselsättning per sektor

Antal sysselsatta 2017 (förändring % 2016-2017)

	Totalt	Privat sektor	Offentlig sektor
Staffanstorp	6 853 (2,4)	5 388 (2,0)	1 465 (4,0)
Kävlinge	8 177 (1,7)	5 743 (1,3)	2 434 (2,9)
Lund	69 845 (0,1)	41 376 (1,3)	28 469 (-1,7)
Lundaområdet	84 875 (0,4)	52 507 (1,4)	32 368 (-1,1)

Källa: SCB. Avser dagbefolkning.

Sysselsättningsgrad

2017 (förändring procentenhet)

	2017	2016-2017
Staffanstorp	84,2%	0,0
Kävlinge	84,9%	+0,4
Lund	69,1%	+0,1
Lundaområdet	73,4%	+0,1

Källa: SCB. Avser nattbefolkning mellan 20-64 år och inkluderar ej gränspendlare.

> **Delområdets totala sysselsättningstillväxt** var 0,4 procent mellan 2016-2017. Det är lägre än föregående år 2015-2016. I Lund var tillväxten lägre än för delområdet som helhet, medan både Staffanstorp och Kävlinge uppvisar en högre tillväxt.

> **Den privata sysselsättningstillväxten** var 1,4 procent under 2016-2017 och de privata jobben har därmed ökat sedan året innan. Den offentliga tillväxten, som var relativt hög under 2015-2016, har backat och låg under 2017 på minus 1,1 procent.

> **Delområdets sysselsättningsgrad** är lägre än Skånesnittet, trots att sysselsättningen i Kävlinge och Staffanstorp är bland de högsta i Skåne. Lunds stora andel studenter drar ner kommunens sysselsättning.

Max IV i Lund.

Mellanskåne

Mellanskånes näringsliv präglas av småföretag medan de stora företagen har minskat antalet anställda under de senaste fem åren. Jordbruket i området är fortsatt viktigt och tvärt emot trenden i Skåne växer branschen och flera stora företag inom livsmedel satsar i området. Byggindustrin är områdets största privata bransch och där utvecklas sysselsättningen svagt. Bostadspriserna fortsätter att öka.

Jobbtillväxt i små företag och arbetsställen
Strukturutvecklingen i näringslivet mot fler anställda i småföretag och små arbetsställen är tydlig även i Mellanskåne. Området har Skånes högsta andel jobb inom småföretag och arbetsställen med färre än 20 anställda och en markant lägre andel som jobbar på en stor arbetsplats än i Skåne som helhet. Samtidigt fortsätter småföretagens betydelse att öka medan de stora företagen minskat i antal anställda under den senaste femårsperioden.

Svag jobbtillväxt bland stora företag
Företag och arbetsställen med över 100 anställda i delområdet har minskat antalet anställda med 400 personer under femårsperioden. Undantag är några stora företag inom livsmedel och assistans som bidragit med drygt 200 jobb under perioden.

Jordbruk och livsmedel stärks
Till skillnad från flera av delområdena ökar både sysselsättning och lönesumman inom jordbruket i

Mellanskåne. Även livsmedelsindustrin är fortsatt en viktig bransch och flera stora företag, bland annat Vidinge Grönt, Orkla och Nordic Sugar, satsar i området.

Låg självförsörjningskvot - många pendlar
Mellanskåne har lägst självförsörjningskvot av alla delområdena på 0,62. Alltså tjänar de som bor i delområdet (nattbefolkningen) markant mer än de som arbetar (dagbefolkningen). Detta kan hänga ihop med att området har få stora arbetsgivare och bra pendlingsläge till storstädernas arbetsmarknad. Tågpendlingen kan öka ytterligare när Söderåsbanan invigs 2021 och delområdet tillförs ytterligare järnvägsförbindelser.

Bostadspriserna ökar
Mellan mars 2018 till februari 2019 ökade priserna med fyra procent på bostadsrätter i Mellanskåne jämfört med föregående tolv månadersperiod. Under samma period minskade antalet försäljningar med fyra procent.

Mellanskåne

INVÅNARE
79 952 (+0,8%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018.)
Källa: SCB

Kommuner:
Eslöv, Svalöv,
Höör, Hörby

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (20%)	5 415	-4,7%
Utbildning (14%)	3 622	5,0%
Tillverkning och utvinning (12%)	3 089	-0,3%
Byggsamfund (11%)	2 811	0,4%
Handel (10%)	2 701	1,3%

Källa: SCB, avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

304 (-5,9%)

Under de första tre kvartalen 2018 startades 334 nya företag och 30 gick i konkurs. Förändringen jämför med samma period 2017.

Källa: Tillväxtanalys/SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

198 (+1,2%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
ORKLA FOODS SVERIGE AB	275	Eslöv
SAINT-GOBAIN SEKURIT SCANDINAVIA AB	225	Eslöv
SMURFIT KAPPA SVERIGE AB	225	Eslöv
SKÅNE LÄNS LANDSTING	225	Höör
SKÅNE LÄNS LANDSTING	175	Eslöv
NOLATO MEDITECH AB	175	Hörby
KLS UGGLARPS AB	175	Hörby

*Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

VILLOR: K/T-TAL

1,85 (+1%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

14 010 (+4%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

6,9% (-0,5)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

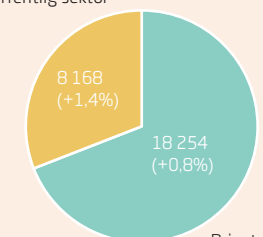
SYSSELSÄTTNING

79,5% (+0,1)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning

Stabil arbetsmarknad

Arbetslösheten är oförändrad i Mellanskåne sedan höstens skånska konjunkturrapport. Sysselsättningen ökade fortsatt under 2017, men sysselsättningstillväxten har avtagit jämfört med utvecklingen som sågs i förra konjunkturrapporten.

Lägre sysselsättningstillväxt

Arbetslösheten är relativt låg i Mellanskåne jämfört med Skånesnittet och har legat stabilt på 6,9 procent sedan höstens skånska konjunkturrapport och är på en av de lägsta nivåerna på tio år. Jämfört med februari förra året har arbetslösheten minskat 0,5 procentenheter i delområdet och faller i alla fyra kommuner, enligt statistik från Arbetsförmedlingen. I Svalöv så mycket som med en procentenhet i februari 2019 jämfört med samma månad året innan.

Det ses en svagare ökning i antalet sysselsatta hos delområdets arbetsgivare. Under 2017, som är senaste året för SCB:s sysselsättningsstatistik, ökade sysselsättningen med 1,0 procent, vilket är en lägre tillväxt än året innan. Det var främst jobb inom den offentliga sektorn som stod för sysselsättningstillväxten i delområdet.

Andelen invånare i delområdet som är förvärvsarbetande, sysselsättningsgraden, är näst högst av de sju delområdena i Skåne (79,5 procent), men ökningen har varit marginell under 2017. I Eslöv och Höör minskade sysselsättningsgraden under 2017 som de två enda kommunerna i Skåne.

Arbetslösheten minskar mest i Svalöv

Arbetslöshet februari 2019

	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Svalöv	5,9	-1,0
Hörby	6,6	-0,5
Höör	5,2	-0,5
Eslöv	8,3	-0,4
Mellanskåne	6,9	-0,5

Källa: Arbetsförmedlingen

Växande befolkning

Befolkningen växer i alla fyra kommuner i Mellanskåne, men tillväxten har avtagit. Delområdet fick under 2018 0,8 procent fler invånare vilket kan jämföras med 1,3 procent året innan. Mest ökar befolkningen i Höör och Eslöv som under det senaste året har fått en procent fler invånare.

Högre disponibel inkomst

Hushållens disponibla inkomster i Mellanskåne ligger under Skånesnittet. 2017 var de 198 000 kronor per invånare vilket var en ökning med 1,2 procent jämfört med 2016. Hörby är den kommunen som har haft den högst tillväxten under året.

Under 2018 har fått invånarna fått ökade krav på obetalda skulder i delområdet. Det samlade skuldbeloppet från ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer växte med 10 procent under senaste året. Det ses dock en ökning nationellt och i Mellanskåne är ökningen lägre än i Skåne såväl som i hela landet.

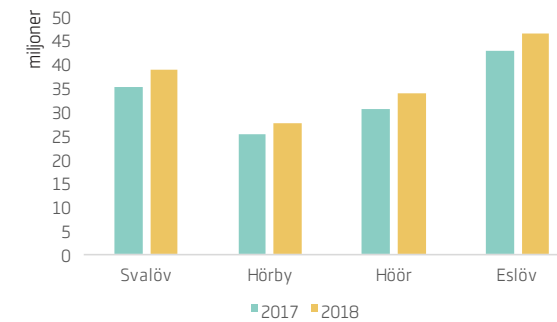
Kommunerna i Mellanskåne har bra pendlingsavstånd till storstäderna i västra Skåne och det finns relativt få stora företag. Det syns på självförsörjningskvoten som är 0,62 för delområdet, lägst av alla delområden. I Svalöv och Höör är den runt 0,55, alltså är den samlade lönesumman för invånarna som bor i kommunerna nästan dubbel så hög som lönesumman för de som arbetar i kommunerna. I Eslöv är självförsörjningskvoten högst i delområdet och här finns även områdets tre största arbetsgivare, Orkla, Saint-Gobain och Smurfit Kappa.

FOTO: NEWS ØRESUND

Invånarnas ekonomi

Skulder inkomna till Kronofogden

Källa: Kronofogden. Statistiken anger ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer och visar därmed utvecklingen i det samlade skuldbeloppet som Kronofogden fått in via krav om obetalda skulder.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

	2017	Förändring ett år
Svalöv	191	1,0%
Hörby	200	2,4%
Höör	205	1,5%
Eslöv	197	0,7%
Mellanskåne	198	1,2%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunen/delområdet per 31 dec 2017

Självförsörjningskvot

	Lönesumma natt 2017 (milj. kr)	Lönesumma dag 2017 (milj. kr)	Självförsörjningskvot (milj. kr)
Svalöv	2 046,2	1 107,6	0,54
Hörby	2 215,0	1 492	0,67
Höör	2 573,3	1 415,1	0,55
Eslöv	5 107,6	3 427,2	0,67
Mellanskåne	11 942,1	7 441,9	0,62

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Självförsörjningskvoten visar dels på skattekraftens omfattning och dels på områdets näringsliv och in- och utpendling. Lönesummorna baseras på kontrolluppgifter för anställda och omfattar således inte egenföretagare.

Skulder hos Kronofogden förändring 2017-2018

+10% i Mellanskåne
+13% i Skåne

Självförsörjningskvot

Självförsörjningskvoten visar på kommunens skattekraft, näringslivets omfattning samt in- och utpendlingen.

> **Krav på obetalda skulder** hos Kronofogden ökade i alla kommunerna i delområdet under 2018. Men procentuellt sett ökade skulderna mindre i Mellanskåne än i Skåne som helhet.

> **Den disponibla inkomsten** i Mellanskåne var 198 000 kr per invånare under 2017. Det är en ökning med 1,2 procent sedan 2016. Inkomsterna har ökat mest i Hörby.

> **Självförsörjningskvoten** i Mellanskåne är 0,62 med vilket det förstås att de som bor i delområdet tjänar mer än de som arbetar i området. Det gäller för alla kommunerna.

Få nybyggda lägenheter i Mellanskåne

Kenneth Pedersen, franchisetagare och fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Eslöv, hur är läget på bostadsmarknaden i Mellanskåne just nu?

FOTO: FASTIGHETSBYRÅN

– Jag tycker att det är ett ganska bra läge.

Vi lever med många nyheter som handlar om räntor, amorteringskrav och liknande, men vi tycker inte att vi sett någon jätteeffekt av det. Jag gjorde en mätning förra året där jag jämförde 2018 med 2017, och den stora skillnaden var att försäljningstiden i snitt var sex dagar längre 2018.

Det byggs få lägenheter i Mellanskåne, men byggs det fler villor?

– Att det byggs mycket är fel att säga, men i vissa delar av Eslövs kommun byggs det mer. I Stehag har det byggts mycket de senaste åren, och det har kommit nya hus i de östra delarna av Eslöv och i Flyinge. Går man tillbaka till 2014–2015 var det rätt trögt för de som sålde tomter, men det började släppa 2016, och det har varit en stadig ström sedan dess.

Vad tror du om framtiden för bostadsmarknaden i Mellanskåne?

– Det är jättesvårt att säga. Kurvan pekade lite neråt i oktober till december, men det börjar vända uppåt igen, både på villa- och på bostadsrättsmarknaden. Det kan säkerligen vara lite variationer över året, men jag tror på en stabil marknad.

FOTO: NEWS BRESOUND

Färre sålda bostäder

Villamarknaden avstannande i Mellanskåne

Jämfört med höstens konjunkturrapport, där villapriserna i Mellanskåne visade på en tydlig ökning, har marknaden stannat av. K/T-talet, det tal som anger relationen mellan köpeskilling och taxeringsvärde på en villa, brukar användas för att studera prisutveckling. Detta tal steg i Mellanskåne med en procent under perioden mars 2018 till februari 2019, jämfört med föregående tolv månadersperiod. Eslöv, Höör och Hörby hade en positiv prisutveckling, medan K/T-talet backade med fem procent i Svalöv. År 2021 öppnar dock Söderåsbanan för persontrafik i Svalöv. Kenneth Pedersen, franchisetagare och fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Eslöv, arbetar inte i Svalöv idag, men tror att pendlingsmöjligheterna kan innebära en framtida prisökning på ortens bostadsmarknad.

– Jag tror att det ger en positiv effekt, likt när Marieholmsbanan öppnade. Det kommer bli bättre än det är idag, men exakt vad det betyder är svårt att säga. Öppnar man en station så är det många som tidigare inte sett den orten som ett alternativ som gör det efteråt, säger han.

I Mellanskåne är det villor som dominerar bostadsmarknaden, andelen sålda villor jämfört med bostadsrätter är högst i länet, och lägenhetsbyggandet är lågt i jämförelse med övriga delområden. Antalet villor som såldes i delområdet minskade dock i tre av fyra kommuner under perioden mars 2018 till februari 2019, jämfört med samma period året tidigare. Allra mest minskade försäljningarna i Höör. I Eslöv ökade istället antalet villaförsäljningar med hela 17 procent, den tredje högsta registrerade ökningen i alla Skånes kommuner under perioden.

Minskad volym, men ökat pris på bostadsrätter

Eslöv är den enda kommunen i delområdet med en tillräckligt stor bostadsrättsmarknad för att slutsatser om prisutveckling ska kunna dras, och där syns en tydlig prisökning med tio procent under perioden mars 2018 till februari 2019, jämfört med föregående tolv månadersperiod. Efter en tydlig prisökning stannade utvecklingen av under senhösten, men under 2019 års första månader har kurvan vänt uppåt igen i Eslöv. Antalet försäljningar av bostadsrätter har dock minskat under de studerade 12 månaderna jämfört med föregående period. Marknaden för bostadsrätter i de övriga tre

Bostadsmarknaden

Prisutveckling bostadsrätter och villor

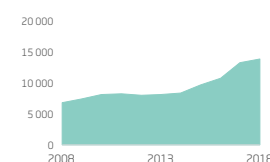
Källa: Svensk Mäklarstatistik

	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Eslöv	15 491 (10 %)	190 (-8 %)	19 131	1,77 (3 %)	240 (17 %)
Hörby	11 710 (9 %)	27 (69 %)	14 517	1,93 (1 %)	136 (-4 %)
Höör	12 176 (-5 %)	23 (-41 %)	17 461	1,91 (5 %)	165 (-21 %)
Svalöv	7 450 (-21 %)	27 (80 %)	13 938	1,85 (-5 %)	150 (-4 %)
Mellanskåne	14 010 (4 %)	267 (-4 %)	16 697	1,85 (1 %)	691 (-3 %)

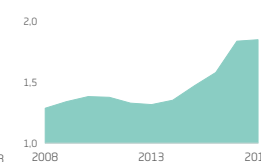
1) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017–februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018–februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018–februari 2019 jämfört med mars 2017–februari 2018. 5) Antalet försäljningar understiger 25 per år, vilket gör att prisutvecklingen ej är tillförlitlig.

Prisutveckling Mellanskåne 10 år

Kr/kvm bostadsrätter

K/T-tal villor

Källa: Svensk Mäklarstatistik

Nyproduktion av lägenheter

	Påbörjade lägenheter 2018 (förändring) ⁶	Färdigställda lägenheter 2018 (förändring) ⁷
Eslöv	76 (22)	66 (-52)
Hörby	23 (18)	8 (1)
Höör	17 (8)	0 (-6)
Svalöv	22 (-13)	37 (20)
Mellanskåne	138 (35)	111 (-37)

6) Avser förändringen av antalet påbörjade nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. 7) Avser förändringen av antalet färdigställda nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

> **Trend 2019** - Under årets första tre månader är villapriserna i delområdet stabila. I Eslöv fortsätter kvadratmeterpriset på bostadsrätter att öka.

kommunerna är för liten för att säkra slutsatser ska kunna dras gällande prisutveckling.

Lägst nyproduktion av lägenheter av alla delområden

År 2018 påbörjades nyproduktion av 138 lägenheter i Mellanskåne, och 111 lägenheter färdigställdes. Summorna är de minsta av samtliga delregioner, och även i relation till befolkning är antalet nybyggda lägenheter få. 5,9 procent av Skånes befolkning bor i delregionen, men endast 1,3 procent av alla nybyggnationer påbörjas och färdigställs i området. Bostadsbyggandet har varit lågt under en längre tid, och de lägenheter som byggs uppförs oftast i Eslöv. Fastighetsmäklare

Kenneth Pedersen, på Fastighetsbyrån i Eslöv, menar att anledningen till att det byggs relativt få lägenheter är att priserna på bostadsrätter är låga. Han tror att de senaste årens ökning av bostadsrättspriserna kan leda till att spaden kommer i jorden inom några år.

– Vi märker att man vill bygga här, och att det finns möjligheter att bygga, men många av byggarna har svårt att få ihop sina kalkyler. Marknaden blir mer och mer mogen nu, och på sikt tror jag att det kommer. Kvadratmeterpriset ligger strax under 17 000 kronor nu, och då närmar vi oss vad byggarna vill ha. På sikt tror jag att det blir mer, lite beroende på hur marknaden utvecklar sig, men det behövs, säger han.

Tema: Näringsliv Mellanskåne

6 361

Så många företag finns registrerade i delområdet Mellanskåne, varav 48 procent av dessa är aktiebolag. 40 procent av delområdets företag finns i Eslöv.

Källa: Bolagsverket, siffrorna avser februari 2019

STÖRSTA KONCERNERNA

2 175

De 15 största koncernerna har sammanlagt 2 175 anställda i Mellanskåne. Livsmedel och medicinteknik är två stora branscher.

Källa: SCB, avser 2018

”Jag tror att det kan hända mycket med just kombinationen av gröna näringar och besöksnäring framöver.”

Annika Nilsson, näringslivschef i Hörbys kommun

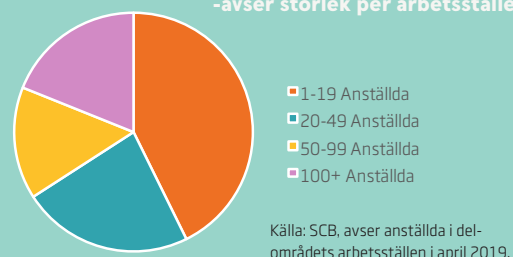
”Det är mycket småföretag här, och de brukar lösa det bra i konjunkturedgångar.”

FOTO: NEWS BRESUND

Katarina Borgstrand, utvecklings- och näringslivschef i Svalövs kommun

FÖRDELNING: FÖRETAGSSTORLEK -avser storlek per arbetsställe

0,62

Självförsörjningskvoten innebär att de som arbetar i delområdet tjänar 62 procent av de boendes löneinkomster. Självförsörjningskvoten baseras på lönesummor för natt- och dagbefolkning utifrån kontrolluppgifter, en kvot på 1 betyder att dessa är lika stora.

Källa: SCB

Allt fler jobbar vid mindre företag och arbetsställen

Allt fler i delområdet jobbar i företag och arbetsställen med färre än 100 anställda. Mellanskåne har bland den högsta andelen anställda i företag med färre än 20 anställda och näst lägst andel sysselsatta i företag med över 100 anställda. Utvecklingen de senaste fem åren visar att skillnaden har ökat.

FOTO: NEWS BRESUND

Större bolag står inte för jobbtillväxten

De senaste fem åren har näringslivet i delområdet Mellanskåne växt med 480 personer, motsvarande två procent. Runt 360 av jobben har finns i Höör. Samtidigt har jobben bland de företag med över 100 anställda minskat med runt 400. Allra flest jobb har tillkommit i företagen med under 20 anställda. Det visar siffror från SCB som avser antalet anställda vid delområdets arbetsställen.

Orkla Foods är störst

Orkla Foods Sverige är Mellanskånes största koncern med 275 anställda i Eslöv. Här finns en av företagets största produktionsanläggningar i Sverige med enheter för potatis, grönsaker och färdigmat. Här satsas bland annat på tillverkning av vegansk mat. Sedan 2015 finns Orkla Foods Sveriges huvudkontor i Västra hamnen i Malmö. Företaget utgör en viktig del i Mellanskånes livsmedelsindustri som även omfattar bland andra Nordic Sugar i Örtofta och KLS Ugglarps i Hörby.

Småskaligt näringsliv med möjligheter och utmaningar

Näringslivet i delområdet Mellanskåne utvecklas positivt, men hänger inte med i västra Skånes tillväxttakt. Näringslivet består till stor del av mindre företag, och det är dessa som stått för jobbtillväxten de senaste fem åren. De fem största privata branscherna utvecklas relativt svagt och nettoföretagandet sjunker. Samtidigt finns det flera exempel på företag som satsar stort i delområdet – framför allt inom livsmedelsindustrin och jordbruket.

- **Idag finns runt 480 fler jobb** i näringslivet än för fem år sedan.
- **Företagen och arbetsställen med fler än 100 anställda minskade** med över 400 jobb under 2013-2019. Arbetstillväxten sker i de mindre företagen och arbetsställena.
- **Andelen som jobbar vid företag och arbetsställen med färre än 20 anställda** är med 43 procent högst i Skåne, och dessa företag har växt med nära 400 jobb under femårsperioden.
- **Störst tillväxt i nya jobb har företag och arbetsställen med 50-99 anställda** där det skapats 279 nya jobb på fem år motsvarande en ökning med tio procent.
- **Den totala sysselsättningstillväxten ökar med en procent** mellan 2016-2017, det är en nedgång med en procentenhet från föregående år men den privata sysselsättningen vände uppåt.
- **Nettoföretagandet sjönk** under 2018 jämfört med föregående år.

Mellanskånes näringsliv blir allt mer koncentrerat till småföretagen. De senaste fem åren minskade de större företagens anställda samtidigt som de mindre företagen bidrog till jobbköningen. Höör stod för 360 av de 480 nytillkomna jobben. Det småskaliga näringslivet ses som en fördel av flera av de intervjuade näringslivscheferna.

Byggbranschen är delområdets största privata bransch. Livsmedels- och jordbruksbranschen lyfts även fram som framtidsbranscher där bland annat Nordic Sugars koncentration av sockerproduktionen till Örtofta och Orklas fortsatta satsning på produktion av vegansk mat lyfts fram.

Kompetensbristen är synlig i området och lyfts fram som den största utmaningen framöver.

Så här definieras företagen och jobben

15 största privata koncernerna. Uppgifterna om antalet anställda avser summan av arbetsställen som respektive koncern har i delområdet.

Små och stora företag och arbetsställen. När vi i texten talar om jobb i näringslivet och företagens storlek avses antal anställda per arbetsställe i delområdet ägt av privata och offentliga företag. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Senaste siffror från april 2019.

Sysselsättningstillväxt avser det samlade antalet anställda i privat och offentlig sektor. Senaste siffror från 2017.

Topp 15: Största privata koncerner Anställda vid arbetsställen i Mellanskåne

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
Orkla Foods Sverige	275
Saint-Gobain Sekurit Scandinavia	225
Smurfit Kappa Group Ltd (Smurfit Kappa Sverige Ab)	225
Danish Crown A.m.b.A. (KLS Ugglarps Ab)	175
Nolato Ab (Nolato Meditech Ab)	175
Nordzucker AG (Nordic Sugar Ab)	175
Vezet Convenience Nordic Ab (Vidinge Grönt Ab)	125
Lövets personliga assistans, service och massage Ab	125
Stockforsa Invest AB (Cepa Steeltech Ab)	125
Föreningen Fogdaröd omsorg, vård & utbildning	125
Lary 1 AB (Atos Medical Ab)	125
Trejco AB (Marknad och service i Syd Ab)	75
Göran Månsson Bil AB (Bil-Månsson i Skåne Ab)	75
Barry Callebaut AG (Barre Callebaut Sweden Ab)	75
Coop Kristianstad Blekinge Ek. Förening	75
Totalt	2 175

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal.

Småföretagen dominerar

Allt färre av Mellansåknes sysselsatta jobbar i stora företag samtidigt som de små- och mellanstora företagens och arbetsställets betydelse ökar. I början av 2019 jobbade 19 procent på en arbetsplats med över 100 anställda, samma siffra för hela Skåne är 32 procent. Desto fler jobbar i företag och på arbetsställen med mindre än 20 anställda. Mellansåkne har länets högsta andel som jobbar i företag med färre än 20 anställda, 43 procent. Trots att Mellansåkne har en redan låg andel som jobbar i större företag fortsätter den andelen minska, samtidigt som andelen ökar i de mindre företagen. Under femårsperioden ökade jobben med totalt 480, varav 360 var i Höör. Ökningen motsvarar två procent och är därmed i nivå med delområdet Sydöstra och långt ifrån västra Skåne när det gäller näringslivets jobbskapande.

Flera av de intervjuade näringslivscheferna lyfter fram områdets småskaliga näringsliv som en fördel, framför allt inför en kommande avmattning i konjunkturen.

– Småskaligt är positivt, vi har ingen dominerande bransch som gör att det känns skakigt. Även om det största företaget skulle försvinna så är det inte så dominerande, säger Peter Wollin, näringslivschef i Höörs kommun.

– Det är många småföretag här, och de brukar lösa det bra i konjunkturedgångar. De gör andra typer av jobb då istället. Nu är det mycket nyproduktion för exempelvis byggbranschen, men då kanske det blir mycket reoveringar och andra bitar istället, säger Katarina Borgstrand, utvecklings- och näringslivschef i Svalövs kommun.

Utveckling i antal anställda hos företagen (arbetsställen)***Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019**

Anställda	1-19		20-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
Svalöv	+47	+4%	-190	-26%	+81	+14%	+135	+35%	+73	+2%
Hörby	-47	-3%	+64	+8%	+31	+5%	-82	-9%	-34	-1%
Höör	+94	+5%	+126	+14%	+164	+44%	-21	-3%	+363	+9%
Eslöv	+300	+8%	+220	+10%	+3	0%	-444	-19%	+79	+1%
Mellansåkne	+394	+5%	+220	+5%	+279	+10%	-412	-9%	+481	+2%

* Statistiken avser antalet anställda per arbetsställe som företagen har i respektive kommun. Även större företag kan ha mindre arbetsställen. Källa: SCB

Byggbranschen och jordbruket dominerar – men sysselsättningstillväxten är svag

Sysselsättningen växte med en procent i delområdet mellan 2016-2017. Det är en nedgång med en procentenhet från sysselsättningstillväxten 2015-2016 som presenterades i hösten konjunkturrapport. Däremot har den privata sysselsättningstillväxten, som var negativ med -0,5 procent mellan 2015-2016, nu vänt uppåt. Istället har den exceptionellt höga offentliga tillväxten, som syns 2015-2016, mattats av. Svalöv hade med 3,7 procent Skånes näst högsta sysselsättningstillväxt totalt sett mellan 2016-2017, störst tillväxt hade Burlöv. Tillväxten berodde på att de privata jobben ökade med nära sex procent, vilket även det är näst högst av alla skånska kommuner.

Inom det privata näringslivet är byggbranschen störst och där var sysselsättningen i princip oförändrad mellan 2016-2017. Även byggföretagen präglas av mindre företag och delområdets största byggbolag är Paras Bygg i Eslöv med runt 75 anställda.

Därefter dominerar jordbruks- och skogsbruksbranscherna. Även jordbruket uppvisar en svag förändring i antalet anställda mellan 2016-2017. Lönesummorna för jordbruket växte dock med nästan 13 procent, samma siffra för Skåne är 2,8 procent. Svalöv är den kommun i Skåne med procentuellt sett flest sysselsatta inom jordbruket och där finns det privata bolaget som vuxit mest under de senaste fem åren – Vidinge Grönt som idag har 125 anställda. Företaget odlar och förädlar grönsaker och levererar till några av Sveriges största grossister. Vidinge Grönt kommer dessutom att växa ännu mer i Svalöv

framöver då de nu bygger en ny anläggning som ska rymma både produktion och lagerlokaler. När det gäller jordbruket drabbades många lantbrukare hårt av den torra sommaren förra året.

– Vi har en stor andel gröna näringar som har haft en puckel att ta sig över med förra årets förutsättningar med torkan. Vi har inte sett hur det ser ut på andra sidan av det än, säger Joakim Nilsson, näringslivsutvecklare i Svalövs kommun.

Delområdets tredje största bransch detaljhandel går emot den sjunkande Skånetrenden genom att de sysselsatta växte med en procent mellan 2016-2017.

Livsmedelsindustrin fortsätter växa i betydelse

Livsmedelsindustrin, som på många sätt profilerar delområdet genom större företag som Orkla, Nordic Sugar och KLS Ugglarps, är också en av de största branscherna. Inte heller där syns en stor förändring i antalet anställda mellan 2016-2017, men lönesummorna har utvecklats positivt och mer än i Skåne. Trots att branschen på fem års sikt har minskat med 15 procent lyfts den, tillsammans med jordbruket, fram som en framtidsbransch i området av flera näringslivschefer. I Eslövs kommun finns flera livsmedelsbolag med djupa rötter i kommunen, bland andra Orkla, Kavli och Nordic Sugar.

– Det var många som ifrågasatte Orklas existens här i Eslöv när de flyttade sitt huvudkontor till Malmö, men de satsar som aldrig förr på sina veganska produkter som tillverkas här. De har investerat stora summor för att utöka produktio-

Topp 5: Största privata branscherna 2017 (förändring 2016-2017)

Bransch	Sysselsatta	Förändring	Lönesumma* (tkr)	Förändring
Byggindustri	2 707	-0,3%	863 797	5,4%
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 788	0,8%	265 910	12,7%
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	1 358	1,0%	312 348	1,7%
Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri	1 023	-0,6%	377 527	4,9%
Vårdhem och bostäder med omsorg	980	-3,4%	675 201	-0,2%

Källa: SCB. Siffrorna avser dagbefolkningen. *Observera att lönesummorna avser både privat och offentlig sektor och baseras på kontrolluppgifter, därmed omfattas ej egenföretagare.

BYGGINDUSTRIN är den största privata branschen i både Höör, Hörby och Eslöv. I Svalöv är det **JORDBRUK OCH SKOGSBRUK** som dominerar det privata näringslivet.

Nordic Sugar satsar i Örtofta utanför Eslöv.

nen och möta efterfrågan, säger Lars Persson, näringslivschef i Eslövs kommun som dessutom menar att den ständiga efterfrågan på mat gör att branschen inte är särskilt konjunkturkänslig, även om förändrade konsumentbeteenden har stor påverkan på livsmedelsindustrin.

Ett annat företag som satsar på delområdet de kommande åren är Nordic Sugar. I mars 2019 stod det klart att Nordic Sugar ska flytta hela sin svenska sockerproduktion till Örtofta i Eslövs kommun, och därmed stänga ner fabriken i Arlöv.

– Målet med att göra sammanslagningen är att ytterligare stärka vår konkurrenskraft och lönsamhet på sockermarknaden. I oktober 2017

Svag utveckling i toppbranscherna

De fem största privata branscherna utvecklades svagt. Det visar siffror för 2016-2017. Ingen av branscherna har en tillväxt på över en procent när det gäller sysselsättningen och tre av fem går tillbaka. Byggindustrin, som går starkt i flera andra delområden minskar i sysselsättning - trots det ökar lönesummorna. Samma sak gäller för livsmedelsindustrin. Jobben inom jordbruket har ökat något samtidigt som lönesummorna uppvisar en hög tillväxt på nära 13 procent.

upphörde EU:s marknadsordning för socker och den har reglerat hela EU:s sockerindustri under en lång tid. Vi har nu fått väldigt förändrade villkor både för sockerindustrin och betodlarna, vilket har lett till ökad konkurrens och lägre priser, säger Nordic Sugars vd Katarina Silfversparre.

Den nya fabriken innebär en miljardinvestering och väntas stå klar under 2021. Under 2021 kommer personalen successivt att flyttas från Arlov till Örtofta.

– Sammanslagningen gör att vi blir färre anställda framöver och mycket glädjande är att vi kan hantera detta med intern rörlighet och naturlig avgång, det vill säga vi kommer inte att behöva varsla om uppsägningar. Det känns väldigt bra att alla anställda kan erbjudas jobb i Örtofta, säger Katarina Silfversparre. Hon understryker också att satsningen kommer att säkra den svenska sockerproduktionen framöver, vilket även är av stor betydelse för jordbruket och de som odlar sockerbeter.

I Svalöv är det, som nämnts tidigare, traditionellt sett jordbruket som dominerat med bland annat lantbruksgymnastiet och gamla Svalöv Weibull som idag lever kvar som Lantmännen. Men på senare tid har även livsmedelsbranschen ökat i kommunen. Mellan 2016–2017 växte branschen med 18 procent. Björnekulla samt Vidinge grönt är två av bolaget som bidrar till branschens tillväxt i kommunen.

Besöksnäringen fortsätter växa

Som en förlängning av delområdets fokus på jordbruk har besöksnäringen vuxit i delområdet de senaste åren. Under perioden 2012–2017 har de anställda inom hotell och restaurang ökat med 20

procent och sysselsättningen ökade även under det senaste året med aktuell statistik. Höör, Hörby och Eslöv har dessutom ett idag väl etablerat samarbete kring just besöksnäringen som heter Visit Mittskåne.

– Jag tror att det kan hända mycket med just kombinationen av gröna näringar och besöksnäring framöver, säger Annika Nilsson, tillförordnad näringslivschef i Hörby kommun.

I Höör räknas besöksnäringen idag till en av kommunens basnäringar. Förutom Skånes Djurpark finns flera konferensanläggningar och det senaste året har tre nya spaanläggningar öppnat.

Ytterligare en stor privat bransch i delområdet är "vårdboenden med omsorg". Där minskade både sysselsättningen och lönesummorna mellan 2016–2017. Trots det lyfts det fram som en stabil bransch.

– Vård- och sjukhem är sådana verksamheter där det alltid kommer finnas ett behov. Många av dem i vår kommun ligger även vackert belägna – det finns en anledning till att de finns just där, säger Peter Wollin från Höörs kommun.

Svårt att hitta rätt kompetens

Som i många andra delar av Skåne uppger de intervjuade näringslivscheferna att företagen inte märkt av en förändring i konjunkturen.

– Vissa säger att en avmattning är på gång, men det är ingenting som tyder på det här utifrån de signaler vi får, säger Lars Persson från Eslövs kommun.

– Det har börjat ryktas om en avmattad konjunktur, men jag tycker inte att vi upplever det i Svalöv. Företagare skriker efter arbetskraft, och

bekymret är snarare att de inte hittar det, säger Katarina Borgstrand från Svalövs kommun.

Just kompetensbristen lyfts fram som en större utmaning, som på många andra ställen i Skåne.

– En stor utmaning för näringslivet i Hörby är kompetensförsörjningen. Det är vi inte ensamma om och det är problem inom flera branscher – bland annat specialistkompetens inom medtech, åkerier, bygg och det är svårt för restauranger att hitta kokkar, säger Annika Nilsson.

– Det är den största utmaningen vi har, men vi har också möjligheter. Vi har ett tåg som kommer om två år, och det upplever vi påverkar hela läget positivt. Vi har en ökad inflyttning, och många vill bygga bostäder här, säger Katarina Borgstrand från Svalövs kommun.

Tåget hon syftar på är Söderåsbanan som idag kör godståg mellan Teckomatorp och Åstorp. Järnvägen håller på att rustas upp och kommer att köra persontrafik med stationer i Svalöv och Kågeröd med start i december 2021.

– Förutom kompetensbristen är konkurrensen om människor, företag och kapital en utmaning för oss – även om vi har ett bra erbjudande måste man vara lyhörd och ödmjuk för att annat kan

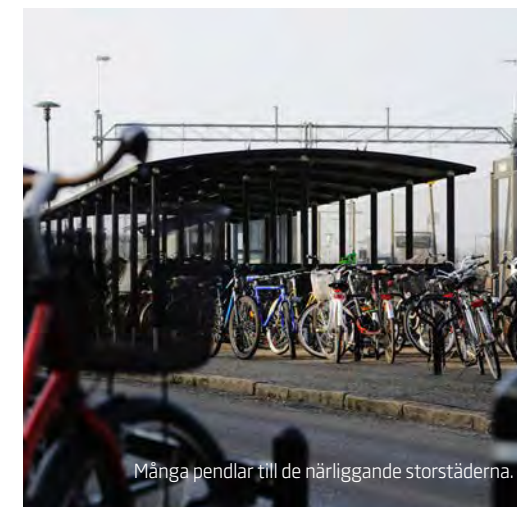

FOTO: NEWS ØRESUND

locka mer, säger Lars Persson och syftar bland annat på närheten till Malmö och Lund.

Att omkringliggande storstäder lockar arbetskraft från kommunerna i delområdet syns även på självförsörjningskvoten som är 0,62. Det innebär att de som arbetar i kommunen tjänar 62 procent av lönesummorna för de som bor i kommunen.

Nettoföretagande

Q1-Q3 2018
(förändring antal jämfört med samma period 2017)

	Nystartade	Konkurser	Nettoföretagande
Svalöv	70 (-1)	6 (2)	64 (-3)
Hörby	61 (-16)	8 (3)	53 (-19)
Höör	68 (-19)	7 (-10)	61 (-9)
Eslöv	135 (7)	9 (-5)	126 (12)
Mellanslåne	334 (-29)	30 (-10)	304 (-19)

Källa: SCB, Tillväxtanalys

Nyöretagandet ökar i Eslöv

Eslöv är den enda kommunen i delområdet Mellanslåne som uppvisar en positiv utveckling i nettoöretagandet. I Svalöv är den en svag förändring i både nystartade företag och konkurser jämfört med föregående år, men antalet nystartade företag sjunker desto mer i Höör och Hörby. Anmärkningsvärt är att Eslöv uppvisar lika många konkurser som övriga kommunerna, trots att 40 procent av företagen finns där.

Sysselsättning per sektor

Antal sysselsatta 2017 (förändring % 2016-2017)

	Totalt	Privat sektor	Offentlig sektor
Svalöv	4 149 (3,7)	2 619 (5,7)	1 530 (0,5)
Hörby	5 670 (2,6)	4 130 (1,7)	1 540 (5,2)
Höör	5 423 (2,3)	3 790 (0,9)	1 633 (5,9)
Eslöv	11 180 (-1,5)	7 715 (-1,3)	3 465 (-1,8)
Mellanslåne	26 422 (1,0)	18 254 (0,8)	8 168 (1,4)

Källa: SCB. Avser dagbefolkning.

Sysselsättningsgrad

2017 (förändring procentenhet)

	2017	2016-2017
Svalöv	78,2%	+0,8
Hörby	80,5%	+0,2
Höör	81,2%	-0,2
Eslöv	78,8%	-0,1
Mellanslåne	79,5%	+0,1

Källa: SCB. Avser nattbefolkning mellan 20-64 år och inkluderar ej gränspendlare.

> Den totala sysselsättningstillväxten var **1,0 procent** mellan 2016–2017, vilket är en avmattning med en procentenhet sedan förra höstens konjunkturrapport. Samtliga kommuner utom Eslöv har högre tillväxt än delområdet, i Eslöv sjönk sysselsättningen.

> Den privata sysselsättningstillväxten vände uppåt 2016–2017 efter att ha varit negativ under 2015–2016. Tillväxten i offentlig sektor fortsatte att öka med 1,4 procent från föregående års rekordhög nivå på 8,1 procent.

> Sysselsättningsgraden är näst högst av alla delområden, trots att Eslöv och Höör som de enda skånska kommunerna uppvisar en nedgång.

FOTO: NEWS ØRESUND

Sydvästra Skåne

Allt fler nya företag, högst tillväxt i sysselsättningen och fortsatt stark jobb-utveckling även hos de största företagen och arbetsställena pekar på att delområdet Sydvästra stärks som Skånes tillväxtmotor. Men inom området är skillnaderna stora i arbetslöshet och sysselsättning såväl som disponibel inkomst och bostadspriser. Det står dock klart att Malmö trots sina utmaningar med bland annat hög arbetslöshet fortsätter att stärka sin ställning i Skåne.

Vartannat nytt skåniskt jobb skapas i Malmö
Malmö har stått för 52 procent av jobbökningen i det skånska näringslivet under de senaste fem åren. Det motsvarar cirka 18 000 jobb. Den totala jobbtillväxten i delområdet Sydvästra var tio procent motsvarande 20 000 jobb under samma period. Även nyföretagandet ökar och siffrorna visar att allt fler av de nystartade företagen i Skåne finns i Malmö.

Storföretagen fortsätter växa

Stora företag och arbetsställen med mer än 100 anställda fortsätter att växa till skillnad från i alla andra delområden, förutom Nordvästra. De största privata koncernerna växer som samlad grupp och i och med etableringen av den globala mötesplatsen Hubhult under 2015 har Ikea-sfären växt kraftigt i Malmö.

Skånes högsta tillväxt i sysselsättning

Sydvästra Skåne har högst sysselsättningstillväxt under 2017 av alla sju delområden. Antalet syssel-

satta ökade med 2,9 procent under 2017 vilket nästan är samma som i höstens skånska konjunkturrapport. Burlöv hade den högsta sysselsättningstillväxten i hela Skåne, 4,1 procent.

Högst arbetslöshet i Skåne

Låg sysselsättningsgrad och hög arbetslöshet är en utmaning för sydvästra Skåne. Med 11,2 procent är arbetslösheten högst av alla skånska delområden och sysselsättningsgraden på 71,2 är lägst. Samtidigt skiljer det sig markant kommunerna emellan.

Bostadspriserna backar mindre än i Stockholm

Bostadspriserna visar på en tillbakagång, men Malmö backar mindre än Göteborg och Stockholm. Under tolv månadersperioden mars 2018 till februari 2019 minskade priserna i delområdet med två procent på bostadsrätter jämfört med föregående tolv månadersperiod. Samtidigt sjönk antalet försäljningar med fem procent.

Sydvästra

INVÅNARE

501 172 (+1,6%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018)
Källa: SCB

Kommuner:

Malmö, Lomma,
Trelleborg, Svedala,
Skurup, Vellinge,
Burlöv.

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Företagstjänster (15 %)	34 647	6,2%
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (15 %)	34 469	4,0%
Handel (14 %)	32 000	0,0%
Utbildning (11 %)	25 959	3,4%
Tillverkning och utvinning (7 %)	15 989	-1,6%

Källa: SCB, avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

2 580 (+2,1%)

Under de första tre kvartalen 2018 startades 2 950 nya företag och 370 gick i konkurs. Förändringen jämför med samma period 2017.

Källa: Tillväxtanalys /SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

203 (-0,6%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).
Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
SKÅNE LÄNS LANDSTING	9 625	Malmö
POLISMYNDIGHETEN	1 675	Malmö
MALMÖ UNIVERSITET	1 575	Malmö
POSTNORD SVERIGE AB	1 475	Malmö
TRE ARBETSGIVARE**	975	Malmö

*Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

** Skanska Sverige AB (Malmö), Samhall AB (Malmö) och Migrationsverket (Malmö).

VILLOR: K/T-TAL

1,60 (+2%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

26 809 (-2%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

11,2% (-0,5)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

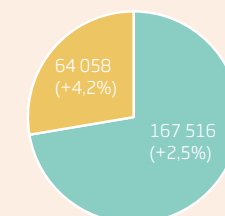
SYSSELSÄTTNING

71,2% (+0,4)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Privat sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning

Högst sysselsättningstillväxt

Arbetslösheten är på den lägsta nivån i delområdet Sydvästra sedan 2011, men samtidigt ses en tendens till att den positiva utvecklingen tappar fart. Sedan höstens skånska konjunkturrapport har sysselsättningen fortsatt öka, men i lägre takt.

Högst arbetslöshet, men sysselsättningen ökar

Arbetslösheten för hela delområdet var i februari 2019 11,2 procent, enligt statistik från Arbetsförmedlingen. Dock har arbetslösheten inte förändrats mycket de senaste månaderna och sedan höstens skånska konjunkturrapport så har minskningen stannat av. I tre av Sydvästras sju kommuner ökar arbetslösheten i februari 2019 jämfört med samma månad 2018 – det är i Vellinge, Lomma och Svedala som dock är de kommuner med lägst arbetslöshet i delområdet. Däremot minskar arbetslösheten i både Malmö och Trelleborg - med 0,7 procentenheter vardera.

I Sydvästra är det fortsatt en hög sysselsättningstillväxt. Under 2017, som är det senaste året med SCB-statistik, ökade antalet personer med arbete i delområdet (även kallat dagbefolkningen) med 2,9 procent vilket är mest av alla sju delområdena och nästan lika mycket som året innan. Jobben skapas dock framför allt inom den offentliga sektorn som ökade antalet sysselsatta med 4,2 procent. Den privata sektorn hade 2,5 procent fler sysselsatta 2017 än 2016. Sedan höstens konjunkturrapport är det en ökning i den offentliga jobbtillväxten men en svagare tillväxt i privata jobb.

Arbetslösheten stiger i tre av sju kommuner

Arbetslöshet februari 2019

	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Burlöv	10,1	-0,3
Vellinge	4,2	0,1
Lomma	3,4	0,2
Svedala	5,3	0,1
Skurup	7,1	-0,1
Malmö	13,5	-0,7
Trelleborg	7,6	-0,7
Sydvästra	11,2	-0,5

Källa: Arbetsförmedlingen

Av alla sju delområdena har Sydvästra lägst andel förvärvsarbetande bland de som bor i området (även kallat nattbefolkningen). Sysselsättningsgraden var 2017 låga 71,2 procent och ökade med 0,4 procentenheter jämfört med året innan. Dock medräknas inte gränspendlare som det finns en del av i detta delområdet. Senaste statistik för Öresundspendlingen är från 2015. När gränspendlarna inräknas innebär det cirka tre procentenheter högre sysselsättningsgrad för Malmö enligt Örestat.

Fortsatt hög befolkningstillväxt

I Sydvästra växer alla kommunerna fortsatt sett till befolkningen. Under 2018 tillkom det 1,6 procent invånare i delområdet vilket innebär att tillväxttakten fortsätter som året innan. Störst har befolkningstillväxten procentuellt sett varit i Svedala, Lomma och Vellinge där den ökade med två procent eller mer.

Hushållens disponibla inkomster minskar i Sydvästra om 2017 justeras med SCB:s konsumentprisindex. Inkomsterna var 203 000 kronor per invånare, vilket var en minskning med 0,6 procent. Det gäller dock inte alla kommunerna. I Trelleborg ökade inkomsterna med 1,2 procent under 2017 och även i Lomma, Svedala och Skurup ökade de disponibla inkomsterna. I Malmö minskade de med 1,0 procent.

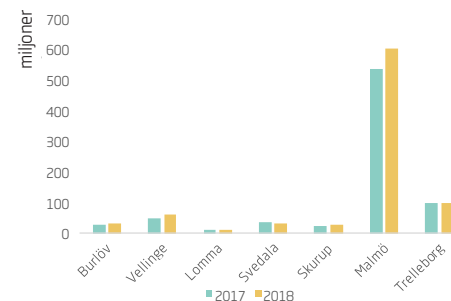
Det samlade skuldbeloppet som lämnats in till Kronofogden för ansökan om betalningsföreläggande ökade med tio procent under 2018. Det är mindre än i Skåne som helhet. Skuldbeloppet ökar i alla kommuner förutom i Svedala. Mest ökade det i Vellinge där Kronofogden tog emot ansökningar om betalningsföreläggande för mer än 62 miljoner kronor, en ökning med 26 procent jämfört med 2017.

I Malmö, som stod för 27 procent av värdet av de inlämnade ansökningarna om betalningsföreläggande till Kronofogden i Skåne, ökade de inkomna kraven med 12 procent. Trenden med ökade krav om obetalda skulder är nationell enligt Kronofogden som framhåver att det dels handlar om att obetalda räkningar skickas snabbare vidare till Kronofogden, dels om en ökning i ärenden relaterade till näthandel, landsting och kommuner.

Sydvästra Skåne har en självförsörjningskvot på 1,08 och det hänger ihop med Malmös stora arbetsmarknad som attraherar arbetskraft att

Invånarnas ekonomi

Skulder inkomna till Kronofogden

Källa: Kronofogden. SStatistiken anger ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer och visar därmed utvecklingen i det samlade skuldbeloppet per kommun som inkommit till Kronofogden under året, det vill säga krav på obetalda skulder.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

	2017	Förändring ett år
Burlöv	181	-0,8%
Vellinge	290	-0,5%
Lomma	265	0,5%
Svedala	208	0,2%
Skurup	200	0,2%
Malmö	190	-1,0%
Trelleborg	203	1,2%
Sydvästra	203	-0,6%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunen/delområdet per 31 dec 2017

Självförsörjningskvot

	Lönesumma natt 2017 (milj. kr)	Lönesumma dag 2017 (milj. kr)	Självförsörjningskvot (milj. kr)
Burlöv	2 520,4	2 958,8	1,17
Vellinge	6 798,4	2 661,1	0,39
Lomma	5 207,8	1 978,3	0,38
Svedala	3 582,3	2 492,7	0,70
Skurup	2 334,9	1 269,5	0,54
Malmö	48 703,9	65 926,9	1,35
Trelleborg	6 663,5	4 299,9	0,65
Sydvästra	75 811,2	81 587,2	1,08

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Självförsörjningskvoten visar dels på skattekraftens omfattning och dels på områdets näringsliv och in- och utpendling. Lönesummorna baseras på kontrolluppgifter för anställda och omfattar således inte egenföretagare.

> **Krav på obetalda skulder** som lämnats in till Kronofogden för ansökan om betalningsföreläggande ökade i alla kommunerna i Sydvästra utom i Svedala. Procentuellt sett ökade skulderna mindre i Sydvästra än i Skåne som helhet.

> **Den disponibla inkomsten** i Sydvästra var 203 000 kr per invånare under 2017. Det är en minskning med 0,6 procent sedan 2016. Inkomsterna skiljer sig markant mellan kommunerna i detta delområdet från 290 000 i Vellinge till 181 000 kronor per invånare i Burlöv.

> **Självförsörjningskvoten** i Sydvästra är 1,08 med vilket det förstås att de som arbetar i delområdet tjänar mer än de som bor i området. Men det är enbart Malmö och Burlöv som har en självförsörjningskvot på över ett.

pendla in från övriga omkringliggande kommuner. Dagbefolkningen tjänar 35 procent mer än nattbefolkningen i kommunen. Bara Burlöv har en självförsörjningskvot som är över ett. I utpendlingskommunerna Lomma och Vellinge

är skillnaden större åt andra hållet. Här tjänar befolkningen som bor i kommunerna nästan tre gånger så mycket som de som arbetar i kommunerna. Det är även de två kommuner som har den högsta disponibla inkomsten.

Tillbakagång på bostadsmarknaden, men Malmö backar mindre än Stockholm och Göteborg

Jesper Björnsson, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Malmö, hur är läget på bostadsmarknaden i Sydvästra Skåne just nu?

– I Malmö är min bedömning att det är stabilt, men vi har ett lågt utbud av bostäder. Det är inte rekordlåg på något sätt, men jämfört med några år tillbaka så är det lågt. Det är ett bra köpintresse.

FOTO: FASTIGHETSBYRÅN

Bostadsrättspriserna är avstannande, men Malmö minskar mindre än Stockholm och Göteborg. Vad beror det på?

– Det var en dipp, men och jag tror att i Malmöområdet så berodde den framför allt på medierna. Det var en oro inför amorteringskravet. Amorteringskravet i sig har inte påverkat marknaden i Malmö så mycket, men det var många medier som släppte negativa nyheter som oroade folk, och den oron påverkade mer än själva amorteringskravet i sig.

Vad tror du om framtiden för bostadsmarknaden i Sydvästra Skåne?

– Jag tror att priserna kommer att ligga kvar, eller möjligen gå svagt uppåt. Tittar man på utbudet, och det kommer att styra mycket, så brukar det gå hand i hand med prisutvecklingen. Ett lägre utbud ger högre priser.

FOTO: NEWS BRESUND

Färre bostadsaffärer

Malmös bostadsrättsmarknad stabilare än Stockholms och Göteborgs

Kvadratmeterpriset för bostadsrätter i Malmö är i mars 2019 knappt 29 000 kronor enligt Svensk Mäklarstatistik. Under tolv månadersperioden fram till februari 2019 var de genomsnittliga bostadsrättspriserna två procent lägre i Malmö än samma period föregående år. Efter en återhämtning under vintern 2019 närmar sig bostadsrättspriserna i Malmö återigen samma nivå som i september 2017, då priserna började falla på bostadsmarknaden i riket i stort. Fallet var större i såväl Stockholm som Göteborg, och där syns inte heller samma återhämtning som på bostadsmarknaden i Malmö. Då Malmö står för lejonparten av bostadsrättsförsäljningarna i delområdet Sydvästra ligger delområdets totala prisnedgång under den studerade tolv månadersperioden också på två procent.

Den största nedgången i delområdets bostadsrättsmarknad rör antalet försäljningar. Under den studerade perioden är antalet sålda bostadsrätter fem procent färre än föregående period. Volymnedgången är genomgående för regionen, men Trelleborg utmärker sig. Trelleborgs kommun går emot trenden då kvadratmeterpriserna är sex procent högre, och antalet försäljningar sju procent fler mellan mars 2018 och februari 2019 jämfört med föregående år.

Stort bostadsbyggande i regionen

Sydvästra Skåne blir allt mer dominerande på den skånska bostadsmarknaden. I delområdet bor 37 procent av Skånes befolkning, men 2018 stod delområdet för 42 procent av alla färdigställda lägenheter och 43 procent av alla påbörjade nybyggnationer. 2017 låg nybyggnationen på en historiskt hög nivå, och trenden fortsätter även under 2018. Antalet färdigställda lägenheter fortsätter att öka, medan en knapp minskning går att se gällande påbörjad nybyggnation, då 294 lägenheter färre påbörjades under 2018 än 2017. Det är i Malmö det byggs mest, men i Burlöv går att se en kraftig ökning av antalet påbörjade lägenheter 2018. Det påbörjades byggnation av 435 lägenheter i kommunen under året, vilket är fler än de tidigare fem åren tillsammans. Nyproduktionen av lägenheter är låg i flera av de kommuner där villabebyggelsen sedan tidigare är dominerande.

Bostadsmarknaden

Prisutveckling bostadsrätter och villor

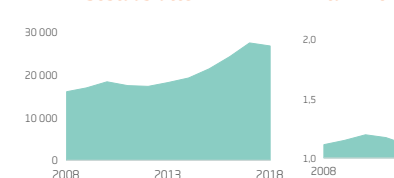
Källa: Svensk Mäklarstatistik

	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Burlöv	17 166 (0 %)	98 (-11 %)	27 376	1,61 (2 %)	104 (12 %)
Lomma	32 630 (1 %)	204 (-4 %)	35 894	1,65 (-1 %)	171 (-11 %)
Malmö	27 492 (-2 %)	6 023 (-6 %)	33 781	1,52 (2 %)	940 (-7 %)
Skurup	13 026 (2 %)	35 (0 %)	19 860	1,71 (4 %)	146 (-10 %)
Svedala	17 686 (-6 %)	58 (-23 %)	24 282	1,57 (3 %)	139 (1 %)
Trelleborg	15 380 (6 %)	350 (7 %)	23 072	1,69 (2 %)	390 (16 %)
Vellinge	31 904 (4 %)	129 (-7 %)	37 495	1,63 (1 %)	337 (4 %)
Sydvästra	26 809 (-2 %)	6 897 (-5 %)	30 825	1,60 (2 %)	2 227 (-2 %)

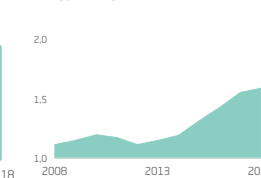
1) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017–februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018–februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018–februari 2019 jämfört med mars 2017–februari 2018. 5) Antalet försäljningar understiger 25 per år, vilket gör att prisutvecklingen ej är tillförlitlig.

Prisutveckling Sydvästra 10 år

Kr/kvm bostadsrätter

K/T-tal villor

Källa: Svensk Mäklarstatistik

> Trend 2019 - Prisutvecklingen i Malmö är positiv, såväl kvadratmeterpriser för bostadsrätter som K/T-tal för villor ligger högre det första kvartalet 2019 än under hösten 2018.

Avstannande villamarknad

Under perioden mars 2018–februari 2019 sjönk antalet försäljningar av villor i Sydvästra Skåne med två procent jämfört med föregående period, men fördelning är ojämn inom delområdet. I Lomma, Skurup och Malmö noterades de procentuellt sett största nedgångarna, medan Burlöv och Trelleborg ökade antalet försäljningar av villor under perioden. K/T-talet, ett jämförelsetal för prisutveckling som avser skillnaden mellan köpeskilling och taxeringsvärde, ökade med två procent i delområde Sydvästra, och ökningen var relativt jämnt fördelad över kommunerna. Lomma var den enda kommunen med ett sjunkande K/T-tal.

Nyproduktion av lägenheter

	Påbörjade lägenheter 2018 (förändring) ⁶	Färdigställda lägenheter 2018 (förändring) ⁷
Burlöv	435 (284)	0 (-178)
Lomma	27 (-143)	168 (55)
Malmö	3 704 (-270)	2 926 (610)
Skurup	75 (39)	22 (-8)
Svedala	1 (-85)	107 (-4)
Trelleborg	115 (10)	86 (-71)
Vellinge	52 (-139)	177 (19)
Sydvästra	4 409 (-294)	3 486 (423)

6) Avser förändringen av antalet påbörjade nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. 7) Avser förändringen av antalet färdigställda nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

Att den danska kronan har stärkts mot den svenska under senare år är något som märks på bostadsmarknaden i Sydvästra Skåne. Jesper Björnsson, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån i Malmö, menar att den starka danska kronan gör att fler danskar ser Sydvästra Skåne som ett alternativ.

– Ja, absolut, det påverkar helt klart. Närheten till Köpenhamn är uppenbar, vi har fortfarande många danskar som köper här. Vissa av dem har bott i Sverige ett tag, men det flyttar fortfarande in många danskar, framför allt i de södra och de östra delarna av Malmö.

Tema: Näringsliv Sydvästra Skåne

49 935

Så många företag finns registrerade i delområdet Sydvästra, varav 58 procent av dessa är aktiebolag. 71 procent av delområdets företag finns i Malmö.

Källa: Bolagsverket, siffrorna avser februari 2019

STÖRSTA KONCERNERNA

15 055

Delområdets 15 största koncerner har sammanlagt 15 055 anställda vilket är mer än de 15 största Lundakoncernerna.

Källa: SCB, avser 2018.

”Om man tittar på Malmö som start up-stad är det anmärkningsvärt hur bra det går.”

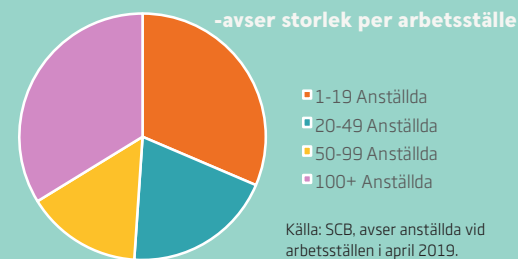
Sandy Errestad, kommunikationschef
Mapillary

”Den avmattning av konjunkturen som man pratar om märks inte av i Malmö – tvärtom.”

Pehr Andersson,
näringslivsdirektör i Malmö stad

FÖRDELNING: FÖRETAGSSTORLEK

1,08

Självförsörjningskvoten för delområdet innebär att de som arbetar i delområdet tjänar 108 procent av de boendes löneinkomster. Dock är det endast i Malmö och Burlöv självförsörjningskvoten är över ett och därmed tyder på en inpendling.

Källa: SCB (LSUM)

Högst sysselsättnings- tillväxt i Skåne

Delområdet Sydvästra har högst sysselsättningstillväxt av alla skånska delområden. Samtidigt finns både den kommun med högst och lägst sysselsättningsgrad i delområdet, Lomma har högst och Malmö har lägst.

FOTO: NEWS ØRESUND

Nyföretagandet växer i Malmö

Malmö lockar allt fler av de nystartade företagen. Till skillnad från i Lund, Helsingborg och Kristianstad ökade nyföretagandet i Malmö under de tre första kvartalen 2018. I flera av delområdets övriga kommuner minskar nyföretagandet samtidigt som antalet konkurser är ligger på en relativt oförändrad nivå.

Ikeasfären störst i Malmö

Om Ikeasfären, som består av de tre fristående koncernerna Ingka Holding, Inter Ikea Holding och Ikano, räknas som en enhet är de största arbetsgivare med 2 855 anställda i Malmö. Utöver Ikeavaruhuset i Malmö finns den globala mötesplatsen Hubhult, ett stort kontor i fastigheten Klipporna i Hyllie samt ett kontor döpt till Centralen vid Anna Lindhs plats. Uppgifterna om Ikea-sfären är från 2017 och har lämnats av de tre koncernerna direkt till Øresundsinstitutet.

Jobben i Sydvästras näringsliv har ökat med över 20 000 på fem år

Näringslivet i delområdet Sydvästra är starkt och flera faktorer pekar på att Malmö fortsätter att befästa sin roll som Skånes regionala tillväxtmotor när det gäller näringslivet. Småföretag såväl som storföretag anställer allt fler och nyföretagandet ökar, trots att den skånska trenden pekar åt motsatt håll. Däremot riskerar utvecklingen att stanna av på grund av företagets problem med att hitta rätt personal inom flera olika branscher.

- **20 000 nya jobb har skapats** i näringslivet under de senaste fem åren, Malmös jobbökning på 18 000 jobb motsvarar 52 procent av den totala jobbökningen i Skåne
- **10 400 nya jobb har tillkommit** hos små företag och arbetsställen med mindre än 50 anställda
- **6 800 nya jobb har växt fram i de större företagen och arbetsställena** med mer än 100 anställda. Även i de 15 största koncernerna är jobbtillväxten god.
- **Nyföretagandet ökar i Malmö** men även i Burlöv, i övriga kommuner minskar det
- **Forsknings- och utvecklingsinstitutioner samt försäkringsbolag** visar på störst sysselsättningsökning 2016-2017
- **Kompetensbrist** och begynnande brist på etableringsmark är två utmaningar

Flera faktorer pekar på att näringslivet i delområdet Sydvästra utvecklas starkt och att Malmö fortsätter att stärka sin position som regional tillväxtmotor i Skåne. Tillväxten i antalet sysselsatta var högst av alla delområden mellan 2016-2017. Med Malmö som draglok centreras allt fler av de skånska nystartade företagen till Malmö, samtidigt som företagandet sjunker i flera av delområdets övriga kommuner. Näringslivet växer i alla företagsstorlekar, även bland de stora företagen som minskar på många håll i övriga Skåne.

Trots att allt fler företag lockas till Malmö har staden en utmaning i att öka sysselsättningsgraden bland de egna invånarna som är lägst av alla de skånska kommunerna.

Samtliga intervjuade näringslivschefer i delområdet pekar på en positiv utveckling för näringslivet och att en konjunkturavmattning inte märks av idag.

Så här definieras företagen och jobben

15 största privata koncernerna. Uppgifterna om antalet anställda avser summan av arbetsställen som respektive koncern har i delområdet.

Små och stora företag och arbetsställen. När vi i texten talar om jobb i näringslivet och företagets storlek avses antal anställda per arbetsställe i delområdet ägt av privata och offentliga företag. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Senaste siffror från april 2019.

Sysselsättningstillväxt avser det samlade antalet anställda i privat och offentlig sektor. Senaste siffror från 2017.

Topp 15: Största privata koncerner Anställda vid arbetsställen i sydvästra Skåne

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
Ikeasfären* (Ingka Holding, Inter Ikea Holding och Ikano)	2 855
Skanska Ab (Skanska Sverige Ab)	1 225
E.ON SE (E.ON Energidistribution Ab)	1 175
Forenede A/S (Forenade Service i Sverige Ab)	1 125
Nobina Ab (Nobina Sverige Ab)	925
Deutsche Bahn AG (Arriva tåg Ab)	925
Securitas Ab (Securitas Sverige Ab)	825
Åf Ab (ÅF-Industry Ab)	825
Trygg-Hansa Försäkring	775
Attendo Ab (Attendo Sverige Ab)	775
Humana Ab (Humana Assistans Ab)	775
ManPowerGroup Inc (Manpower Ab)	775
Sweco Ab (Sweco Environment Ab)	725
Academic Work Holding Ab (Academic Work Sweden Ab)	675
Pågen Färskrödd	675
Totalt	15 055

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal. * Ikea-sfären består av tre fristående koncerner med grundaren Ingvar Kamprad som gemensam nämnare. Uppgifter om anställda avser 2017 med de tre koncernerna som källa - ur Øresundsinstitutets huvudkontorsrapport 2017.

Stark utveckling i näringslivet – över hälften av de nya jobben skapas i Malmö

De senaste fem åren har näringslivet i Sydvästra haft en nettoökning på över 20 000 jobb, motsvarande 10 procent vilket är högst av alla delområden. Allra flest jobb har skapats hos företag och arbetsställen med över 100 anställda. Procentuellt sett är det däremot de mellanstora företagen och arbetsställena med mellan 20-49 anställda som uppvisar den största ökningen. I Skåne syns ökningen bland de större företagen bara i delområdena Sydvästra och Nordvästra, och inom dessa är det Malmö och Helsingborg som står för tillväxten. I resterande delområden har de större företagen färre anställda idag än för fem år sedan. Siffrorna visar också att Malmö ensam står för 52 procent av jobbökningen i det skånska näringslivet under femårsperioden, då nära 18 000 av de 34 500 jobb som skapades fanns i Malmö.

Att det går bra för storföretagen i Sydvästra syns också när man tittar närmare på delområdets 15 största privata koncerner som sysselsätter drygt 15 000 personer. Samtliga av dessa företag har Malmö som huvudort. En framgång för Malmö inträffade 2015 när Ikaasfären invigde den globala mötesplatsen Hubhult och därefter har komple-

teterat med kontor i Hyllie och i centrala Malmö. De tre fristående koncernerna i Ikea-sfären (Ingka Holding, Inter Ikea Holding och Ikano) uppgav till Øresundsinstitutet under 2017 att de tillsammans hade 2 855 anställda i Malmö. Under 2018 lade Ikeakoncernen ett varsel som omfattade 650 tjänster i Sverige, varav 220 i Malmö.

Näst största arbetsgivaren är byggkoncernen Skanska som idag har cirka 1 225 medarbetare i delområdet.

Martin Schneider, chef för privatmarknaden Trygg-Hansa.

FOTO: NEWS ØRESUND

Försäkring och forskning bland de snabbväxande branscherna

Generellt sett ökar antalet huvud- och specialistkontor i sydvästra Skåne. Exempelvis har Ikea-sfären inklusive Ikano samlat flera viktiga funktioner i Malmö. En rapport från Øresundsinstitutet visar dessutom att antalet huvud- och specialistkontor växte med netto cirka 60 stycken i Malmö, motsvarande 5 200

nya jobb, från det att Øresundsbron öppnade fram till 2017.

Forsknings- och utvecklingsverksamhet är den bransch som växte snabbast mellan 2016-2017, följt av försäkringsbranschen och huvudkontor för konsulter inom PR, kommunikation och företagsutveckling finns bland de branscher som vuxit mest. I alla dessa branscher finns majoriteten av de anställda i Malmö. Samtidigt minskar antalet anställda inom flera typer av industriverksamhet – undantaget är läkemedelsindustrin.

Den största ökningen i antalet medarbetare bland de 15 största privata bolagen står Trygg-Hansa för. Trygg-Hansa är idag en del av den danska försäkringskoncernen Codan/Trygg-Hansa, som ägs av den internationella försäkringskoncernen RSA. 2017 flyttade skadeverksamheten runt 100 tjänster från Sundsvall och under 2018 flyttade kundtjänstverksamheten 140 tjänster från Växjö till Malmö. På frågan om varför Trygg-Hansa valt att samla verksamheterna i Malmö svarar Martin Schneider, chef för privatmarknaden, följande:

– Vi har sett att det funkade väldigt bra i Malmö, vi har en bra bas här med brett rekryteringsunderlag. Dessutom hade vi etablerade och bra processer på plats i Malmö vilket gjorde att vi kunde nå skalfördelar när vi samlade verksamheten här. Malmö är förstas och strategiskt placerat mellan Stockholm och Köpenhamn, vilket är viktigt när vi tillhör en skandinavisk försäkringskoncern.

Martin Schneider lyfter även fram närheten till universitetet och stadens mångfald som en stor fördel i Malmö.

– Sverige består idag av en mångfald av personer med olika bakgrunder och olika erfarenheter. Det är fantastiskt, och det måste vi också ta fasta på när vi rekryterar. Vi söker bland annat medarbetare som kan bemöta våra kunder på olika språk. Dessutom är vi måna om att få en bra åldersspridning och en jämn könsfördelning. Det är viktigt att vi speglar samhället i stort, hur det ser ut, säger han.

Just nu är Trygg-Hansa igång med att etablera ett skandinaviskt IT-center i Malmö där de ska samla delar av IT-driften inom bolaget, vilket ligger i linje med företagets strategi om att bli det ledande digitala försäkringsbolaget. Hittills har ca 40 IT-specialister rekryterats och planen är att rekrytera in ytterligare ett 80-tal under 2019.

Inom försäkringsbranschen är det inte bara Trygg-Hansa som valt att centralisera verksamhet till staden. 2017 flyttade Gjensidige cirka 50 anställda från Luleå till Malmö, och i februari 2019 kom nyheten att Länsförsäkringar flyttar runt 90 anställda från Helsingborg till Malmö.

Nyföretagandet centreras kring sydvästra Skåne

Allt fler av Skånes nystartade företag finns i delområdet Sydvästra, där över 70 procent av dem finns i Malmö. I Malmö ökar nyföretagandet till skillnad från i bland annat Lund, Helsingborg och Kristianstad. Samtidigt är konkurserna oförändrade i Malmö under samma period vilket innebär

Malmöns största privata koncerner

Anställda vid arbetsställen i Malmö

Koncernens arbetsställe (största arbetsställe)	Anställda 2018
Ikaasfären* (Ingka Holding, Inter Ikea Holding och Ikano)	2 855
Skanska AB (Skanska Sverige Ab)	1 225
E.ON SE (E.on Energidistr. Ab)	1 175
Nobina AB (Nobina Sverige Ab)	925
Deutsche Bahn AG (Arriva Tåg Ab)	925
Forenede A/S (Förenade service i Sverige Ab)	825
Åf AB (Åf-industri Ab)	825
Trygg-Hansa Försäkring Filial	775
ManPowerGroup Inc (Manpower Ab)	775
Sweco AB (Sweco Environment Ab)	725
Academic Work Holding AB (Academic Work Sweden)	675
Pågen Färskrörd Ab	675
Albert Bonnier AB (Nim Distribution i Skåne Ab)	675
Securitas AB (Securitas Sverige Ab)	625
Humana AB (Humana Assistans Ab)	625
Pågen Ab	625
Attendo AB (Attendo Sverige Ab)	575
Ignition MidCo Sarl (Assemblin EI Ab)	525
SAAB AB (Saab Kockum Ab)	525
Lantmännen ek för	525
Transdev Group SA (Transdev Sverige Ab)	525
BSA (Malmö mejeri Ab)	525
UbiSoft Entertainment SA (Ubisoft Entertainment Sweden Ab)	475
Daimler AG (Mercedes-Benz Sverige Ab)	475
Sector Alarm Holding AS (Avarn Security Services Ab)	475
CGI Group Inc (GCI Sverige Ab)	475
ISS A/S (ISS Facility Services Ab)	475
Frösunda Luxco SARL (Frösunda omsorg Ab)	425
Orkla ASA (Orkla Foods Sverige Ab)	425
Vestas Wind Systems A/S (Vestas Northern Europé Ab)	425
Totalt	21 780

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal. * Ikea-sfären består av tre fristående koncerner med grundaren Ingvar Kamprad som gemensam nämndare. Uppgifter om anställda avser 2017 med de tre koncernerna som källa - ur Øresundsinstitutets rapport "Huvud- och specialistkontor till Malmö" från 2017. Under 2018 lade Ikeakoncernen ett varsel som omfattade 650 tjänster i Sverige, varav 220 i Malmö.

Utveckling i antal anställda hos företagen (arbetsställen)*

Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019

Anställda	1-19		20-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
Burlöv	+76	+3%	+382	+28%	-112	-7%	+180	+7%	+526	+7%
Vellinge	+504	+14%	+108	+7%	+340	+25%	+72	+46%	+1 024	+15%
Lomma	+357	+16%	+297	+29%	+38	+6%	-92	-11%	+600	+13%
Svedala	+220	+11%	-67	-4%	+373	+68%	-317	-18%	+209	+4%
Skurup	+98	+6%	+132	+17%	+23	+4%	-58	-22%	+195	+6%
Malmö	+3 816	+8%	+3 948	+14%	+2 144	+9%	+7 910	+14%	+17 818	+12%
Trelleborg	+291	+7%	+217	+8%	+230	+14%	-877	-26%	-139	-1%
Sydvästra	+5 362	+9%	+5 017	+13%	+3 036	+10%	+6 818	+10%	+20 233	+10%

* Statistiken avser antalet anställda per arbetsställe som företagen har i respektive kommun. Även större företag kan ha mindre arbetsställen. Källa: SCB

ett ökat nettoföretagande. Även i Burlöv, som har Skånes högsta sysselsättningstillväxt, ökar nettoföretagandet. I delområdets övriga kommuner har det dock minskat under samma period. Det visar siffror som jämför de tre första kvartalen 2018 med samma period 2017.

– Det beror sannolikt på den starka utvecklingen på arbetsmarknaden, som gör det enklare att hitta arbete som anställd. Detta pressar ner nyföretagandet, säger Svedalas näringslivs- och chef Thomas Carlsson.

På frågan om varför nyföretagandet går bra i just Malmö svarar stadens näringslivs- och direktör Pehr Andersson följande:

– Det finns ett positivt klimat i Malmö. Vi blir ibland jämförda med Silicon Valley på det viset att det finns en öppenhet här. Man är intresserad av nya bolag och bra på att hjälpa varandra. Även det faktum att vi har hubbar där nya företag kan växa och utvecklas spelar in, säger han och nämner bland annat Medeon, The Ground, Minc och Media Evolution City.

Innovativ techbransch växer i Malmö

Ett företag som startade i Malmö 2013 och idag har sitt huvudkontor på tech-hubben The Ground är Mapillary. Mapillary är även en del av den framväxande och innovativa techbranschen i Malmö,

dit även bland andra Hövding, Orbital Systems och biotechbolaget Ascelia Pharma hör.

Mapillary har skapat en ny och skalbar lösning för att uppdatera kartor och göra dem mer detaljerade genom en app där användare över hela världen kan ladda upp bilder. Företaget har utvecklat en världsledande teknik för att analysera dessa bilder med hjälp av artificiell intelligens och kan på så vis få en överblick över gatuscener över hela världen. Det har gjort att de även jobbar mycket mot industrin med självkörande fordon.

Företaget har fyra medgrundare varav en av dem, Jan Erik Solem, är före detta matematikprofessor vid Lunds universitet. Han sålde sitt första bildanalysföretag Polar Rose, som var ett av de första företagen som satt i Minc inkubator, till Apple. En annan av medgrundarna, Peter Neubauer, är även medgrundare till Neo4j som i höstas tog in 700 miljoner i riskkapital – vilket var Sveriges största runda av riskkapital förra året.

Mapillary har både anställda och kunder över hela världen, och kommunikationschef Sandy Errestad menar därför att det egentligen inte spelar någon roll var de befinner sig eller har sitt huvudkontor. Men Malmö har många fördelar, bland annat tillgången till Köpenhamns flygplats

Thomas Carlsson, näringslivs- och chef Svedala kommun.

FOTO: NEWS ØRESUND

Handeln är störst – men tappar anställda

Delområdets största privata bransch är detaljhandeln. Där följer utvecklingen den skånska trenden med fallande sysselsättning. Byggindustrin sysselsätter näst intill lika många som detaljhandeln och där ökar sysselsättningen som på många andra ställen i Skåne. Det tyder på att byggindustrin kommer att bli delområdets största bransch om utvecklingen fortsätter. Lönesummorna ökar mer än sysselsättningen inom samtliga branscher. Sett till de enskilda kommunerna är det byggindustrin som dominerar i tre av fem.

Topp 5: Största privata branscherna 2017 (förändring 2016-2017)

Bransch	Syssel-satta	Förändring	Lönesumma (tkr)	Förändring
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	14 702	-1,7%	3 925 770	0,2%
Byggindustri	14 494	2,9%	5 745 875	7,3%
Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	13 761	1,4%	6 136 717	5,9%
Transport- och magasineringsföretag exkl. post- och kurirföretag	9 872	2,5%	3 795 377	4,7%
Rese-, bevaknings-, fastighetsservice- och kontorstjänstföretag m.m.	9 423	0,6%	2 788 908	2,7%

Källa: SCB. Siffrorna avser dagbefolkningen. *Observera att lönesummorna avser både privat och offentlig sektor och baseras på kontrolluppgifter, därmed omfattas ej egenföretagare.

PARTI- OCH PROVISIONSHANDEL är den största privata branschen i Burlöv och Lomma. **BYGGINDUSTRIN** dominerar i Vellinge, Trelleborg och Skurup. I Malmö är **DETAJLHANDELN** den störst. Svedalas största bransch inom det privata näringslivet är **TRANSPORT- OCH MAGASINERINGSFÖRETAG**.

i Kastrup och närheten till regionens många universitet – även de danska och framför allt Lunds universitet som är tekniskt starkt, säger hon.

– Många av bolagen som sitter här på The Ground kommer ju från Lund på ett eller annat sätt, säger Sandy Errestad.

– Om man tittar på Malmö som start up-stad så är det anmärkningsvärt hur bra det går för Malmö. Anledningen till att Malmö har kunnat resa sig så starkt är, tror jag, att det är så nära all den här kompetensen. Den finns i regionen. Det är något som man ser mer de senaste åren, att Malmöregionen har rest mer riskkapital än både Helsingfors, Oslo och Göteborg, säger hon.

Sandy Errestad jobbade tidigare på inkubatorn Minc och upplever att det finns en speciell "Malmömodell" kring nyföretagande i staden där öppenhet och samarbete står i fokus.

– Om man kontaktar någon säger de aldrig nej till att ta en kaffe. Det är inte alls samma typ av vassa armbågar. Jag har jobbat både i New York och London tidigare, och där vill folk inte hjälpa varandra på samma sätt utan det är en helt annan typ av kultur. Men samtidigt upplever jag att New York, London och Stockholm är lite bättre på att ha nätverksträffar där det finns ett faktiskt mervärde. Där ligger Malmö lite i lä, säger hon.

Näringslivscheferna: Ingen konjunkturavmattning i sikte

Nettoföretagande

Q1-Q3 2018 (förändring antal jämfört med samma period 2017)

	Nystartade	Konkurser	Nettoföretagande
Burlöv	85 (10)	9 (2)	76 (8)
Vellinge	207 (-14)	21 (0)	186 (-14)
Lomma	120 (-9)	8 (-3)	112 (-6)
Svedala	80 (-22)	10 (3)	70 (-25)
Skurup	85 (1)	8 (2)	77 (-1)
Malmö	2 176 (107)	288 (0)	1 888 (107)
Trelleborg	197 (-11)	26 (4)	171 (-15)
Sydvästra	2 950 (62)	370 (8)	2 580 (54)

Källa: SCB. Tillväxtanalys

Samtliga intervjuade näringslivschefer i delområdet Sydvästra pekar på att det går bra för näringslivet i deras kommun, vilket även syns i sysselsättningstillväxten. Mellan 2016–2017 var Sydvästra det delområde där den totala sysselsättningen

ökade mest av alla studerade delområden – både totalt samt i privat och offentlig sektor. 78 procent av de som jobbar i delområdet har sitt arbete i Malmö, men det är inte i Malmö utan i Burlöv som sysselsättningstillväxten är som allra högst. Mellan 2016–2017 hade Burlöv högst sysselsättningstillväxt av alla skånska kommuner.

– Många företag går bra i Burlöv och vi har många förfrågningar från företag som vill köpa både mark och

befintliga lokaler, säger Anna Nilsson, näringslivs- och samordnare i Burlövs kommun.

Samma period var den offentliga sysselsättningstillväxten 4,2 procent i delområdet, vilket kan jämföras med samma siffra för Skåne på 1,2 procent. De privata jobben har också ökat, men inte lika snabbt.

– Mycket av det offentliga behövs för att det övriga samhället ska fungera så som skolor, sjukvård och stadsplanering. När staden växer krävs det folk som jobbar i det allmänna, kommenterar Pehr Andersson, näringslivs- och direktör i Malmö stad,

Anna Nilsson, näringslivs- och samordnare Burlövs kommun.

FOTO: BURLÖVS KOMMUN

Nyföretagandet ökar

Nettoföretagandet ökar i delområdet, men hålls i princip enbart uppe av Malmö där nettoföretagandet ökade med 107 företag. I alla de andra kommuner förutom i Burlöv minskar nettoföretagandet då det startas färre företag samtidigt som antalet konkurser ökar. Sydvästras nyföretagande utan det sydvästra delområdet hade nettoföretagandet minskat med nästan åtta procent, men för att Sydvästra är med är den siffran bara minus fyra procent. Nyföretagandet hade minskat med sju procent om man räknar bort Sydvästra delområdet, nu är det en minskning med tre procent. Det visar siffror som jämför de tre första kvartalen 2018 med samma period 2017.

God tillgång till kontorslokaler, inkubatorer och hubbar där nystartade företag kan växa samt öppenhet och samarbete mellan företagen i Malmö lyfts fram som faktorer till kommunens höga nettoföretagande.

Media Evolution City i Malmö.

den snabba offentliga tillväxten.

En konjunkturavmattning lyfts just nu inte fram som ett orosmoln inför framtida tillväxt, utan istället menar flera näringslivschefer att Skånes sydvästra näringsliv står bra rustat framöver.

– Min bedömning är att den avmattning av konjunkturen som man pratar om inte märks av i Malmö. En anledning är att vi har en sån bredd på bolag. Små, medelstora, några stora samt bredd även inom branscher – det har en bra utjämnings-effekt. Hittills märks det inte – snarare tvärtom, säger Pehr Andersson.

Just branschbredden är en fördel även i Skurups kommun där jobbtillväxten 2016-2017 var positiv, men svag i jämförelse med delområdet i stort.

– Skurup har den fördelen jämfört med andra samhällen och kommuner att vi inte har en enskilt stor industri. Vi är inte sårbara på det sättet. Det är klart att det är tuffare i en lågkonjunktur för alla, kanske främst för den överhettade byggsektorn och att det kanske blir en avtrappning, och att företag får ha färre anställda och så vidare. Men överlag känner jag mig trygg med utvecklingen i Skurup, säger Henrik Lundblad, näringslivsstrateg i Skurups kommun.

Thomas Carlsson från Svedala har samma resonemang.

– Många olika branscher och en blandning av små och stora företag gör kommunen mindre känslig för konjunktursvängningar eller bransch- och företagsspecifika kriser, säger han.

Lomma och Vellinges näringsliv har en stor andel egenföretagare, vilket delvis kan förklara att de två kommunerna har Skånes lägsta självförsörjnings-

kvoter på runt 0,4. Självförsörjningskvoten baseras på lönesummor och därmed syns inte intäkterna från egenföretagare. En annan förklaring är att en stor andel av kommunernas invånare har sitt arbete i en annan kommun, i många fall i Malmö som har en självförsörjningsgrad som pekar på stor inpendling.

Inte heller i Trelleborg påverkar märks en eventuell konjunkturavmattning av. Istället pekar Anna Engblom, näringslivsstrateg i Trelleborgs kommun, på att allt fler startar eget företag inom byggbranschen – något som drivs av bland annat de utvidgade rotavdragen.

– Det händer mycket positivt här nu, det är min känsla. En stor del av den positiva utvecklingen inom byggbranschen exempelvis driver vi själva – kommunen bygger mer än någonsin, säger Anna Engblom och syftar på bland annat 600 nya bostäder på stationsnära läge.

Mark börjar ta slut, men lokaler finns fortsatt

Sydvästra Skånes kommuner har på flera håll en utmaning i att kunna tillgodose etableringsbar mark vid förfrågningar. Närheten till Malmö och Lund har länge inneburit att även marken i kringkommunerna varit attraktiv. I Burlöv har nästan all kommunal mark sålts vilket lett till en stark samverkan med Malmö och Lund kring markförfrågningar. Lomma har brist på både lokaler och mark, vilket ytterligare ökar utpendlingen från kommunen. I Trelleborg är det idag svårt att få tag på lokaler och mark i västra Trelleborg. Men tillgänglig mark finns i östra delen, och den nya ringvägen som planeras i och med Kuststad 2025-projektet förväntas göra östra Trelleborg attraktivare för såväl företag som bostäder. Även ett Business Center ska etableras i östra Trelleborg.

I Svedala kommun finns det mark att erbjuda företagen och intresset är stort, uppger Thomas Carlsson.

– Det finns tillgång till ledig mark och lokaler både för nya företag och för befintliga som utvecklas och växer. Vi kommer i kontakt med många intressenter genom vår lotsfunktion där det primärt gäller intresse att köpa industritomter, säger han.

I Malmö är marktillgången en utmaning, men det finns kontorslokaler, uppger Pehr Andersson. Och tillgängliga kontorslokaler lär det vara gott om i Malmö även framöver. Under 2019 väntas Malmös fastighetsmarknad få runt 100 000 kvadratmeter nya kontorslokaler. Det kan jämföras med de 33 000 kvadratmeter som i snitt tillkommit per år de senaste sex åren. De kommande åren förväntas dock en något mer dämpad produktion

av kontorsytor. Det visar en sammanställning av fastighetsrådgivaren Catella.

Kompetensbrist är den största utmaningen

Precis som i de övriga delområdena är kompetensbristen det uttalat största hindret för näringslivet framöver även i sydvästra Skåne. En rad olika branscher lyfts fram som mer utsatta än andra. Till skillnad från i exempelvis delområdet Nordvästra är det flera näringslivschefer som menar att den största utmaningen är att hitta rätt kompetens till jobb som inte kräver högre utbildning. I exempelvis Perstorp är resonemanget det motsatta – där är det svårt att hitta personal med högre utbildning till den allt mer högteknologiska industrin.

Även i Skurup är kompetensbrist en utmaning.

– Den största utmaningen är rekrytering, det är jättesvårt att hitta folk inom i princip alla bran-

scher. Vi har ett jättefint hotell med bra renommé, de behöver folk. Våra transportbolag, de behöver chaufförer. Ja, alla skriker efter folk, det finns en kompetensbrist, säger Henrik Lundblad, näringslivsstrateg i Skurups kommun.

I både Svedala och Trelleborg lyfts industrin fram som en extra utsatt bransch där kompetensbristen upplevs som akut, bland annat på grund av att så få gymnasieelever väljer de praktiska eller tekniska programmen. Även i Malmö är det svårt att rekrytera till de tekniska jobben.

– När det gäller de tekniska yrkena – så som tekniker, civilingenjörer, ingenjörer och de som gått tekniskt gymnasium – så är det många som vill erbjuda dem jobb. Det är verkligen en framtidsutbildning, säger Pehr Andersson.

Sysselsättning per sektor

Antal sysselsatta 2017 (förändring % 2016-2017)

	Totalt	Privat sektor	Offentlig sektor
Burlöv	8 532 (4,1)	6 966 (4,0)	1 566 (4,3)
Vellinge	9 312 (1,8)	7 775 (1,4)	1 537 (3,9)
Lomma	6 235 (1,2)	3 985 (1,5)	2 250 (0,7)
Svedala	7 132 (1,2)	5 046 (0,4)	2 086 (3,4)
Skurup	4 619 (1,0)	3 140 (0,8)	1 479 (1,3)
Malmö	181 598 (3,2)	131 705 (2,7)	49 893 (4,4)
Trelleborg	14 146 (2,4)	8 899 (0,9)	5 247 (5,0)
Sydvästra	231 574 (2,9)	167 516 (2,5)	64 058 (4,2)

Källa: SCB. Avser dagbefolkning.

Sysselsättningsgrad

2017 (förändring procentenhet)

	2017	2016-2017
Burlöv	72,9%	+0,8
Vellinge	82,1%	+0,5
Lomma	85,3%	+0,1
Svedala	84,6%	+0,4
Skurup	79,8%	+0,8
Malmö	67,3%	+0,4
Trelleborg	78,6%	+0,8
Sydvästra	71,2%	+0,4

Källa: SCB. Avser nattbefolkning mellan 20-64 år och inkluderar ej gränspendlare.

> **Sydvästras sysselsättningstillväxt** är högst av alla delområden.

> **Skånes högsta sysselsättningstillväxt** har Burlövs kommun som med en tillväxt på 4,1 procent ligger högt över tillväxten i hela Skåne på 1,7 procent.

> **Högst och lägst sysselsättningsgrad** - i delområdet Sydvästra finns både kommunen med högst sysselsättningsgrad i Skåne - Lomma - och den med den lägst - Malmö.

FOTO: NEWS ØRESUND

Nordvästra Skåne

Med störst andel privat sysselsatta i Skåne och fortsatt ökning i de små såväl som stora företagen och arbetsställena inom näringslivet står nordvästra Skåne starkt. Satsningar på e-handel har stärkt positionen inom handel, logistik och transport. Under de senaste fem åren har 20 procent av den skånska jobbökningen skett i Helsingborg. Även bostadsbyggandet utvecklas starkt.

Var femte nytt skånskt jobb skapas i Helsingborg
Under de senaste fem åren har det tillkommit 10 000 jobb inom delområdet näringsliv. Helsingborg står för 20 procent av den totala skånska jobbökningen under samma period.

Växande storföretag och Skånes största företag
Storföretag och arbetsställena med fler än 100 anställda fortsätter att växa till skillnad från i alla andra delområden, förutom Sydvästra. I delområdet finns även Skånes största privata företag, byggföretaget Peab. Samtidigt är det även i Nordvästra tydligt att de små och medelstora företagen står för huvuddelen av jobbtillväxten.

Från industri till e-handel, logistik och transport
Industrin har backat under de senaste åren samtidigt som handel, logistik och transport fått allt större betydelse. Flera kommuner i delområdet har stärkt profilen mot e-handel och här finns såväl in-

kubator som flera stora logistikcentra inriktade mot nya former av varudistribution. Samtidigt växer både detaljhandeln och partihandeln.

Arbetslösheten minskar mest av alla delområden
Arbetslösheten i delområdet låg i februari 2019 på 9,1 procent vilket var en minskning med 0,9 procentenheter jämfört med samma månad 2018. Det är största nedgången av alla delområdena.

Bostadspriserna och bostadsbyggandet ökar
Bostadspriserna ökar fortsatt i Nordvästra. Från mars 2018 till februari 2019 ökade priserna i delområdet med en procent på bostadsrätter jämfört med föregående tolv månadersperiod. Samtidigt minskade försäljningarna med fem procent. Villapriserna steg under perioden med två procent samtidigt som antalet försäljningar ökade något. Bostadsproduktionen ökar kraftigt i delområdet, även när det gäller påbörjade lägenheter under 2018.

Nordvästra

INVÅNARE
341 576 (+1,2%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018)
Källa: SCB

Kommuner:
Helsingborg,
Landskrona,
Ängelholm, Båstad,
Höganäs, Klippan,
Örkelljunga, Bjuv,
Åstorp, Perstorp

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (16 %)	23 234	-1,6%
Handel (14 %)	21 378	2,2%
Tillverkning och utvinning (14 %)	19 917	0,4%
Företagstjänster (11 %)	15 994	-1,6%
Utbildning (10 %)	15 022	4,0%

Källa: SCB., avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

1 417 (-7,4%)

Under de första tre kvartalerna 2018 startades 1 608 nya företag och 191 gick i konkurs. Förändringen jämför med samma period 2017.

Källa: SCB, Tillväxtanalys/SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

206 (+0,3%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
SKÅNE LÄNS LANDSTING	4 325	Helsingborg
PEAB SVERIGE AB	2 375	Båstad
PEAB ANLÄGGNING AB	1 625	Båstad
SKÅNE LÄNS LANDSTING	1 375	Ängelholm
ICA SVERIGE AB	1 025	Helsingborg

*Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

VILLOR: K/T-TAL

1,65 (+2%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

20 164 (+1%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

9,1% (-0,9)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

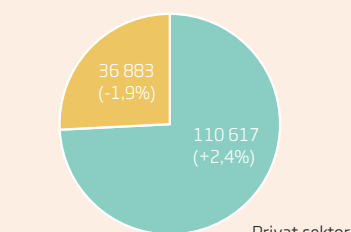
SYSSELSÄTTNING

75,5% (+0,4)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning

Fler privata jobb

Det har inte varit någon större förändring på arbetsmarknaden i Nordvästra sedan höstens skånska konjunkturrapport. Men det skiljer sig kommunerna emellan och i två kommuner har arbetslösheten ökat medan den i andra har minskat markant. Sysselsättningstillväxten inom den privata sektorn fortsätter och var starkare än i förra rapporten.

Fortsatt lägre arbetslöshet

Arbetslösheten i Nordvästra var 9,1 procent enligt Arbetsförmedlingens statistik, vilket är marginella 0,1 procentenheter över nivån i höstens skånska konjunkturrapport. Jämfört med februari 2018 har arbetslösheten dock minskat med 0,9 procentenheter. I två av delområdets kommuner ökade arbetslösheten lite, Perstorp och Örkelljunga, men i de övriga åtta kommunerna minskar arbetslösheten fortsatt. I Landskrona och Åstorp minskade den mest, med 1,8 procentenheter vardera.

Sysselsättningstillväxten, sett till antalet som arbetar i delområdet, är fortsatt positiv, men på en lägre nivå. Senaste sysselsättningsstatistiken visar att under 2017 ökade antalet sysselsatta i delområdet med 1,3 procent vilket kan jämföras med 2,3 procent året innan. Nordvästra har störst andel privata sysselsatta av de sju delområdena i Skåne och antalet har blivit fler under 2017. Det är dessutom en starkare tillväxt i privata jobb än året innan medan sysselsättningen inom den offentliga sektorn har minskat efter den ökning som

Bättre i åtta av tio kommuner

Arbetslöshet februari 2019

	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Örkelljunga	7,7	0,1
Bjuv	8,5	-1,1
Perstorp	12,7	0,1
Klippan	8,2	-0,8
Åstorp	9,7	-1,8
Båstad	6	-0,8
Landskrona	11,7	-1,8
Helsingborg	10,1	-0,7
Höganäs	5,4	-0,4
Ängelholm	5,8	-0,8
Nordvästra	9,1	-0,9

Källa: Arbetsförmedlingen

sågs i förra rapporten avseende 2015 till 2016. Sysselsättningsgraden, som är förvärvsfrekvensen bland de 20-64 åriga som bor i området, var 79,5 procent 2017 och har ökat med 0,1 procentenheter. Ängelholm är den kommun med högst sysselsättningsgrad i delområdet. Landskrona och Perstorp finns däremot bland de kommuner med lägst sysselsättningsgrad, men de hade samtidigt den högsta ökningen under 2017.

Fler invånare - störst ökning i Helsingborg

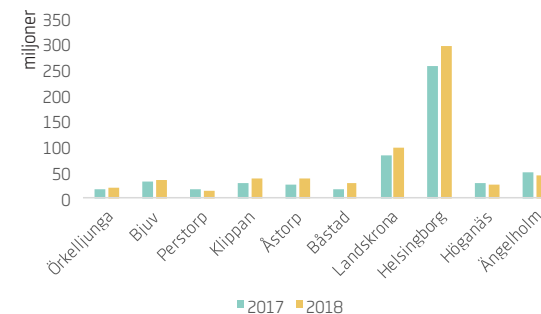
Befolkningsutvecklingen är positiv i delområdet. Under 2018 ökade befolkningen med 1,2 procent vilket är lite lägre tillväxt än de senaste åren, men fortfarande högt. Mest växte Perstorp som dock i ett femårsperspektiv är den kommun i delområdet som haft svagast befolkningsutveckling. Under de senaste fem åren har Helsingborg haft den största befolkningsökningen vilket följer mönstret i de övriga delområdena - den största staden växer mest.

Hushållens disponibla inkomster ökade i Nordvästra med 0,3 procent under 2017 till 206 000 kronor per invånare. Det är högre än genomsnittet för Skåne. De flesta kommunerna i området uppvisar en markant ökning, men i Ängelholm och Höganäs minskar de disponibla inkomsterna. I sju av de tio kommunerna växer invånarnas totala skuldbelopp hos Kronofogden räknat utifrån ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer. Enligt Kronofogden är det en nationell trend som dels hänger ihop med att tiden tenderar att krympa från att en räkning ska vara betald tills den lämnas över till Kronofogden och dels att det inkommer långt fler ärenden relaterade till näthandel, landsting och kommuner. I delområde Nordvästra är ökningen av det totala skuldbeloppet under 2018 på nivå med Skånesnittet på 1,3 procent. Mest växer skulderna i Båstad, Åstorp och Klippan.

I Nordvästra är den totala lönesumman för de som bor i området nästan lika mycket som för de som arbetar i området. Självförsörjningskvoten för delområdet är 0,96, men skillnaden kommunerna emellan är stora. I Höganäs tjänar nattbefolkningen markant mer än dagbefolkningen medan det är tvärtom i Perstorp. Perstorp har en stor privat sektor, sett till sin storlek. 75 procent av jobben i kommunen finns hos privata arbetsgivare och det finns några stora arbetsplatser som hämtar arbetskraft från andra delar av Skåne, till exempel industriföretaget Pers-torp AB. Som delområdets största stad attraherar Helsingborg arbetskraft från omliggande kommuner och har en självförsörjningskvot på 1,09.

Invånarnas ekonomi

Skulder inkomna till Kronofogden

Källa: Kronofogden. Statistiken anger ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer och visar därmed utvecklingen i det samlade skuldbelopp per kommun som inkommit till Kronofogden under året, det vill säga krav på obetalda skulder.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

	2017	Förändring ett år
Örkelljunga	193	2,9%
Bjuv	183	2,7%
Perstorp	181	3,7%
Klippan	193	3,9%
Åstorp	179	1,3%
Båstad	260	3,1%
Landskrona	186	1,4%
Helsingborg	207	0,0%
Höganäs	232	-1,4%
Ängelholm	219	-2,5%
Nordvästra	206	0,3%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunen/delområdet per 31 dec 2017

Självförsörjningskvot

	Lönesumma natt 2017 (milj. kr)	Lönesumma dag 2017 (milj. kr)	Självförsörjningskvot (milj. kr)
Örkelljunga	1 336,2	1 120,7	0,84
Bjuv	2 148,5	1 741,5	0,81
Perstorp	908,9	1 269	1,40
Klippan	2 347,0	1 813,6	0,77
Åstorp	2 131,3	2 000,2	0,94
Båstad	2 090,0	2 009,5	0,96
Landskrona	6 157,5	5 580,4	0,91
Helsingborg	23 062,2	25 045,9	1,09
Höganäs	4 143,7	2 744,9	0,66
Ängelholm	6 761,8	5 790	0,86
Nordvästra	51 087,1	49 115,7	0,96

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Lönesummorna baseras på kontrolluppgifter för anställda och omfattar således inte egenföretagare.

Skulder hos Kronofogden förändring 2017-2018

+13% i Nordvästra
+13% i Skåne

Självförsörjningskvot

Självförsörjningskvoten visar på kommunens skattekraft, näringslivets omfattning samt in- och utpendlingen.

> **Krav på obetalda skulder** hos Kronofogden ökade i sju av de tio kommunerna i Nordvästra. Störst procentuell ökning noterades i Båstad. Procentuellt sett ökade skulderna i Nordvästra lika mycket som i Skåne som helhet.

> **Den disponibla inkomsten** i Nordvästra var 206 000 kr per invånare under 2017. Det är en ökning med 0,3 procent sedan 2016. Samtliga kommuner förutom tre har en ökning i den disponibla inkomsten.

> **Självförsörjningskvoten** i delområdet Nordvästra är 0,96 med vilket det förstås att de som bor i området tjänar nästan lika mycket som de som arbetar i området. I de flesta kommunerna, förutom Perstorp och Helsingborg, tjänar nattbefolkningen mer än dagbefolkningen.

Långsammare försäljningstakt av lägenheter

Johan Borgström, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrå i Helsingborg, hur är läget på bostadsmarknaden i Nordvästra Skåne just nu?

– Jag skulle säga att det är bra, men det är något längre liggstider i år än tidigare. Framför allt när det kommer till bostadsrätter är det dubbelt så stort utbud idag som för några år sedan.

FOTO: FASTIGHETSBYRÅN

Antalet villaförsäljningar i Helsingborg har ökat med 5 procent, och Nordvästra Skåne är ett av två delområden där antalet villaförsäljningar ökat under den senaste tolv månadersperioden. Vad beror det på?

– Det har varit en hel del nyproduktion av lägenheter i Helsingborg. Många äldre är intresserade av nyproduktionen, de tycker att det känns tryggt med nybyggt, och det resulterar i att fler säljer sina villor och köper nyproducerat istället för de befintliga lägenheterna på begagnatmarknaden. Nyproduktionen är viktig, det är en klart bidragande faktor till en förändrad marknad.

Vad tror du om framtiden för bostadsmarknaden i Nordvästra Skåne?

– Villor kommer att fortsätta i en bra takt. De bostadsrätter som är ute till försäljning kan komma att ta lite längre tid än tidigare. Det är närmre 400 objekt ute i Helsingborg, jämfört med 200 för bara några år sedan. Många objekt ligger ute för försäljning och känslan är att det kommer att fortsätta så, medan villafastigheter fortfarande säljs i en god takt. Det är ett bra tryck på dem.

Stora prisvariationer

Färre bostadsrättsförsäljningar, men priserna vänder uppåt

Efter en längre tid med stabila priser sker en prisuppgång på bostadsrättsmarknaden i Helsingborg under de första månaderna av 2019.

Kvadratmeterpriserna i hela delområdet ökar med en procent under perioden mars 2018 till februari 2019 jämfört med föregående tolv månadersperiod, och det är framför allt i Båstad och Ängelholm som priserna på bostadsrätter stiger, medan skillnaderna är mindre i övriga kommuner. Anmärkningsvärt är att medan kvadratmeterpriserna sjunker under de studerade tolv månaderna i Malmö och Lund stiger kvadratmeterpriset på en bostadsrätt i med Helsingborg med två procent. Flest bostadsrätter säljs i Helsingborg, men även Landskrona och Ängelholm har en betydande bostadsrättsmarknad. De kommuner i delområdet som har en mindre befolkning har även en väldigt liten bostadsrättsmarknad. Det är dock i flera av de mindre kommunerna i delområdet som antalet försäljningar av bostadsrätter mellan mars 2018 och februari 2019 ökar jämfört med föregående tolv månader, medan försäljningarna i de större kommunerna minskar under perioden.

Antalet villaförsäljningar ökar

I åtta av tio kommuner i Nordvästra Skåne såldes fler villor än bostadsrätter mellan mars 2018 och februari 2019. K/T-talet, det tal som anger relationen mellan köpeskilling och taxeringsvärde på en villa, har ökat med två procent mellan mars 2018 och februari 2019 jämfört med föregående period, och det är bara i Örkeljunga och Båstad som K/T-talet minskat. Det är inte bara priserna som stiger, utan även antalet försäljningar av villor i delområdet har ökat under den studerade perioden. I Nordvästra Skåne såldes en procent fler villor mellan mars 2018 och februari 2018 jämfört med tidigare period, och det är bara nordvästra Skåne och sydöstra Skåne som ser ett ökat antal sålda villor under perioden.

Trots att en starkare dansk krona lett till ett ökat danskt intresse på bostadsmarknaden i Malmöområdet, är det inget som märks i delområdet Nordvästra Skåne, menar Johan Borgström, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrå i Helsingborg. – Nej, det är inget som direkt påverkat Helsingborgsområdet som vi uppfattar det.

Stor ökning av nyproducerade lägenheter

Byggandet av lägenheter ökade i Nordvästra Skåne under 2018. Antalet färdigställda lägenheter var 738

Bostadsmarknaden

Prisutveckling senaste tolv månaderna

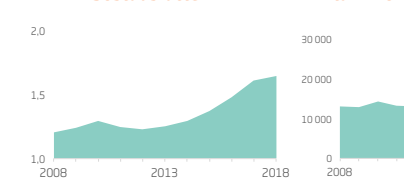
Källa: Svensk Mäklarstatistik

	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Bjuv	7 270 (9 %)	69 (19 %)	13 538	1,79 (3 %)	157 (3 %)
Båstad	29 050 (19 %)	44 (26 %)	31 947	1,59 (-2 %)	169 (-1 %)
Helsingborg	22 477 (2 %)	1 706 (-4 %)	28 779	1,63 (3 %)	664 (5 %)
Höganäs	19 715 (-3 %)	84 (-8 %)	25 854	1,61 (3 %)	300 (3 %)
Klippan	6 430 (-2 %)	104 (27 %)	11 728	1,75 (3 %)	159 (-2 %)
Landskrona	18 469 (-1 %)	288 (-12 %)	22 413	1,61 (0 %)	261 (2 %)
Perstorp	4 285 (8 %)	36 (-5 %)	9 625	1,86 (2 %)	52 (-2 %)
Åstorp	9 670 (-25 %)	43 (-31 %)	14 646	1,71 (2 %)	104 (-4 %)
Ängelholm	20 138 (7 %)	208 (-18 %)	24 192	1,59 (2 %)	321 (-8 %)
Örkeljunga	5 622 (-1 %)	32 (19 %)	10 065	1,71 (-3 %)	115 (6 %)
Nordvästra	20 164 (1 %)	2 614 (-5 %)	23 046	1,65 (2 %)	2 302 (1 %)

1) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017–februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018–februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018–februari 2019 jämfört med mars 2017–februari 2018. 5) Antalet försäljningar understiger 25 per år, vilket gör att prisutvecklingen ej är tillförlitlig.

Prisutveckling Nordvästra 10 år

Kr/kvm bostadsrätter

Källa: Svensk Mäklarstatistik

> Trend 2019 - Under det första kvartalet 2019 ökar kvadratmeterpriserna på bostadsrätter kraftigt i Helsingborg. Villamarknaden i delområde Nordvästra är mer stabil.

Nyproduktion av lägenheter

	Påbörjade lägenheter 2018 (förändring) ⁶	Färdigställda lägenheter 2018 (förändring) ⁷
Bjuv	1 (-3)	2 (-2)
Båstad	234 (62)	156 (72)
Helsingborg	1 343 (340)	1 617 (401)
Höganäs	233 (-5)	136 (-27)
Klippan	15 (-48)	49 (4)
Landskrona	139 (-80)	281 (131)
Perstorp	1 (1)	1 (1)
Åstorp	4 (-44)	46 (42)
Ängelholm	391 (235)	172 (83)
Örkeljunga	23 (-31)	50 (33)
Nordvästra	2 384 (427)	2 510 (738)

6) Avser förändringen av antalet påbörjade nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. 7) Avser förändringen av antalet färdigställda nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. Källa: Statistiska Centralbyrå (SCB)

stycken fler under 2018 än 2017, och även antalet påbörjade lägenheter ökade kraftigt. Regionens stora kommuner, Helsingborg, Landskrona och Ängelholm har flera lägenhetsprojekt, men även i de mindre kommunerna Båstad och Höganäs är nyproduktionen av lägenheter stor. I nordvästra Skåne bor cirka 25 procent av Skånes befolkning men 2018 var 30,5 procent av alla Skånes färdigställda lägenheter placerade i regionen. Johan Borgström, fastighetsmäklare

på Fastighetsbyrå i Helsingborg, menar att det är ett stort intresse för de nybyggda lägenheterna i nordvästra Skåne.

– De projekt vi har haft har vi sålt av, och det har inte varit några problem att sälja de 60–70 procenten av lägenheterna i ett projekt som behövs för att det ska komma igång. Det är fortfarande en bra efterfrågan på nyproducerat, och vi har fortfarande intressenter.

Tema: Näringsliv Nordvästra Skåne

32 214

Så många företag finns registrerade i delområdet Nordvästra, varav 58 procent av dessa är aktiebolag. 48 procent av delområdets företag finns i Helsingborg.

Källa: Bolagsverket, siffrorna avser februari 2019

STÖRSTA KONCERNERNA

16 425

De 15 största koncerner har tillsammans 16 425 anställda i delområdet. Störst är byggkoncernen Peab följt av ICA Sverige.

Källa: SCB, avser 2018.

”Äntligen ser vi att förfrågningar på mark spiller över på de mindre kommunerna.”

Anders Lindberg, näringslivschef Klippans kommun

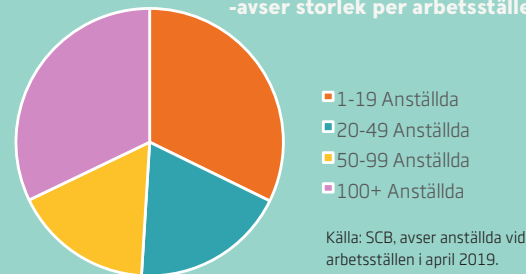
”En vikande svensk konjunktur påverkar våra företags anställnings- och investeringsvilja.”

Andreas Jarud, vd Ängelholm näringsliv

FOTO: NEWS ØRESUND

FÖRDELNING: FÖRETAGSSTORLEK -avser storlek per arbetsställe

Källa: SCB, avser anställda vid arbetsställen i april 2019.

0,96

Självförsörjningskvoten innebär att de som arbetar i delområdet tjänar 96 procent av de boendes löneinkomster. Självförsörjningskvoten baseras på lönesummor för natt- och dagbefolkning utifrån kontrolluppgifter, en kvot på 1 betyder att dessa är lika stora.

Källa: SCB

Ökad tillväxt i det privata näringslivet

I delområdet Nordvästra arbetar runt 148 000 personer, varav 75 procent inom det privata näringslivet. Sysselsättningen inom det privata näringslivet ökade återigen mellan 2016 och 2017, samtidigt som delområdets offentliga sektor minskade i antalet anställda samma år.

FOTO: NEWS ØRESUND

De nya jobben skapas främst i småföretag

64 procent av de nya jobb som skapats i nordvästra Skånes näringsliv de senaste fem åren finns i företag med färre än 50 anställda. Dessa står också för över hälften av företagens sysselsättning. Samtidigt växer även de större företagen med över 100 anställda, vilket de endast gör i delområdena Nordvästra och Sydvästra. Det visar siffror från SCB som avser arbetsställen i området.

Peab sysselsätter flest

De stora koncernerna växer starkt i delområdet Nordvästra och präglas av bolag inom logistik, livsmedelsgrossister, transport och tillverkning. Den största koncernen finns dock inom byggbranschen – Peab har sitt huvudkontor i Förslöv utanför Båstad och totalt arbetar mer än 6 000 personer med utgångspunkt från Peab i nordvästra Skåne. Utöver det finns Ikea, läkemedelstillverkaren McNeil, kemikoncernen Perstorp och ICA bland de största arbetsgivarna.

Storföretagen fortsätter växa medan nyföretagandet minskar

Näringslivet i nordvästra Skåne har utvecklats starkt med undantag för att nyföretagandet minskar. De senaste fem åren har näringslivet växt med 10 000 nya jobb i alla företagsstorlekar. Enbart Helsingborg står för runt 7 000 av dessa, vilket motsvarar runt en femtedel av den totala jobbökningen i Skåne under femårsperioden. En stor del av industrijobben har idag ersatts av jobb inom tjänsteföretag, handel, logistik och transport.

- **Jobben i näringslivet har ökat** med 10 000 mellan 2013-2019, vilket motsvarar en ökning på åtta procent
- **Jobben ökar i alla företagsstorlekar**, även i de större företagen som på många andra håll i Skåne minskar
- **13 av 15 av de största privata koncernerna** har anställt fler de senaste fem åren
- **Logistik, handel och transport** är växande branscher samtidigt som industrin minskar
- **Den totala sysselsättningstillväxten sjönk** från 2,3 procent 2015-2016, till 1,3 procent 2016-2017

Jobbtillväxten i nordvästra Skåne är stark, och de senaste fem åren har näringslivet skapat runt 10 000 nya jobb, varav 7 000 i Helsingborg. Den totala ökningen motsvarar tio procent och det är enbart sydvästra Skåne med Malmö i spetsen som har en starkare procentuell ökning under perioden. De stora företagen växer, men två av tre jobb skapas i företag eller arbetsställen med färre än 50 anställda.

Framgångarna för delområdets näringsliv innebär inte att det saknas motgångar. Ikeasfären tvärsystemkoncerner Ingka och Inter Ikea meddelade hösten 2018 att de planerar neddragningar på tillsammans drygt 400 tjänster i Helsingborg under de närmaste åren. Ikea-sfären förblir dock en av de största arbetsgivarna i staden.

Den totala sysselsättningstillväxten i delområdet avtog under 2017 enligt senaste sysselsättningsstatistiken från SCB, men den privata sysselsättningen ökade jämfört med föregående år.

Som på många andra ställen i Skåne sjunker nettoföretagandet och antalet nystartade företag. På flera sätt har nordvästra Skåne blivit ett center för handel och logistik, vilket även syns på listan över de största privata bolagen i området.

Så här definieras företagen och jobben

15 största privata koncernerna. Uppgifterna om antalet anställda avser summan av arbetsställen som respektive koncern har i delområdet.

Små och stora företag och arbetsställen. När vi i texten talar om jobb i näringslivet och företagens storlek avses antal anställda per arbetsställe i delområdet ägt av privata och offentliga företag. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Senaste siffror från april 2019.

Sysselsättningstillväxt avser det samlade antalet anställda i privat och offentlig sektor. Senaste siffror från 2017.

Topp 15: Största privata koncerner Anställda vid arbetsställen i nordvästra Skåne

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
Peab (Peab Sverige)	6 175
Ica Handlarnas Förbund (Ica Sverige)	1 525
Stichting Ingka Foundation (Ikea It)	1 325
Compagnie de Saint Gobain (Saint-Gobain Sweden, Isover)	875
Lindab International AB (Lindab Ventilation)	775
Johnson & Johnson Inc (McNeil)	725
Pai Partners (Perstorp)	675
Höganäs Holding (Höganäs Sweden)	675
B J A Croonen BV (Dagab Inköp & Logistik)	575
Total Produce Plc (Nowaste Logistics)	575
Dsv A/S (Dsv Road)	575
Resurs Holding AB (Resurs Bank)	525
Christer Ohlsson Invest AB (Ohlssons i Landskrona)	475
BrA Invest CKS AB (KB Components)	475
Deutsche Post AG (DHL Freight Sweden)	475
Totalt	16 425

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal.

Småföretagen skapar flest nya jobb**– Helsingborg är en skånsk tillväxtmotor**

Näringslivet i nordvästra Skåne utvecklas starkt och Helsingborg är tillsammans med Malmö en av två tydliga tillväxtmotorer i Skåne när det gäller nya jobb. Under de senaste dryga fem åren har delområdet näringsliv haft en nettotillväxt på över 10 000 jobb, motsvarande åtta procent. Det framgår av siffror från SCB som visar delområdets företags anställda i april 2019 och i november 2013.

Cirka hälften av de anställda i delområdets samtliga bolag jobbar i företag/arbetsställen med färre än 50 anställda, och 64 procent av de nytilkomna jobben under femårsperioden finns i detta segment. Runt en tredjedel jobbar hos företag och arbetsställen med över 100 anställda, och även dessa har växt i antal medarbetare under perioden.

Det saknas inte heller framtidstro. Hos läkemedelsföretaget McNeil i Helsingborg, som ingår i amerikanska Johnson & Johnson, har det under 2018 investerats 300 miljoner kronor i såväl ny produktion som utbyggnad av befintlig produktion. I Helsingborg sker i stort sett hela den globala tillverkningen av Nicorettes rökavvänjningsmedel. I framtiden ska McNeil även tillverka allergipreparat.

Att storföretagen växer är något som sticker ut sett till Skåne i stort. Enbart i delområdena Nordvästra och Sydvästra ökar antalet anställda i de större företagen, och kommunmässigt står Helsingborg och

Malmö för en stor del av den tillväxten. Helsingborg är också, tillsammans med Malmö, den kommun som står för en stor del av jobbökningen under perioden. Av de nära 34 500 jobb som tillkommit totalt i Skånes näringsliv under femårsperioden finns runt 7 000 av dem i Helsingborg.

Bygg, handel och logistik är tre viktiga branscher i nordvästra Skåne som alla haft en god utveckling sett till antal anställda och lönesummor. Den senaste statistiken visar utvecklingen för perioden 2016-2017 och då växte den totala lönesumman för byggindustrin i delområdet med 9,3 procent följt av parti- och provisionshandeln med plus 6,0 procent, detaljhandeln plus 5,1 procent och transport och magasinering med plus 3,7 procent. Även sysselsättningen har ökat i dessa branscher under samma period. Inom byggindustrin ökade antalet anställda med 5,6 procent följt av parti- och provisionshandeln med 3,1 procent.

Framgångarna för dessa branscher syns även i listan över de växande storföretagen. Byggföretaget Peab med huvudkontor i Förslöv utanför Båstad, stor anläggning i Ängelholm och verksamhet spridd över hela delområdet är såväl störst som mest snabbväxande. Peab har enligt SCB utökat antalet anställda i delområdet med 900 personer till totalt 6 175 anställda mellan 2013 och 2018. Andra byggrelaterade storföretag som nyanställt under de senaste fem åren är Isover/Saint-Gobain

Utveckling i antal anställda hos företagen (arbetsställen)***Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019**

Anställda	1-19		20-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
Örkelljunga	+119	+10%	-56	-9%	+282	+47%	-307	-28%	+38	+1%
Bjuv	+107	+9%	0	0%	+242	+36%	-936	-49%	-587	-13%
Perstorp	-25	-3%	+239	+51%	-291	-42%	+144	+18%	+67	+2%
Klippan	+99	+5%	+155	+12%	+227	+44%	+42	+4%	+523	+11%
Åstorp	+1	0%	+340	+42%	-227	-21%	+425	+37%	+539	+11%
Båstad	+94	+4%	+222	+26%	+114	+14%	-157	-3%	+273	+3%
Landskrona	+426	+9%	+445	+16%	-318	-10%	-132	-3%	+421	+3%
Helsingborg	+1 631	+8%	+1 887	+17%	+567	+5%	+2 846	+13%	+6 931	+11%
Höganäs	+394	+13%	-57	-5%	+44	+3%	-95	-7%	+286	+4%
Ängelholm	+388	+7%	+90	+3%	+409	+15%	+738	+20%	+1 625	+10%
Nordvästra	+3 234	+8%	+3 265	+14%	+1 049	+5%	+2 568	+6%	+10 116	+8%

* Statistiken avser antalet anställda per arbetsställe som företagen har i respektive kommun. Även större företag kan ha mindre arbetsställen. Källa: SCB

Annette Melander Berg, näringslivschef Helsingborgs stad.

i Billesholm och Lindab med huvudkontor och stor fabrik i Förslöv.

Fler logistikföretag inriktade mot e-handel

Att Helsingborg har fortsatt utvecklas som

handels- och logistikstad framgår av listan över de 15 största privata koncernerna. Ica har satsat stort i Helsingborg under de senaste åren då en av företagets stora distributionsanläggningar och lager finns där. Det har enligt SCB gett 550 nya jobb i delområdet på fem år. Dessutom har Dagab ökat med 250 anställda medan antagningar även skett hos logistikföretag som Nowaste Logistics och DSV Road.

Samtidigt som handeln, inom främst detalj- och sällanköpshandeln, på många platser har det tufft på grund av konkurrensen från e-handeln har nordvästra Skåne lyckats dra nytta av den utvecklingen. Det uppger flera intervjuade näringslivschefer.

– Utvecklingen inom handeln påverkar oss positivt genom logistik- och tredjepartslösningar som drivs av e-handel. Jag ser också spännande, innovativa och högteknologiska lösningar inom detta område. Jag tror att det framöver kommer att finnas mer kvalificerade arbeten inom branschen, säger Helsingborgs näringslivsdirektör Annette Melander Berg.

Som ett naturligt led har även logistikbranschen fått stor betydelse i delområdet. Bland de större företagen kan DSV Road i Landskrona, Bring Frigo och DHL Freight Sweden i Helsingborg nämnas.

– DSV:s etablering 2013 var definitivt början till att andra företag inom logistik skulle få upp ögonen för Landskronas läge och se det som ett självklart alternativ. Läget vid E6 i kombination med tillgänglig mark tätt på är klart de största förutsättningarna, säger Anna Classon, tillväxt- och näringslivschef i Landskrona kommun.

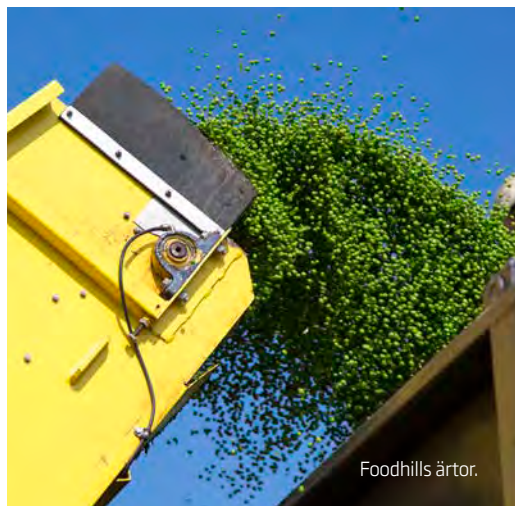
I Helsingborg har E-commerce Park växt fram som e-handelskluster med egen inkubator. I Helsingborg har även fastighetsbolaget Catena, som har fokus på fastigheter inom logistik, nyligen investerat 250 miljoner kronor i en ny terminal på Logistikposition Tostarp i Helsingborg, som är ett framväxande logistikkluster med hyresgäster som främst verkar

Helsingborgs största privata koncerner**Anställda vid arbetsställen i Helsingborg**

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
Stiching Ingka Foundation (Ikea It Ab)	1 325
Ica Handlarnas Förbund (Ica Sverige Ab)	1 275
Johnson & Johnson Inc (McNeil Ab)	725
Total Produce Plc (Nowaste Logistics Ab)	575
Resurs Holding Ab (Resurs Bank Ab)	525
B J A Croonen BV (Dagab Inköp & Logistik)	475
Inter Ikea Holding BV (Inter Ikea Systems Service Ab)	425
Greenfood Cidron Sarl (Ewerman Ab)	375
Posten Norge AS (Bring Friga Ab)	375
Deutsche Post AG (DHL Freight Sweden Ab)	325
Berkway AB (Fermtiofemplus Ab)	275
Nestlé SA (Nestlé Sverige Ab)	275
Cedrus Group Ab (Assist Kompaniet Svea Ab)	275
Kemira Oy (Kemira Kemi Ab)	275
Ambea Ab (Vardaga Äldreomsorg Ab)	275
JBT Corp (John Bean Technologies Ab)	225
Svea Sarl (Ecolean Ab)	225
DSVM Invest A/S (GDL Transport Ab)	225
IVC Acquisition Midco Ltd (Evidensia Häst Ab)	225
Nederman Holding AB (Aktiebolaget PH. Nederman & Co)	225
Dole Fruit Company Inc (Saba Fresh Cuts Ab)	225
Bygghemma First Group Ab (Home Furnishing Nordics Ab)	175
Folksam ömsesidig sakförsäkring	175
Jagolix AB (Helsingborgs stormarknad)	175
Helsingborgs Pastorat	175
FS Ferries Holding Sarl (Forsea Helsingborg Ab)	175
Föreningen Hil-Helsingborgs Independent Living (HIL Assistans Ab)	175
Convergys Corp (Convergys International Nordics Ab)	175
J & C Holding AB (Carlssons Livs i Helsingborg Ab)	175
Ramuk Ab (SSRS Marina Ab)	125
Totalt	10 650

Källa: SCB. Koncern eller arbetsställe avser antalet anställda i Helsingborg. Där koncern anges avses antalet anställda i koncernens alla arbetsställen i kommunen. Antalet anställda ges i intervall och ej exakt antal.

Foodhills ärtor.

inom e-handeln. PostNord blir hyresgäst i den nya terminalen som beräknas stå klar 2020. Catena ligger även bakom logistikcentret E-City Engelholm, där bland andra Boozt Fashion och Dream Logistics finns idag, och som bidragit till att göra Ängelholm till ett center för e-handel och logistik. I höstas förvärvade Catena ytterligare 600 000 kvadratmeter mark i anslutning till E-City Engelholm.

– E-City behöver expandera och just nu är processen igång för ett E-City 2 som totalt innebär 1 000–1 500 arbetstillfällen under de kommande

fem till sju åren, säger Andreas Jarud, vd för Ängelholm Näringsliv.

Ängelholm är även orten där lyxbilstillverkaren Koenigsegg finns. I början av 2019 stod det klart att den kinesiska elbilstillverkaren Nevs investerar tre miljarder kronor i Koenigsegg, vilket kommer att leda till ett hundratal nya arbetstillfällen i Ängelholm och produktion av en helt ny modellserie Koenigseggbilar.

Stort intresse för etableringar

Det är inte bara de etablerade företagen inom handel och logistik som går bra i delområdet Nordvästra. Intresset för nyetableringar är stort. Det uppger de intervjuade näringslivscheferna.

Även om Helsingborg är en tydlig centralort i nordvästra Skåne finns stora företag även i kringliggande kommuner. Båstad kan ståta med tre börsföretag: polymer- och medicinteknikföretaget Nolato som även har verksamhet i Lomma och Hörby, byggplåtföretaget Lindab samt byggföretaget Peab.

– Våra börsnoterade företag är väldigt viktiga och bidrar med lokalt förankrad entreprenörs- och företagsanda vilket påverkar oss positivt, säger Karin Bengtsson, vd för Båstad Turism och näringsliv.

Kemikoncernen Perstorp i kommunen med samma namn har växt med 50 anställda till 675 personer även om koncernledningen flyttade till Malmö 2013.

Topp 5: Största privata branscherna 2017 (förändring 2016-2017)

Bransch	Syssel-satta	Föränd-ring	Lönesumma (tkr)	Förändring
Byggindustri	11 639	5,6%	4 152 646	9,3%
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	9 659	1,5%	2 585 827	5,1%
Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	8 844	3,1%	3 662 505	6,0%
Transport- och magasineringföretag exkl. post- och kurirföretag	8 103	1,3%	2 927 326	3,7%
Hotell och restauranger	4 680	-0,7%	1 044 972	1,3%

Källa: SCB. Siffrorna avser dagbefolkningen. *Observera att lönesummorna avser både privat och offentlig sektor och baseras på kontrolluppgifter, därmed omfattas ej egenföretagare.

BYGGINDUSTRIN är största bransch i sex kommuner i delområdet: Båstad, Höganäs, Klippan, Landskrona, Ängelholm och Åstorp. **KEMIINDUSTRIN** dominerar i Perstorp. **PARTI- OCH PROVISIONSHANDELN** är största bransch i Helsingborg. **LIVSMEDELSINDUSTRIN** är största bransch i Örkelljunga. **INDUSTRI** för andra icke-metalliska mineraliska produkter dominerar i Bjuv.

Stark utveckling i byggindustrin

Utvecklingen i delområdet Nordvästras fem största privata branscher visar att byggindustrin har haft en stark utveckling, liksom i många andra delar av Skåne där det har byggts och investerats mycket under de senaste åren. Lönesummorna ökar i områdets fem största privata branscher. Allra mest ökar de inom byggindustrin, som även uppvisar den starkaste sysselsättningstillväxten, följt av parti- och provisionshandeln. Samtliga branschernas lönesummor ökar snabbare än sysselsättningen vilket bland annat tyder på att lönerna pressas uppåt och att det finns en god löneutveckling i dessa branscher. Inom hotell- och restaurangbranschen minskar sysselsättningen något.

I Landskrona har dörrautomatikkoncernen Assa Abloy Entrance Systems växt fram och utökat från 125 till 425 anställda på fem år visar statistik från SCB. Ytterligare 175 jobb har skapats i Landskrona sedan tyska EWP Windtower Productions tillverkning av vindkraftstorn flyttat dit från Malmö. Andra viktiga industriföretag i Landskrona är Haldex, Borg Warner och reparationsvarvet Oresund Dry Docks som nu beslutat att bygga ut sin torrdocka för att klara den nya generationen större fartyg. Ett systerföretag på varvsområdet utvecklar nu fundament till havsbaserade vindkraftverk. I Höganäs finns förutom forskningsintensiva metallpulver-tillverkaren med samma namn som kommunen även innovativa klickgolvskoncernen Pervan Holding. Förra året satsade danska Legos ägarbolag Kirkbi tre miljarder danska kronor på att bli 49,8-procentig delägare i Pervans dotterbolag Välinge Innovation. I logistikorten Åstorp har danska speditören Frode Laursen växt med 100 anställda de senaste fem åren medan magasineringföretaget Adelis Holding/Logent i Ängelholm enligt SCB växt från 75 till 325 anställda.

I Örkelljunga, vars näringsliv idag domineras av livsmedelsindustri, bygg och transport, är flera

Anders Lindberg, näringslivschef Klippans kommun.

satsningar längs E4:an på gång. Genom Mims Invest ska 40 000 kvadratmeter mark omvandlas till ett industri- och handelsområde, där de första företagen börjar bygga 2020. På andra sidan E4:an har Malmöföretaget Öresundsporsten köpt marken med planer om att göra nordvästra Skåne till ett matmecka för bilister och lastbilschaufförer. Även i Klippan märks ett ökat intresse för kommunen.

– Vi får många fler förfrågningar när det gäller investeringar. Det är företag som kommer utifrån och vill bygga hyreslägenheter här, men det är också många förfrågningar från industrin som vill bygga nya lokaler och så vidare. Jag har jobbat med dessa frågor i många år, och jag har aldrig sett så många förfrågningar. Äntligen så ser vi att det spiller över till de mindre kommunerna, säger Klippans kommuns näringslivschef Anders Lindberg.

Livsmedelssatsning i Bjuv

I Bjuv satsas det stort på livsmedelsindustri som idag är kommunens näst största privata bransch trots att Findus lämnade orten 2017 vilket resulterade i att runt 400 jobb försvann. En räddningsaktion genomfördes med den skånska

Nettoföretagande

Q1-Q3 2018 (förändring antal jämfört med samma period 2017)

	Nystartade	Konkurser	Nettoföretagande
Örkelljunga	31 (-28)	8 (8)	23 (-36)
Bjuv	66 (2)	6 (0)	60 (2)
Perstorp	29 (9)	2 (1)	27 (8)
Klippan	87 (2)	10 (-1)	77 (3)
Åstorp	68 (-3)	7 (-1)	61 (-2)
Båstad	67 (-28)	2 (-11)	65 (-17)
Landskrona	194 (-26)	29 (2)	165 (-28)
Helsingborg	753 (-15)	98 (12)	655 (-27)
Höganäs	132 (-13)	12 (-1)	120 (-12)
Ängelholm	181 (-17)	17 (-12)	164 (-5)
Nordvästra	1 608 (-117)	191 (-3)	1 417 (-114)

Källa: SCB, Tillväxtanalys

Nyföretagandet minskar

Allt färre företag startas i delområdet Nordvästra. Det visar siffror från 2018 års tre första kvartal jämfört med samma period 2017. Enbart tre av de tio kommunerna uppvisar en ökning i nystartade företag. Konkurserna är i princip oförändrade – vilket innebär att nettoföretagandet föll under den aktuella perioden. Den kommun som står för den största procentuella ökningen av nystartade företag är Perstorp.

– Vi har många företagare här från orten som driver både egna och gemensamma företag, och många startar nya företag vid sidan av huvudverksamheten. Ofta har de verksamheter som är beroende av stora ytor och lokaler, så som mindre industrier och maskinnäringar. Det finns en stor patriotism här och man lyfter varandra. Vi har också sett att nyckelpersoner från andra företag i Sverige kommer tillbaka till hemorten och startar företag här, säger Sahand Kousha, näringslivschef i Perstorp.

bygg- och fastighetsprofilen Erik Paulsson som via sitt bolag Backahill i samarbete med Lantmännen och Magnihill köpte ut Findus lokaler via det nya bolaget Foodhills. De tre delägarna vill nu utveckla Bjuv till ett centrum för innovativ cirkulär livsmedelsproduktion för ett hållbart samhälle. Den framtida satsningen på livsmedel ligger inom ramen för "Food Valley of Bjuv", som är ett kluster av företag som på olika sätt satsar på att utveckla en ny hållbar livsmedelsindustri.

– Alla de här företagen behöver inte vara grönsaksodlare, utan det finns även energileverantörer och maskinleverantörer, och andra som på ett eller annat sätt är en del av en ny industri, säger Bengt Fellbe, näringslivssamordnare i Bjuvs kommun.

Marktillgången börjar sina på vissa håll

Det stora intresset för nya etableringar innebär att flera kommuner uppger att de idag har brist på tillgänglig etableringsmark och därmed inte kan tillgodose förfrågningarna. Många gånger finns det privata fastighetsägare som går in och erbjuder mark då kommunen inte har möjlighet. I exempelvis Bjuv har intresset gjort att kommunen inte hinner med att exploatera mark i samma takt som förfrågningarna kommer.

– Men jag ser mycket positivt på framtiden. Bland annat så finns det, som tur är, ett stort antal privata fastighetsägare som står i beredskap att omvandla sin mark till industrimark. Det handlar om betydande områden som är värdefulla för Bjuv, men också för hela regionen, säger Bengt Fellbe, näringslivssamordnare i Bjuvs kommun.

I Landskrona är det högre tryck än någonsin vad gäller efterfrågan på mark för etablering vilket minskat kommunens kvarvarande tillgängliga mark, uppger kommunens tillväxt- och näringslivschef Anna Classon.

– Vi har tidigare haft en stor markreserv i stadens ägo. Med ett flertal större etableringar de senaste åren har den minskat så nu arbetar vi med att snabbt planera för ny etableringsmark i bra läge, berättar hon.

Även Ängelholms kommun står inför samma utmaning.

– Det är fortsatt högt tryck på intresset av framför allt logistik och större handelsetableringar. Brist på exploateringsbar mark i önskade lägen är den största utmaningen för vår kommun, säger Andreas Jarud, vd Ängelholm Näringsliv.

Det är inte bara i delområdet Nordvästra som kommunerna pekar på att marktillgången är en utmaning, utan det är ett utbrett problem i flera delar av Skåne – framför allt i och omkring de större städerna. Samtidigt ökar det efterfrågan på mark i de mindre kringkommunerna, vilket syns i nordvästra Skåne.

– När det är slut på mark i Malmö, Lund och Helsingborg så kommer förfrågningarna här istället. Och vi är väl rustade med mycket lämplig mark, säger Anders Lindberg, näringslivschef i Klippans kommun.

Även i Örkelljunga har det märkts av ett ökat intresse.

– Vi är en lättkommunicerad kommun med stort upptagningsområde i alla riktningar och med prisvärd mark. Fler och fler börjar se det när storstäderna får slut på mark, säger Krister Persson, turist- och näringslivschef i Örkelljunga kommun.

Högteknologisk industri skapar kompetensbrist

I flera kommuner i delområdet Nordvästra är industrin en betydande näring som kräver allt mer kvalificerad arbetskraft. KB Components i Örkelljunga som

tillverkar delar till motorindustrin genom robotiserad formsprutning, Saint Gobain i Bjuv och kemikalietillverkaren Perstorp i orten med samma namn är några av de största arbetsgivarna. Flera av de intervjuade näringslivscheferna pekar på svårigheter att rekrytera den kvalificerade arbetskraften som krävs till industrin.

– Det är svårt för företagen att hitta rätt arbetskraft. Det är för stort avstånd mellan kompetensen på de som är tillgängliga

på arbetsmarknaden här och de högteknologiska industriernas behov, säger Sahand Kousha, näringslivschef i Perstorp.

För Perstorps kommuns del innebär det att en stor del av de som jobbar i kommunens större företag, som exempelvis Perstorp Ab, kommer utifrån och att skatteintäkterna därmed tillfaller andra kommuner. Det syns även på självförsörjningskvoten för Perstorp, som tillsammans med Helsingborg är den enda kommunen i området där dagbefolkningen tjänar mer än nattbefolkningen.

I Åstorps kommun är nio av de 15 största bolagen tillverkningsföretag. Kommunens näringslivsutvecklare Susann Cardell menar att det går

bra för företagen, men att de tvingas söka länge efter rätt personal.

– Framför allt är det inom den tekniska industrin problemet finns. Ingenjörer, tekniker, elektriker och liknande är det svårt att hitta idag, säger Susann Cardell. Åstorps kommun försöker delvis lösa problemet genom att bygga nya stationsnära bostäder.

– Företagen konkurrerar ju om de här högt utbildade ingenjörerna med centralt belägna, större och mer forsknings- och institutionsnära företag som ligger i Lund och Malmö. Om företagen ska kunna stanna kvar i mindre orter, så behövs det andra boendeförhållande och bättre pendlingsmöjligheter, säger Susann Cardell.

Även i Klippan är industrin en viktig bransch och kommunens näringslivschef Andreas Lindberg menar att nästan alla företag han är i kontakt med har stora problem med att hitta rätt personal.

– Våra företag får inte tag i den kompetens de efterfrågar. Vi har gått från ett brukssamhälle till ett tjänstesamhälle, och vi har företag som efterfrågar kvalificerad arbetskraft. Vi har kvalificerade yrkesutbildningar, inom områden som logistik,

bygg, fordon och el kan vi själva utbilda personal. De som går de utbildningarna sugns snabbt upp av de lokala företagen. Men ju högre kompetens som efterfrågas, desto svårare blir det för oss. Vi har inte den typen av utbildningar, säger han.

Oatly i Landskrona

FOTO: NEWS ØRESUND

Sysselsättning per sektor

Antal sysselsatta 2017 (förändring % 2016-2017)

	Totalt	Privat sektor	Offentlig sektor
Örkelljunga	4 055 (2,9)	2 822 (2,2)	1 233 (4,4)
Bjuv	4 827 (-6,2)	3 279 (-10,3)	1 548 (4,0)
Perstorp	3 392 (1,4)	2 562 (1,7)	830 (0,7)
Klippan	6 153 (2,4)	4 299 (3,6)	1 854 (-0,2)
Åstorp	6 315 (3,2)	4 667 (3,1)	1 648 (3,6)
Båstad	6 676 (-0,9)	5 217 (-1,6)	1 459 (1,7)
Landskrona	16 674 (0,8)	11 848 (0,7)	4 826 (1,1)
Helsingborg	72 238 (1,9)	55 412 (2,6)	16 826 (-0,6)
Höganäs	8 676 (-0,2)	7 094 (13,3)	1 582 (-35,0)
Ängelholm	18 494 (1,6)	13 417 (2,2)	5 077 (0,2)
Nordvästra	147 500 (1,3)	110 617 (2,4)	36 883 (-1,9)

Källa: SCB. Avser dagbefolkning.

Sysselsättningsgrad

2017 (förändring procentenhet)

	2017	2016-2017
Örkelljunga	76,3%	+0,8
Bjuv	74,9%	0,0
Perstorp	70,7%	+1,3
Klippan	75,8%	+0,3
Åstorp	74,9%	+0,6
Båstad	79,3%	+0,1
Landskrona	71,2%	+1,0
Helsingborg	74,1%	+0,2
Höganäs	81,2%	+0,8
Ängelholm	82,4%	+0,2
Nordvästra	75,5%	+0,4

Källa: SCB. Avser nattbefolkning mellan 20-64 år och inkluderar ej gränspendlare.

> **Delområdets sysselsättningsgrad** är något högre än i Skåne och ökade mellan 2016–2017. Ängelholm har den högsta sysselsättningsgraden i delområdet.

> **Den totala sysselsättningsstillväxten** sjönk från 2,3 procent 2015–2016, till 1,3 procent 2016–2017.

> **Tillväxten i den offentliga sektorn** minskade med -1,9 procent 2016–2017, vilket kan jämföras med föregående års tillväxt på 5,0 procent. Tillväxten på 2,4 procent i den privata sektorn var högre 2016–2017 än året innan.

FOTO: NEWS ØRESUND

Norra Skåne

I norra Skåne har några av de största privata koncernerna fortsatt växa under de senaste fem åren. Men den kraftigaste jobbtillväxten i näringslivet finns inom de mellanstora företagen och arbetsställena. Samtidigt startas fler företag i norra Skåne. Även bostadsmarknaden har en positiv utveckling med ökade priser och försäljningar.

Mellanstora företag skapar nya jobb

Till skillnad från flera av de andra delområdena växer inte antalet anställda i de minsta företagen och arbetsställena i norra Skåne, men inte heller hos de stora företagen ökar personalen. Däremot har de mellanstora företagen med 50-99 anställda på fem år växt med tio procent eller 275 personer.

De största bolagen fortsätter växa

Trots att de största företagen generellt sett minskar antalet anställda, så har några få av de största privata bolagen i delområdet utvecklats starkt. Bergendahls Food, Ballingslöv kök och Finja betong är tre stora och växande företag i delområdet. Sängtillverkaren Hilding Anders som tidigare varit ett av delområdets större bolag har stängt sin anläggning i Hästveda som nu omvandlats till logistikcenter.

Nyföretagandet ökar i Hässleholm

Nyföretagandet ökar i Hässleholm vilket går mot

trenden i övrigt i Skåne. Nyföretagandet ökade med sju procent i kommunen och minskade tre procent i Skåne. Enligt senast tillgänglig statistik från 2017 växer dock sysselsättningen mest inom den offentliga sektorn i norra Skåne.

Den disponibla inkomsten ökar

De disponibla inkomsterna i Norra är bland de lägsta i Skåne, men under 2017 hade området den högsta tillväxten på 2,9 procent. Samtidigt visar de senaste siffrorna från Kronofogden att Norra hade den största ökningen i det samlade skuldbeloppet som inkommit från ansökningar om betalningsföreläggande.

Högre priser och fler sålda bostadsrätter

Både bostadsrättspriserna och försäljningarna ökar i Norra. Från mars 2018 till februari 2019 ökade priserna med sex procent jämfört med föregående tolv månadersperiod. Samtidigt ökade försäljningarna med två procent.

Norra

INVÅNARE

65 388 (+0,3%)

Befolkning 31 december 2018 (förändring 2017-2018)
Källa: SCB

Kommuner:
Hässleholm,
Osby.

DE FEM STÖRSTA BRANSCHERNA

Bransch (andel av total sysselsättning)	Antal anställda	Förändring 2016-2017
Vård och omsorg/ Sociala tjänster (21 %)	5 529	0,4%
Handel (15 %)	3 960	-1,4%
Tillverkning och utvinning (13 %)	3 514	-1,8%
Utbildning (12%)	3 270	2,6%
Byggverksamhet (9 %)	2 383	1,6%

Källa: SCB., avser dagbefolkning.

NETTOFÖRETAGANDE

223 (-0,4%)

Under de första tre kvartalen 2018 startades 253 nya företag och 30 gick i konkurs. Förändringen jämför med samma period 2017.

Källa: Tillväxtanalys/SCB

DISPONIBEL INKOMST PER INVÅNARE (TUSEN KR)

198 (+2,9%)

2017. (Förändring jämfört med 2016).

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i delområdet per 31 dec 2017

FEM STÖRSTA ARBETSGIVARNA (2018)*

	Antal anställda	Ort
SKÅNE LÄNS LANDSTING	1325	Hässleholm
BERGENDAHL FOOD AB	775	Hässleholm
BALLINGSLÖV AB	475	Hässleholm
BACKER AB	225	Hässleholm
FEM ARBETSGIVARE**	175	Osby/Hässleholm

* Tabellen omfattar ej kommunerna som är den största arbetsgivaren i respektive kommun och anger största enskilda bolag/arbetsställe och är ej sammanräknad för koncern. Källa: SCB

** Lekolar Ab (Osby), Samhall AB (Hässleholm), Grönsakshallen Sorunda AB (Hässleholm), Finja Prefab AB (Hässleholm) och Stoby Måleru AB (Hässleholm).

VILLOR: K/T-TAL

1,84 (+2%)

K/T-talet för områdets villor under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

BOSTADSRÄTTER: KR/KVM

10 648 (+6%)

Kvadratmeterpriset för områdets bostadsrätter under perioden mars 2018 till februari 2019 (förändring jämfört med föregående 12-månadersperiod).

Källa: Svensk mäklarstatistik

ARBETSLÖSHET

9,1% (-0,7)

Arbetslösheten i februari 2019 (förändring i procentenheter jämfört med februari 2018).

Källa: Arbetsförmedlingen

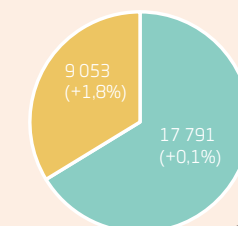
SYSSELSÄTTNING

78,1% (+0,5)

Sysselsättningsgrad 2017, nattbefolkning (förändring i procentenheter jämfört med 2016).

Per sektor 2017 (tillväxt 16-17)

Offentlig sektor

Källa: SCB, avser dagbefolkning.

Svagare sysselsättningstillväxt

Arbetslösheten minskar fortsatt i Hässleholm under 2019, men den ökar i Osby.

Enligt den senast tillgängliga statistiken för 2017 ökade sysselsättningen marginellt och även då mest inom den offentliga sektorn. Men de disponibla inkomsterna ökade i delområdet under 2017.

Fortsatt störst jobbtillväxt inom offentlig sektor

Arbetslösheten fortsätter minska och i februari var den enligt statistik från Arbetsförmedlingen 9,1 procent i delområdet Norra. Det är en marginell förändring sedan höstens skånska konjunkturrapport, men en minskning med 0,7 procentenheter jämfört med samma månad förra året. Arbetslösheten minskade dock enbart i Hässleholm. I Osby ökade arbetslösheten med 0,4 procentenheter i februari 2019 jämfört med samma månad förra året.

Under 2017, som är det senaste året med tillgänglig statistik från SCB, minskade takten i sysselsättningstillväxten i Norra. Antalet sysselsatta ökade med 0,7 procent vilket kan jämföras med en tillväxt i antal sysselsatta på 2,5 procent under 2016. Den privata sektorn hade en svag utveckling på 0,1 procent vilket dock var positivt jämfört med året innan då den privata sektorn minskade med 0,1 procent. Den offentliga sektorn hade en svagare tillväxt under 2017 på 1,8 procent.

Sysselsättningsgraden, som visar förvärvsfrekvensen bland de 20-64-åriga som är bosatta i kommunen, var 78,1 procent 2017 och ökade med 0,5 procentenheter. Mest ökade den i Osby där sysselsättningsgraden var 79,5, vilket var en procentenhet mer än året innan.

Lägre arbetslöshet i Hässleholm

Arbetslöshet februari 2019

	Arbetslöshet, andel av arbetskraften	Förändring ett år (procentenheter)
Osby	8,5	0,4
Hässleholm	9,3	-0,9
Norra	9,1	-0,7

Källa: Arbetsförmedlingen

Högst ökning i disponibel inkomst

Antalet invånare i Norra ökade med 0,3 procent under 2018. Det är den lägsta befolkningstillväxten av alla sju delområdena. Även i ett femårs-perspektiv har delområdet haft den svagaste utvecklingen i antalet invånare. Hushållens disponibla inkomster var 198 000 kr per invånare 2017 och har ökat med 2,9 procent jämfört med 2016, vilket var den högsta ökningen av alla delområden. Ökningen står Hässleholm huvudsakligen för där inkomsterna ökade med 3,5 procent.

Under 2018 har det varit en markant ökning i kraven på obetalda skulder som kommit in till Kronofogden vilket hänger ihop med en kraftig ökning i antal ärenden men är även en del av en nationell trend. Den procentuella utvecklingen i det samlade skuldbeloppet från ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer i delområdet är 53 procent från 2017 till 2018. Det är Hässleholm som står för denna ökning vilket hänger ihop med både att fler ärenden upprättades och att det gällde fler personer än året innan, men det beror även på att de tjugo största ärendena gäller större belopp än förra året. I Osby har skuldbeloppet enbart ökat med 2 procent.

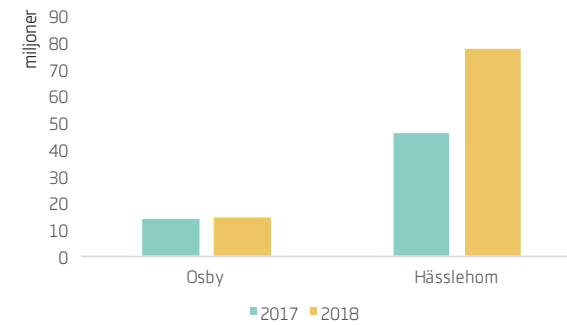
I Norra tjänar de som bor i kommunerna mer än de som arbetar i kommunerna, men i Hässleholm är självförsörjningskvoten nära ett (0,92). Invånarna i Osby har nära till både Hässleholm och Älmhult och invånarna som är bosatta i kommunen har samlat sett en högre lönesumma än de som arbetar i kommunen.

FOTO: NEWS ØRESUND

Invånarnas ekonomi

Skulder inkomna till Kronofogden

Källa: Kronofogden. Statistiken anger ansökningar om betalningsföreläggande mot fysiska personer och visar därmed utvecklingen i det samlade skuldbelopp per kommun som inkommit till Kronofogden under året, det vill säga krav på obetalda skulder.

Disponibel inkomst per invånare (tkr)

	2017	Förändring ett år
Osby	190	0,6%
Hässleholm	200	3,5%
Norra	198	2,9%

Källa: SCB. Siffrorna har justerats efter KPI och baseras på den totala summan delat på invånarantalet i kommunen/delområdet per 31 dec 2017

Självförsörjningskvot

	Lönesumma natt 2017 (milj. kr)	Lönesumma dag 2017 (milj. kr)	Självförsörjningskvot (milj. kr)
Osby	1 844,1	1 340,3	0,73
Hässleholm	7 370,0	6 774,5	0,92
Norra	9 214,1	8 114,8	0,88

Källa: SCB. Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och därmed anger en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Självförsörjningskvoten visar dels på skattekraftens omfattning och dels på områdets näringsliv och in- och utpendling. Lönesummorna baseras på kontrolluppgifter för anställda och omfattar således inte egenföretagare.

Skulder hos Kronofogden förändring 2017-2018

+53% i Norra
+13% i Skåne

Självförsörjningskvot

Självförsörjningskvoten visar på kommunens skattekraft, näringslivets omfattning samt in- och utpendlingen.

> **Krav på obetalda skulder** hos Kronofogden ökade kraftigt i Norra jämfört med Skåne. Det är framför allt Hässleholm som har upplevt en stor procentuell ökning av inlämnade ansökningar om betalningsföreläggande under 2018.

> **Den disponibla inkomsten** i Norra var 198 000 kr per invånare under 2017. Det är en ökning med 2,9 procent sedan 2016 vilket är den kraftigaste tillväxten av alla sju delområden.

> **Självförsörjningskvoten** i norra Skåne är 0,88 med vilket det förstås att de som bor i delområdet tjänar mer än de som arbetar i området. I Hässleholm är självförsörjningskvoten högre än i Osby.

Prisökningen på bostadsrätter i Norra Skåne näst högst i länet

Johan Nilsson, fastighetsmäklare på Fastighetsbyrå i Hässleholm, hur är läget på bostadsmarknaden i delområdet Norra Skåne just nu?

FOTO: FASTIGHETSBYRÅN

– Jag tycker att det är bra, det är det enkla svaret. Jämfört med 2012–2013 så är det en fantastisk marknad idag, men jämfört med 2017 är det lite lugnare. Känslan är att man inte får mindre betalt idag än för 1–1,5 år sedan, medan man får mycket mer betalt än runt 2012–2013.

Finns det något område som sticker ut?

– Nu kan man få rätt bra betalt även på bostadsrätter i Osby, och mindre orter som Tytinge, Bjärnum och Vinslöv. För 4–5 år sedan var vi som mäklare inte involverade i affärer i Bjärnum, för man fick inga pengar för det. Nu går det att göra en affär även där.

Vad tror du om framtiden för bostadsmarknaden i Norra Skåne?

– Vi har en mer stabiliserad marknad. Det som händer nu i Stockholm är att 2018 var väldigt tufft, men nu börjar det återhämta sig och det kommer fler budgivning. Det tyder på att vi kommer ha en stabil marknad även i Osby och Hässleholm framöver. Vi har aldrig blivit påverkade av amoreringskrav och belåningstak på samma sätt som i de större städerna.

FOTO: NEWS ØRESUND

Uppgång på bostadsmarknaden

Bostadsrättsmarknaden går framåt, men från låga nivåer

Norra Skåne går emot trenden i Skåne då både kvadratmeterpriserna och antalet försäljningar av bostadsrätter i delområdet ökar. Det genomsnittliga kvadratmeterpriset på en bostadsrätt i Skåne som helhet sjönk något under perioden mars 2018 till februari 2019 jämfört med samma period föregående år. I delområde Norra steg istället priserna med sex procent under den studerade perioden. Ökningen i Hässleholm, där majoriteten av bostadsrätterna säljs, var som störst under hösten 2018. Det gör Norra Skåne till det delområde som har den näst högsta prisutvecklingen på den skånska bostadsrättsmarknaden efter delområde Sydöstra. Den procentuellt stora ökningen kan till viss del förklaras med att den sker från en relativt låg prisnivå. Samtidigt är delområdet tillsammans med Sydöstra Skåne ett av två delområden där antalet försäljningar av bostadsrätter ökar. Fastighetsmäklaren Johan Nilsson, på Fastighetsbyrå i Hässleholm, menar att det är i de mindre orterna i delområdets kommuner som prisökningen på bostadsrättsmarknaden syns tydligast.

– Ja, det är det som händer i Bjärnum, Osby, Tytinge och Vinslöv. Vi har gått från lägenhetspriser på 50 000–75 000 kronor till att sälja för 200 000–300 000. Det går att göra en affär även där.

Stabil villamarknad

Knappt två tredjedelar av de sålda bostäderna i delområdet är villor, och den marknaden har varit stabil under det senaste året. På villamarknaden såldes 470 objekt mellan mars 2018 och februari 2019, exakt lika många som under samma period ett år tidigare. Priserna, mätt i K/T-tal, det tal som visar relationen mellan köpeskilling och taxeringsvärde, steg med två procent under perioden, vilket är på samma nivå som genomsnittet i Skåne. Hässleholm stod för en ökning av antal sålda villor, medan försäljningen i Osby istället minskade rejält. Osby är dock en av Skånes minsta kommuner, så enskilda försäljningar kan påverka statistiken kraftigare än vad som är fallet i större städer.

De relativt låga kvadratmeterpriserna i norra Skåne är något som kan locka köpare från närliggande områden, menar Johan Nilsson. Han träffar potentiella köpare från andra kommuner både i Hässleholm och i Osby.

– Vi träffar en del spekulanter från Malmö och

Bostadsmarknaden

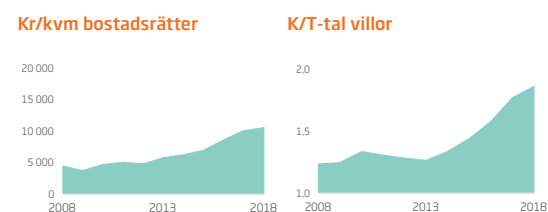
Prisutveckling bostadsrätter och villor

Källa: Svensk Mäklarstatistik

	BOSTADSRÄTTER kr/kvm ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴	VILLOR kr/kvm ¹	K/T-tal ¹ (förändring) ²	Antal försäljningar ³ (förändring) ⁴
Hässleholm	10 937 (4 %)	236 (4 %)	12 881	1,84 (2 %)	397 (7 %)
Osby	6 859 (43 % ⁵)	18 (-14 %)	9 881	1,83 (1 %)	73 (-27 %)
Norra	10 648 (6 %)	254 (2 %)	12 415	1,84 (2 %)	470 (0 %)

1) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019. 2) Avser genomsnittligt värde mars 2018–februari 2019 jämfört med genomsnittligt värde mars 2017–februari 2018. 3) Avser antalet försäljningar under perioden mars 2018–februari 2019. 4) Avser antalet försäljningar mars 2018–februari 2019 jämfört med mars 2017–februari 2018. 5) Antalet försäljningar understiger 25 per år, vilket gör att prisutvecklingen ej är tillförlitlig.

Prisutveckling Norra 10 år

Källa: Svensk Mäklarstatistik

Nyproduktion av lägenheter

	Påbörjade lägenheter 2018 (förändring) ⁶	Färdigställda lägenheter 2018 (förändring) ⁷
Hässleholm	289 (146)	111 (67)
Osby	25 (16)	10 (2)
Norra	314 (162)	121 (69)

6) Avser förändringen av antalet påbörjade nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. 7) Avser förändringen av antalet färdigställda nybyggda lägenheter 2018 jämfört med 2017. Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

> **Trend 2019** - Kvadratmeterpriserna på bostadsrätter i Hässleholm fortsätter att öka under årets första kvartal, samtidigt är K/T-talet för villaförsäljningar lägre än under hösten 2018.

Lund. Det är inga mängder, men det finns folk som ser att de kan köpa ett hus här för en tredjedel av priset gentemot vad det kostar i Malmö och Lund. I Osby kommer det folk som jobbar i Älmhult.

Nyproduktionen ökar i Hässleholm

Nyproduktionen av lägenheter i Hässleholm ökade kraftigt under 2018. 111 lägenheter färdigställdes och 289 stycken påbörjades i kommunen under året, i bägge fallen mer än en fördubbling jämfört med 2017. De flesta av dessa är hyresrätter, men det finns en efterfrågan även efter bostadsrätter, enligt Johan Nilsson.

– Det kommer att byggas väldigt mycket även framöver i Hässleholm, vilket är bra. Hässleholm är inte beredda att sälja 150 nyproducerade bostadsrätter om året i dagsläget, men 50–75 hade varit bra för rörligheten på marknaden.

I Osby är lägenhetsbyggandet väldigt lågt,

och det har det varit under många år. Under 2018 påbörjades 25 lägenheter i kommunen, och 10 färdigställdes. Under femårsperioden 2013–2017 färdigställdes endast 43 lägenheter i Osby kommun. Det påbörjades dock fler lägenheter i delområde Norra 2018 än i andra mindre tätbefolkade delområden, såsom Mellanskåne och Sydöstra Skåne.

Mycket privata bostadsaffärer i Osby

En lokal företeelse som särskiljer Osby från de flesta andra skånska kommuner är att en stor andel bostadsaffärer sker privat, utan att en mäklare är inblandad. Johan Nilsson berättar:

– I hela Sverige görs den absoluta majoriteten av affärerna av mäklare. I Osby görs en hel del utan att en mäklare är inblandad. Det är affärer inom familjen, eller som görs efter att man pratat med någon på byn.

Tema: Näringsliv Norra Skåne

5 001

Så många företag finns registrerade i delområdet Norra, varav 55 procent av dessa är aktiebolag. 82 procent av delområdets företag finns i Hässleholm.

Källa: Bolagsverket, siffrorna avser februari 2019

STÖRSTA KONCERNERNA

3 125

Delområdets 15 största koncerner har tillsammans 3 125 anställda i norra Skåne.

Källa: SCB, avser 2018

”Att hitta arbetskraft med rätt kompetens är den allra största utmaningen för näringslivet.”

Carl-Johan Löwenberg,
tillväxtchef i Osby kommun

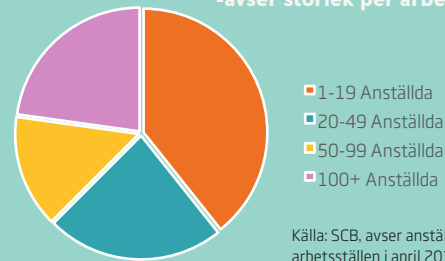
”Hässleholm är jättebra för oss och vi kommer vara kvar och utvecklas här.”

Lars Ljungälv, koncernchef Bergendahl & Son

FOTO: NEWS ÖRESUND

FÖRDELNING: FÖRETAGSSTORLEK -avser storlek per arbetsställe

Källa: SCB, avser anställda vid arbetsställen i april 2019.

0,88

Självförsörjningskvoten innebär att de som arbetar i delområdet tjänar 88 procent av de boendes löneinkomster. Självförsörjningskvoten baseras på lönesummor för natt- och dagbefolkning utifrån kontrolluppgifter, en kvot på 1 betyder att dessa är lika stora.

Källa: SCB

Offentliga jobb drar upp tillväxten

Den totala sysselsättningstillväxten mellan 2016-2017 var 0,7 procent, vilket är en nedgång från året före då tillväxten landade på 2,5 procent. Det är främst de offentliga jobben som växer då den privata sysselsättningstillväxten i princip är oförändrad.

FOTO: NEWS ÖRESUND

Jobben i näringslivet minskar

Som enda delområde minskade jobben inom samtliga bolag i delområdet mellan november 2013 och april 2019. Nedgången på minus en procent skedde främst bland företag med över 100 anställda. Sett till de enskilda kommunerna är det i Osby jobbminskningen skett medan jobben i Hässleholm varit i princip oförändrade. Det visar siffror från SCB som avser anställda vid delområdets arbetsställen.

Största koncernen är Bergendahl & Son

Bergendahl & Son driver City Gross, inredningsbutiken Granit, smyckeskedjan Glitter samt lågprisvaruhuset Eko. Bolaget har huvudkontoret för matverksamheten, Bergendahls Food, i Hässleholm och totalt sysselsätter de runt 875 personer i delområdet. Bergendahls koncernchef Lars Ljungälv berättar att han vill att företaget fortsätter expandera i Hässleholm.

Norra Skånes näringsliv tappar jobb i både små och stora företag

Som enda delområde i Skåne har jobben i näringslivet minskat i norra Skåne. Framför allt är det företag med över 100 anställda som tappat medarbetare, men även de minsta företagen backar något. Samtidigt går det bra för några av de största privata företagen. Även nyföretagandet ökar.

- **Jobben minskar i näringslivet** – idag finns det runt 200 färre jobb än under 2013.
- **Stora koncerner i tillväxt** i norra Skåne är Bergendahl & Son samt Stenaägda kökstillverkaren Ballingslöv som tillsammans växt med 400 anställda i delområdet sedan 2013.
- **450 jobb har försvunnit** hos företag och arbetsställen med över 100 anställda i delområdet under femårsperioden.
- **Den totala sysselsättningstillväxten** uppgick till 0,7 procent under 2016-2017 medan den privata sysselsättningstillväxten är oförändrad.
- **Nyföretagandet ökar** till skillnad från i Skåne i stort.
- **Bygg, handel, jordbruk och tillverkning** dominerar det privata näringslivet.

Näringslivet i delområdet Norra uppvisar både negativa och positiva tendenser. Totalt sett har jobben minskat i näringslivet de senaste fem åren då både de större och mindre företagen dragit ner på antalet anställda. Den totala sysselsättningstillväxten är lägre än i Skåne i stort mellan 2016-2017, och framför allt är det de offentliga jobben som bidrar till tillväxten. Samtidigt ökar de 15 största privata bolagen mest av de skånska delområdena, procentuellt sett. Några få av de större bolagen, bland andra Bergendahl & Son som är områdets största privata arbetsgivare och kökstillverkaren Ballingslöv, står för majoriteten av jobbtillväxten bland dessa bolag. Även nyföretagandet pekar i en positiv riktning i Hässleholm.

Flera av de största branscherna minskar i sysselsättning. Framöver väntas både handel, logistik och transport få ett uppsving då delområdet har goda kommunikationer i form av både järnväg och motorvägar.

Så här definieras företagen och jobben

15 största privata koncernerna. Uppgifterna om antalet anställda avser summan av arbetsställen som respektive koncern har i delområdet.

Små och stora företag och arbetsställen. När vi i texten talar om jobb i näringslivet och företagens storlek avses antal anställda per arbetsställe i delområdet ägt av privata och offentliga företag. Ett företag kan ha flera arbetsställen. Senaste siffror från april 2019.

Sysselsättningstillväxt avser det samlade antalet anställda i privat och offentlig sektor. Senaste siffror från 2017.

Topp 15: Största privata koncerner

Anställda vid arbetsställen i norra Skåne

Koncernens arbetsställen (största arbetsställe)	Anställda 2018
Bergendahl & Son (Bergendahls Food Ab)	875
Stena Ab (Ballingslöv Ab)	475
Rotorbulk Förvaltnings Ab (Finja Prefab Ab)	325
NIBE Industrier Ab (Backer Ab)	275
Stoby Målerifirma Förvaltnings Ab (Stoby Måleri Ab)	175
Interogo Holding AG (Lekolar Ab)	175
KGT Kristianstad Ab (KGT Trafik Ab)	125
Göinge Bil Invest AB (Göinge Bil Ab)	125
Bombardier Inc (Bombardier Transportation Sweden)	125
Vijvägen Livs Ab	75
Levins Gruppen i Hässleholm AB (Levins Elektriska Ab)	75
CWWC Nordic Ab (Emmaljunga Barnvagnsfabrik Ab)	75
Furnigroup i Bjärnum Holding Ab (Affari Ab)	75
Sveland Djurförsäkringar	75
Veab Heat Tech	75
Totalt	3 125

Källa: SCB. För företag eller koncern anges antalet anställda vid samtliga arbetsställen i delområdet. Antalet anställda anges i intervall och ej exakt antal.

Citygross i Hässleholm som ägs av Bergendahls Food.

Näringslivet har tappat jobb senaste fem åren

De mindre företagen dominerar i delområdet Norra. Över 60 procent av de som är anställda i näringslivet i Hässleholm och Osby jobbar i ett företag med mindre än 50 anställda. Trots att dessa företag dominerar företagsstrukturen har jobbtillväxten där varit i princip oförändrad mellan april 2019 och november 2013. I samtliga övriga delområden har jobben växt i dessa mindre företag.

Antalet jobb växer i de något större företagen som har mellan 50-99 anställda, de står dock endast för runt 15 procent av jobben. Allra störst nedgång har skett bland de största företagen med över 100 anställda. Där har jobben minskat med runt 450 personer under perioden, vilket motsvarar åtta procent. Det innebär att Norra är det enda delområde där jobbtillväxten i näringslivet totalt sett minskat de senaste fem åren. Positivt är dock

Utveckling i antal anställda hos företagen (arbetsställen)*

Förändring i antal anställda och procentuell förändring, november 2013-april 2019

Anställda	1-19		20-49		50-99		100+		Totalt	
	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent	Förändring anställda	Procent
Osby	-149	-8%	-117	-10%	+108	+23%	-85	-11%	-243	-6%
Hässleholm	+220	+3%	+11	0%	+167	+7%	-362	-8%	+36	0%
Norra	+71	+1%	-106	-2%	+275	+10%	-447	-8%	-207	-1%

* Statistiken avser antalet anställda per arbetsställe som företagen har i respektive kommun. Även större företag kan ha mindre arbetsställen. Källa: SCB

att Hässleholm har en stark tillväxt i nystartade företag till skillnad från länet i stort, vilket kan få upp sysselsättningen i de mindre företagen framöver.

– Det ökade nyföretagandet i Hässleholm tror jag är en kombination av riktade intensiva insatser från aktörer som Nyföretagarcentrum Hässleholm samt ett starkt och lovande arbete bland många unga entreprenörer som ofta startar företag direkt efter gymnasiet. Vi kan också se att det startar företag som är spin-outs från företag i närområdet, säger Stefan Larsson, tillväxtchef i Hässleholms kommun. Han tillägger också att enligt uppgifter från Nyföretagarcentrum finns över 80 procent av de nya företag som startas fortfarande kvar i kommunen tre år senare.

Även om antalet jobb generellt minskar hos de större koncernerna i delområdet så finns det undantag som Stenaägda kökstillverkaren Ballingslöv och den privata livsmedelsgrossisten Bergendahls & Son.

Bergendahl & Son driver butikskedjorna City Gross, Granit, Eko och Glitter och har huvudkontoret för matdelen samt ett nationellt grossistlager i Hässleholm. Under perioden växte Bergendahl & Son med runt 300 anställda i delområdet och förra året stod ett nytt automatiserat lager klart vid sidan av huvudkontoret. Koncernen har idag närmare 900 anställda i delområdet, varav mellan 700 och 800 personer jobbar i Hässleholm.

– Hässleholm är jättebra för oss och vi kommer vara kvar och utvecklas här. Det ligger bra till i ett logistikperspektiv, det är relativt enkelt att få tag på arbetskraft och lojala medarbetare här och det är viktigt, berättar Lars Ljungälv, koncernchef för Bergendahl & Son som tillägger att de vill fortsätta expandera i Hässleholm.

Handeln står inför utmaningar

Bergendahls Food bidrar till att handeln är en viktig bransch för delområdet, och både detaljhandeln samt parti- och provisionshandeln finns bland de fem största privata branscherna. Förutom Bergendahls Food verkar även Osbys största privata bolag Lekolar inom partihandeln. Lekolar tillverkar pedagogiska hjälpmedel, leksaker och inredning till skolor och förskolor i hela Norden.

Båda handelsbranscherna har dock tappat i sysselsättning mellan 2016–2017, allra mest detaljhandeln som uppvisade en nedgång på över fyra procent. En av detaljhandelns största utmaningar är idag konkurrensen från e-handeln.

– De senaste åren har City Gross expanderat inom såväl grossist- som butiksdelen och det går bra, säger Lars Ljungälv.

– Men vi, liksom övriga livsmedelskedjor, har en stor utmaning när det gäller e-handeln eftersom det är en affärsmodell där det är svårt att få lönsamhet, då den medför ett moment som ingen vill betala för, nämligen hemkörningen av varorna. Men det är även otroligt spännande med massor av möjligheter framöver, fortsätter han.

Lars Ljungälv är inte ensam om att lyfta fram möjligheterna med e-handeln i delområdet som ligger strategiskt bra till med närhet till både järnväg och motorvägar.

– Logistikbranschen är en expansiv marknad

Lars Ljungälv, koncernchef Bergendahl & Son.

både nationellt och globalt, speciellt beroende på e-handeln. Osby ligger inte bara nära järnvägen, utan även två riksvägar och vi ligger också mellan två större städer. Det goda läget för logistik är väldigt intressant, säger Carl-Johan Löwenberg, tillväxtchef i Osby kommun. Han berättar också att många av de nya expansionerna i Osby sker i ett industriområde dit det nyligen börjat gå tåg.

Tågen är en växande framtidsbransch i Hässleholm

Även Hässleholms tillväxtchef Stefan Larsson lyfter fram just läget som en framtidsmöjlighet.

– Här finns fantastiska kommunikationer åt både norr och söder och fem järnvägslinjer åt olika håll. Tillsammans med kommuner och regioner arbetar vi nu med att få utökad persontrafik mellan Hässleholm och Halmstad. Vårt centrala kommunikativa läge ger oss fantastiska möjligheter som en gemensam mötesplats, säger han.

Hässleholm håller på att utvecklas till Skånes tågstad med kontor för Skånetrafiken, Öresundståg,

Bombardier, Transdev samt Region Skånes miljardsatsning på ny underhållsdepå för Öresundståg.

Tillverkningen fortsätter växa

Även delområdets näst största privata bolag Ballingslöv, som tillverkar och säljer kök, har vuxit i

Topp 5: Största privata branscherna 2017 (förändring 2016-2017)

Bransch	Syssel-satta	Förändring	Lönesum-ma (tkr)	Förändring
Byggingdustri	2 370	1,6%	802 592	7,7%
Parti-och provisionshandel utom med motorfordon	2 007	-1,2%	774 936	3,5%
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	1 397	-4,4%	368 054	3,8%
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 140	-2,2%	118 825	-5,7%
Övrig tillverkningsindustri	791	4,4%	281 054	5,3%

Källa: SCB. Siffrorna avser dagbefolkningen. *Observera att lönesummorna avser både privat och offentlig sektor och baseras på kontrolluppgifter, därmed omfattas ej egenföretagare.

Kommunernas största branscher är **PARTI- OCH PROVISIONSHANDEL** i Osby och **BYGGINDUSTRI** i Hässleholm.

Jobbnedgång i tre av fem branscher

Av delområdets fem största privata branscher växer sysselsättningen enbart i två av dem - byggingdustri och övrig tillverkningsindustri. Byggingdustri växer i stora delar av Skåne efter år med stora bostadsinvesteringar, men tillverkningsindustri minskar på många andra håll. Att tillverkningsindustri går framåt i delområdet Norra kan bero på att flera industri-företag haft framgångar på exportmarknaden.

delområdet under perioden. Idag har de enligt SCB 475 medarbetare i norra Skåne vilket innebär en ökning med runt 100 personer jämfört med för fem år sedan. Branschen "övrig tillverkning", där kökstillverkningen ingår, har växt i både antal sysselsatta och i lönesummor mellan 2016-2017. I branschen ingår förutom Balingstöv även barnvagnstillverkan Emmaljunga i Hässleholm.

Delområdets allra största bransch inom det privata näringslivet är byggindustrin och de senaste siffrorna visar att branschen utvecklas bra i delområdet. Mellan 2016-2017 ökade de anställda inom byggbranschen med 1,2 procent samtidigt som lönesummorna ökade med 7,7 procent.

Carl-Johan Löwenberg, tillväxtchef Osby kommun.

FOTO: OSBY KOMMUN

Kompetensbrist är den största utmaningen

Precis som i många av de skånska delområdena är kompetensbristen den utmaning som lyfts fram som den mest alarmerande av de intervjuade näringslivscheferna. – Hos oss i Hässleholm är det som på många andra platser en utmaning att hitta rätt kompetens. Det gäller generellt inom tillverkning och tjänsteföretag, säger Stefan Larsson och berättar att ett företag nyligen lämnat Hässleholm för Lund på grund av att de inte fann rätt kompetens.

– Att hitta arbetskraft med rätt kompetens är den allra största utmaningen för näringslivet i Osby just nu, säger Carl-Johan Löwenberg, som även tror att tillgången på etableringsbar mark kan bli ett problem för Osby framöver.

Nettoföretagande

Q1-Q3 2018
(förändring antal jämfört med samma period 2017)

	Nystartade	Konkurser	Nettoföretagande
Osby	46 (-5)	5 (-1)	41 (-4)
Hässleholm	207 (14)	25 (11)	182 (3)
Norra	253 (9)	30 (10)	223 (-1)

Källa: SCB, Tillväxtanalys

Nyföretagandet ökar

Hässleholm går emot den skånska trenden med färre nystartade företag genom en ökning av nyföretagandet, dock ökar även konkurserna vilket innebär att nettoföretagandet förblir oförändrat mellan 2017 och 2018.

Sysselsättning per sektor

Antal sysselsatta 2017 (förändring % 2016-2017)

	Totalt	Privat sektor	Offentlig sektor
Osby	4 678 (-0,2)	3 156 (-2,4)	1 522 (4,7)
Hässleholm	22 166 (0,9)	14 635 (0,7)	7 531 (1,3)
Norra	26 844 (0,7)	17 791 (0,1)	9 053 (1,8)

Källa: SCB. Avser dagbefolkning.

Sysselsättningsgrad

2017 (förändring procentenhet)

	2017	2016-2017
Osby	79,5%	+1,0
Hässleholm	77,7%	+0,3
Norra	78,1%	+0,5

Källa: SCB. Avser nattbefolkning mellan 20-64 år och inkluderar ej gränspendlare.

> **Den totala sysselsättningstillväxten** på 0,7 procent mellan 2016-2017 är lägre än Skånesnittet samt en nedgång från föregående år då samma siffror var 2,5 procent.

> **Den privata sysselsättningstillväxten** i delområdet är näst intill obefintlig på 0,1 procent, medan det är den offentliga sysselsättningen som drar tillväxten uppåt med 1,8 procent.

> **Osby har totalt sett en negativ tillväxt**, -0,2 procent, på grund av att de privata jobben minskar. I Hässleholm var sysselsättningstillväxten 0,9 procent. I bägge kommunerna är det en nedgång från föregående år.

FOTO: NEWS BRESUND

Om rapporten

Bakom Skånsk Konjunktur står Sparbanken Skåne i samarbete med sina ägarstiftelser Sparbanksstiftelsen Finn, Sparbanksstiftelsen 1826 och Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta. Syftet med rapporten är att bidra till ökad kunskap om ekonomi och utveckling i Skåne som region. Materialet är baserat på ett stort antal statistikkällor och kvalitativa intervjuer - och belyser utvecklingen i Skåne utifrån perspektiven invånare, näringsliv och offentlig ekonomi. Förutom övergripande regionanalys går innehållet ner på delregion- och kommunnivå. Analysen produceras av ØresundsInstitutet.

Sparbanken Skåne ägs till största delen av tre lokala sparbanksstiftelser. Dessa säkerställer att viktiga beslut fattas lokalt och tar även hand om vinstutdelning från banken och ser till att pengarna kommer samhället till godo genom olika projekt.

Andra rapporten i en serie

Detta är den andra rapporten i en serie konjunkturrapporter om Skåne som kommer att publiceras halvårsvis under de närmaste åren. Utgångspunkten har varit att göra en rapport som ger en lägesbild av Skåne indelat i sju delområden och där dessa delområdens struktur beskrivs mer ingående. I denna rapporten har vi förutom att följa upp på den ekonomiska utvecklingen valt att fördjupa analysen kring näringslivets utveckling och sysselsättningen i de sju delområdena. I följande rapporter kommer vi även att se hur den aktuella bilden förändras i de sju delområdena samt gå på djupet med ett eller flera teman. Nästa rapport kommer hösten 2019 med en fördjupning om arbetsmarknaden, pendling och kompetens.

Indelning av kommunerna i sju delområden

Rapporten om Skånes konjunkturutveckling är uppdelad i sju geografiska delområden:

Lundaområdet - Lund, Staffanstorps, Kävlinge

Mellanskåne - Eslöv, Svalöv, Höör, Hörby

Nordöstra - Kristianstad, Östra Göinge, Bromölla

Norra - Hässleholm, Osby

Sydöstra - Ystad, Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo

Sydvästra - Malmö, Lomma, Trelleborg, Svedala,

Skurup, Vellinge, Burlöv

Nordvästra - Helsingborg, Landskrona, Ängelholm,

Båstad, Höganäs, Klippan, Örkelljunga,

Bjuv, Åstorp och Perstorp

Genom denna indelningen blir det tre storstadsområden i västra Skåne med respektive Malmö,

Lund och Helsingborg och även tre storstadsområden i östra Skåne med respektive Kristianstad, Hässleholm och Ystad som storstäderna i östra Skåne. Dessutom bildar kommunerna mitt i Skåne ett eget område.

Som utgångspunkt är det en samlad bild för varje av dessa delområden som presenteras i rapporten, men eftersom det inom ett delområde kan vara stora skillnader kommunerna emellan finns det även statistik för kommunnivå på relevanta ställen och exempel på utvalda kommuners utveckling presenteras.

Intervju

Rapporten bygger på lokala och regionala data som sedan kompletterats med intervjuer. Till denna rapporten har vi genomfört intervju med 31 av de 33 skånska kommunernas näringslivschefer eller motsvarande. Det har även genomförts 7 intervjuer med företag och 7 med mäklare. Sammanlagt har det genomförts 42 intervjuer.

Alla intervjupersoner har godkänt de citat som återfinns i rapporten.

Statistik

Rapporten bygger på lokala och regionala data från främst Statistiska Centralbyrån, men även andra datakällor.

Arbetslöshet: Siffrorna anger andel arbetslösa av den registerbaserade arbetskraften och uppdateras varje månad. Senaste aktuella siffran är från februari 2019. I arbetslösa inkluderas inskrivna på Arbetsförmedlingen, både öppet arbetslösa och sökande i program. Källa Arbetsförmedlingen.

Antal anställda uppdelat på företagsstorlek:

Siffrorna anger antalet anställda på privata och offentliga arbetsställen i varje kommun. Ett aktivt företag har alltid minst ett arbetsställe. Med arbetsställe avses varje adress, fastighet eller grupp av fastigheter där företaget bedriver verksamhet. Som anställda räknas personer som arbetsgivaren är skyldig att innehålla och redovisa A-skatt för (huvudarbetsgivare), som för närvarande är anställda, för vilka utbetald lön (arbetsinkomst) per år beräknas överstiga ett prisbasbelopp och som är vikarier längre tid än tre månader. Den senaste aktuella siffran är från april 2019. Jämförelser är gjorda med statistik från november 2013. Källa: SCB – Företagsregistret.

Bostadspriser: Siffrorna gäller genomsnittliga prisnivån under perioden mars 2018 till februari 2019 jämfört med samma siffror under den föregående tolv månadersperioden. Genom att analysera rullande tolv månadersperioder undviks säsongseffekter och statistiken blir mera tillförlitlig. Källa: Svensk Mäklarstatistik.

K/T-tal: För villor används K/T-tal som visar köpeskillingen i förhållande till taxeringsvärdet. Att använda K/T-talet för att mäta prisutveckling minskar påverkan från faktorer såsom storlek och ålder. Källa: Svensk Mäklarstatistik.

Branschuppdelat sysselsättning: Till denna rapport har sysselsättningsstatistik uppdelat på branscher enligt SNI 2007 utökad nivå använts. Därmed är branschfördelningen mer detaljerad än i den konjunkturrapport som publicerades hösten 2018. Den senaste aktuella siffran är från 2017. Statistiken baseras på dagbefolkning. Källa: SCB – RAMS.

Bruttoregionprodukt: Siffrorna är ett mått på den samlade produktionen inom en region. För BRP per invånare i tusen kr används löpande priser. Volymförändringen är i fasta priser. Volymförändringen kan uppvisa stora fluktuationer från ett år till ett annat och därför uppmanar SCB till försiktig tolkning av förändringen för ett år. Senaste aktuella siffran är för 2017, men denna siffran är preliminär. Källa: SCB.

Disponibel inkomst: Siffrorna anger summan av samtliga hushållsmedlemmars alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar (exempelvis återbetalt studielån). Senaste aktuella siffran är från 2017. Siffrorna baseras på den totala summan delat på invånartalet i kommunen/delområdet den 31 december 2017 och har justerats efter konsumentprisindex (KPI) fastställda årsmedeltal. Indexet mäter den genomsnittliga prisutvecklingen för hela den privata inhemska konsumtionen, de priser konsumenten faktiskt betalar. Källa: SCB.

Kronofogdens statistik: Siffrorna anger det totala skuldbeloppet som inkommit under året från ansökningar om betalningsföreläggande, alltså krav på obetalda skulder. Senaste aktuella siffran är från 2018. Källa: Kronofogden.

Lönesummor: Siffrorna anger den samlade lönen per år eller bransch och är inte uppdelade per

sektor. Lönesumman baseras på kontrolluppgifter från företagen. Därmed syns inte lönesummorna för egenföretagare utan enbart för anställda. Lönesummorna på branschfördelat nivå avser dagbefolkningen. Källa: SCB - LSUM.

Nettoföretagande: Siffrorna för konkurser är hämtade från SCB och siffrorna för nystartade företag är från Tillväxtanalys. Senaste aktuella siffran är tredje kvartal 2018. Källa: Tillväxtanalys/SCB.

Offentlig och privat sysselsättning: Privat sektor omfattar aktiebolag (ej offentligt ägda), kommunalt ägda företag och organisationer, statligt ägda företag och organisationer, övriga företag som ej är offentlig ägda samt övriga organisationer. Offentlig sektor omfattar landsting, primärkommunal förvaltning, statlig förvaltning, statliga affärsverk samt övriga offentliga institutioner. Senaste aktuella siffran är från 2017. Statistiken baseras på dagbefolkningen. Källa: SCB – RAMS.

Självförsörjningskvoten: Självförsörjningskvoten fås genom att dela den totala lönesumman för de som arbetar i området (även kallat dagbefolkningen) med lönesumman för de som bor i området (även kallat nattbefolkningen) och anger därmed en kvot på ett att dagbefolkning och nattbefolkning tjänar lika mycket. Självförsörjningskvoten visar dels på skattekraftens omfattning och dels på områdets näringsliv och in- och utpendling. Senaste aktuella siffran är från 2017. Källa: SCB.

Största privata bolag: Siffrorna anger antalet anställda enligt SCB:s statistik över samtliga arbetsställen, inom delområdet eller en kommun, hos en koncern eller bolag. Som anställda räknas personer som arbetsgivaren är skyldig att innehålla och redovisa A-skatt för (huvudarbetsgivare), som för närvarande är anställda, för vilka utbetald lön (arbetsinkomst) per år beräknas överstiga ett prisbasbelopp och som är vikarier längre tid än tre månader. Den senaste aktuella siffran är från hösten 2018. Källa: SCB – Företagsregistret.

Sysselsättningsgrad: Siffrorna anger hur stor andel av de 20-64-åriga i varje kommun som är förvärvsarbetande. Statistiken baseras på nattbefolkningen. Senaste aktuella siffran är från 2017. Källa: SCB – RAMS.

Djupdykning i Skånes näringsliv

I denna rapport belyses näringslivet i Skåne. För att få en nyanserad bild har alla 33 kommuners näringslivschefer tillfrågats om utvecklingen i just deras kommun. Företrädare för 31 av 33 kommuner medverkar i denna rapport. Dessutom har sju företag intervjuats om deras egen utveckling, syn på näringslivet i regionen och konjunkturen. Företagsurveyen baseras på att företaget på ett eller annat sätt satsar i det aktuella delområdet - genom rekrytering, nyetablering eller expanderings. Dessutom har en mäklare i varje delområde intervjuats för att nyansera utvecklingen på bostadsmarknaden.

Till rapporten används regional statistik för de 33 kommunerna och sju delområdena, främst från Statistiska Centralbyrån. Till temat har det gjorts ett urval av relevant statistik för att kunna beskriva utvecklingen inom näringslivet: sysselsättningstillväxt, branschstruktur, lönesummor, företagens storlek, de femton största privata bolagen och nyföretagande.

Bransch och sektor

För att beskriva näringslivet ser vi på utvecklingen i sysselsättningen bland dagbefolkningen, det vill säga bland de som arbetar i kommunen, uppdelat på bransch och per sektor. Här används branschuppdelad sysselsättningsstatistik (RAMS) på en mer detaljerad nivå, jämfört med den som använts i höstens skånska konjunkturrapport och som även anges som största branscher på startsidan för varje delområde. Detta för att följa antalet sysselsatta totalt sett och inom ett 50-tal branscher uppdelat på privat och offentlig sektor under perioden 2012 till 2017. Den senaste aktuella statistiken publicerades i november 2018 och avser år 2017.

Lönesummor

För att nyansera utvecklingen i näringslivet används även statistik för lönesummor. Dessa siffror anger den samlade lönesumman per år och bransch utifrån kontrolluppgifter. Siffrorna är inte uppdelade per sektor. På grund av att lönesummorna baseras på kontrolluppgifter syns inte egenföretagares inkomster.

Företagsstruktur

För att studera näringslivets struktur ser vi även på företagsstorlek. Statistiken anger hur många anställda det finns inom offentliga och privata arbetsställen/företag och om dessa är inom företag med respektive 1-19, 20-49, 50-99 eller 100+ anställda. Denna statistik har vi beställt från SCB:s företagsregister, som är mer aktuell, och för att beskriva utvecklingen inom företagsstrukturen jämförs antalet anställda 2019 med 2013.

Största privata bolagen inom näringslivet

För att komplettera bilden av det privata näringslivet och de största bolagen har vi beställt en företagslista med uppgift om antalet anställda hos varje delområde eller kommuns femton största privata koncerners arbetsställen. Genom att jämföra antalet anställda i bolagen under 2018 med 2013 ger statistiken en bild av utvecklingen inom de största företagen. I texten refereras ibland till en samlad utveckling för antalet jobb i de femton största bolagen.

Nyföretagande

För att fånga utvecklingen inom näringslivet har statistik för antalet nystartade företag och konkurser använts. Utifrån dessa siffror beräknas nettoföretagandet och utvecklingen i nyföretagandet som en aktuell konjunkturmätare.

RAPPORTER:

- Arbetsmarknadsutsiktarna hösten 2018 i Skåne län, prognos för arbetsmarknaden 2019
- Konjunkturinstitutets "Konjunkturläget i mars 2019"
- OECD Interem Economic Outlook i mars
- Riksbankens penningpolitiska rapport i februari
- Sveriges byggindustrier konjunkturrapport i april
- Swedbank Economic Outlook i april

Intervjuista

- **Alexandra Ernberg**, franchisetagare/fastighetsmäklare/nyproduktionsansvarig, Fastighetsbyrå Lund
- **Anders Lindberg**, näringslivschef, Klippans kommun
- **Andreas Jarud**, vd, Ängelholms näringsliv
- **Annette Melander Berg**, näringslivsdirektör, Helsingborgs stad
- **Anna Classon**, tillväxt- och näringslivschef, Landskrona stad
- **Anna Engblom**, näringslivsstrateg, Trelleborgs kommun
- **Anna Nilsson**, näringslivssamordnare, Burlövs kommun
- **Annika Nilsson**, tillförordnad näringslivschef, Hörby kommun
- **Annika Wallin Jalgén**, vd, Business Port Staffanstorp
- **Bengt Fellbe**, näringslivssamordnare, Bjuvs kommun
- **Carl-Johan Löwenberg**, tillväxtchef, Osby kommun
- **Dan Sandelin**, franchisetagare/fastighetsmäklare, Fastighetsbyrå Kristianstad
- **Daniel Jonsgården**, näringslivsstrateg, Tomelilla kommun
- **Emil Malmer**, franchisetagare/fastighetsmäklare, Fastighetsbyrå Ystad
- **Fredrik Persson**, näringslivschef, Östra Göinge kommun
- **Henrik Lundblad**, näringslivsstrateg, Skurups kommun
- **Henrik Svensson**, platschef, Volvo Cars
- **Jesper Björnsson**, fastighetsmäklare/partner, Fastighetsbyrå Malmö
- **Joakim Nilsson**, näringslivsutvecklare, Svalövs Kommun
- **Johan Borgström**, franchisetagare/fastighetsmäklare, Fastighetsbyrå Helsingborg
- **Johan Ljungqvist**, grundare, Gårdsfisk
- **Johan Nilsson**, franchisetagare/fastighetsmäklare, Fastighetsbyrå Hässleholm
- **Johan Österberg**, näringslivschef Ystads kommun
- **Karin Bengtsson**, vd, Båstad turism och Båstad näringsliv
- **Katarina Borgstrand**, utvecklings- och näringslivschef, Svalövs kommun
- **Katarina Silfversparre**, vd, Nordic sugar
- **Krister Persson**, turist- och näringslivschef, Örkelljunga kommun
- **Kristina Johansson**, näringslivschef, Lomma Kommun
- **Lars Ljungälv**, koncernchef, Bergendahl & Son
- **Lars Persson**, näringslivschef, Eslövs kommun
- **Lars Persson**, näringslivsutvecklare, Simrishamns kommun
- **Lena Ytterberg**, näringslivsutvecklare, Sjöbo kommun
- **Martin Andersson**, vd, Nimab
- **Martin Schneider**, privatmarknadschef, Trygg-Hansa
- **Mats Rosén**, näringslivs- och turistchef, Kävlinge kommun
- **Mikael Olenmark Desalles**, grundare, Gårdsfisk
- **Pehr Andersson**, näringslivsdirektör, Malmö stad
- **Per Persson**, näringslivschef, Lunds kommun
- **Per-Anders Green**, näringslivschef, Bromölla kommun
- **Pernilla Blixt**, näringslivschef, Kristianstads kommun
- **Peter Wollin**, näringslivschef, Höörs kommun
- **Sahand Kousha**, näringslivschef, Perstorps kommun
- **Sandy Errestad**, kommunikationschef, Mapillary
- **Susann Carrdell**, näringslivsutvecklare, Åstorps kommun
- **Stefan Larsson**, tillväxtchef, Hässleholms kommun
- **Thomas Carlsson**, näringslivschef, Svedala kommun

Källförteckning

DATAKÄLLOR:

- Arbetsförmedlingen
- Bolagsverket
- Danmarks Statistik
- Kronofogden
- Statistiska Centralbyrå
- Svensk Mäklarstatistik
- Tillväxtanalys
- Tillväxtverket

Save the date!

SPARBANKEN
SKÅNE
GOES IDEON GATEWAY
– en framtidsgdag
för skånskt
näringsliv

Torsdagen 21 november bjuder Sparbanken Skåne in dig som är verksam i skånskt näringsliv till en inspirerande framtidsgdag.

Under en eftermiddag och kväll blir Ideon Gateway i Lund en bubblande, dynamisk mötesplats för företagare, entreprenörer och möjliggörare i Skåne.

Med fokus på företagsamhet tar vi över hela huset och vi kan lova dig ett riktigt intressant och fullspäckt program.

Inte nog med att vi släpper en rykande färsk konjunkturrapport, vi delar även ut två nyinstittade näringslivspriser – Sparbanken Skånes Entreprenörpris och Sparbanken Skånes Intraprenörpris till framgångsrika företagare och företag i regionen.

Prisutdelningen äger rum under den festliga avslutningen av dagen.

▶ Läs mer om evenemanget, priserna och nomineringsmöjligheterna på sparbankenskane.se/framtidsdagen

Om evenemanget

Framtidsgdagen för näringslivet i Skåne går av stapeln för första gången den 21 november 2019 och blir ett årligen återkommande evenemang. Syftet är att skapa en relevant mötesplats för företagare i Skåne. Du är viktig för oss. Går det bra för dig så går det bra för Skåne – och då kan vi tillsammans investera i framtiden.

Tillsammans med våra ägarstiftelser verkar vi för en positiv utveckling av regionen. Detta är ett av våra sätt att göra det på.

Sparbanken
Skåne

